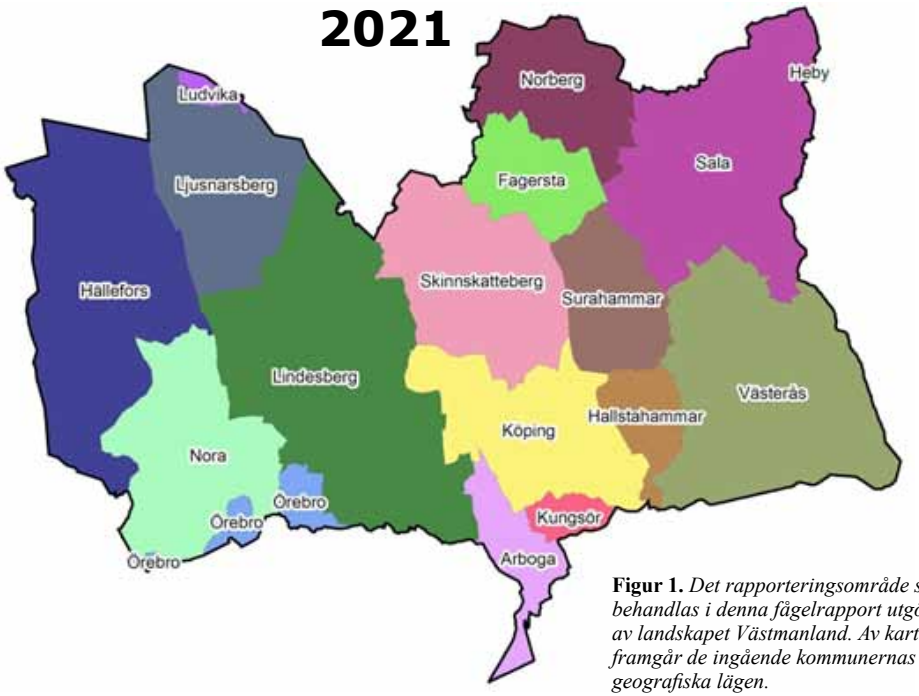
Fågelrapport för Västmanland 2021

Figur 1. *Det rapporteringsområde som behandlas i denna fågelrapport utgörs av landskapet Västmanland. Av kartan framgår de ingående kommunernas geografiska lägen.*

Härmed presenteras den 47:e fågelrapporten från den regionala rapportkommittén (rrk) i Västmanland. Rapporten behandlar i huvudsak de fågelobservationer som gjordes inom landskapet Västmanland under 2021. Grundarbetet har som tidigare lagts i Artportalen där inkomna observationer granskas och administreras kontinuerligt. För att underlätta administrationen har vi valt att dela upp och hantera arbetet kommunvist, där respektive medarbetare har ansvarat för ”sitt” område.

Fågelrapporten ska ses som en gemensam produkt från rapportkommittén. Under arbetets gång har dock olika rrk-medlemmar ansvarat för och skrivit om olika arter eller artgrupper. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art. Ansvaret för produktens slutliga utseende har legat på Markus Rehnberg, som också är den som har försökt att summerat fågelåret 2021.

Regionala rapportkommittén rrk i Västmanland

- Anders Carlberg (Nora)
- Gunilla Hammarström (Kungsör, Arboga)
- Jörgen Lindberg (Köping)
- Lillebror Hammarström (Lindesberg, Skinnskatteberg)
- Markus Rehnberg (Sala, Fagersta, Norberg)
- Thomas Pettersson (Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Örebro, Ljusnarsberg, Hällefors och Ludvika)

Rapportens utformning

Till utformningen är årets rapport lik sina föregångare. Observationer är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling), där lokalerna är belägna. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärdet!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1991-2000, 2001-2010, 2011-2020 och 2021.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel oavsett om det är samma individ som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för till exempel 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver ”10-fågeldagar”, ”100-fågeldagar” osv.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av rrk Västmanland. Vissa observationer (”blankettfynd”) har dessutom granskats i särskild ordning. Sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som ska granskas av Birdlife Sveriges nationella raritetskommitté (Rk) före publicering. Fynd som har granskats och godkänts av Rk har markerats med en dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

Systematik samt den ordning som fåglarna presenteras följer fastslagna riktlinjer från BirdLife Sveriges Taxonomikommitté. Sedan föregående årsrapport har en ny rapport med förändringar presenterats. Lejonparten av de förändringar som rekommenderas berör vårt område i ganska liten omfattning. Sedan senast har det bland änderna skett en del förändringar som berör släktet Anas, dit flertalet av våra simänder tidigare har förts. Här kan bland annat noteras att årta och skedand numera förs till släktet Spatula och att bland annat bläsand och snatterand förs till släktet Mareca.

I övrigt kan nämnas att nya rön som berör närmaste släktskap har medfört en del omflyttningar bland ugglor, kråkfåglar och trastar. Önskas ytterligare information hänvisas läsaren till den Tk rapport som finns tillgänglig via Internet (Jirle m.fl. 2022).

Förändringar i rapportmallen

Inga förändringar har gjorts i rapportmallen sedan sist. I de fall där du har turen att hitta något riktigt sällsynt som kräver särskild beskrivning, kommer som vanligt en avisering om detta att dyka upp i rutan för ”Fynd för validering”. Denna ruta ses som inloggad under fliken ”Min startsida”.

Fågelåret 2021

Det årliga antal fågelarter som noteras i landskapet Västmanland varierar ganska mycket mellan olika år och extremerna ligger på 237 respektive 256 arter. Under 2021 observerades 245 arter i landskapet Västmanland, vilket ligger precis över genomsnittet för 2000-talet som är 244 arter per år (se figur 2).

Vi är flera som söker de där små kickarna och glädjeskutten som det innebär att får hitta en ovanlig art, en raritet, på skådarturen. Skutten blev dock tämligen låga och året kommer väl knappast att gå till historien som något av de bättre. År 2021 förde inte med sig någon ny art för landskapet, så det totala antalet observerade arter ligger kvar på 337.

Men glädjeskutt yttrades säkert då landskapets fjärde respektive femte fynd av svarthuvad mås gjordes. Säkert blev det även något skutt då en tuvsnäppan upptäcktes vid Norsa (9:e fyndet i Västmanland) och kanske att någon av följande, lite mer udda upptäckter, följdes av en liten glädjeyttring – Fjällgås (1 ex.), ejder (1 ex.), fjällpipare (3 ex.), sandlöpare (1 ex.), vittrut (1 ex.), kentsk tärna (1 ex.,

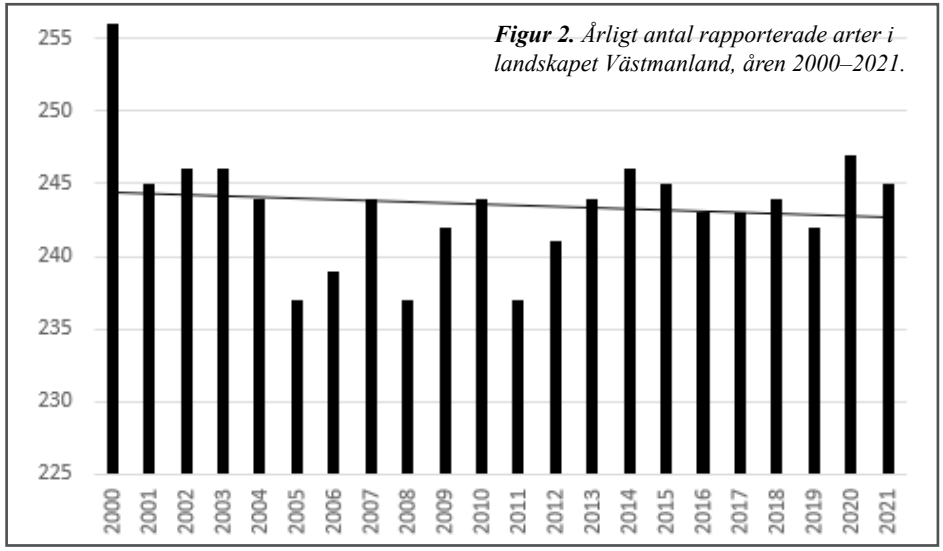
7:e fyndet), vitvingad tärna (1 ex.), fjällabb (1 ex.), svart stork (1 ex.), härfågel (2), aftonfalk (1 ex.), sommargylling (1 ex.), berglärka (1 ex.), tajgasångare (1) och videsparv (1 ex.)

Covid fortsatte att sätta sina spår på samhället i stort, men vi har ju som sagt en hobby som har många fördelar. Förutom att det oftast är kul att skåda fågel, så sker den i huvudsak utomhus. Vi behöver inte trängas och avsaknaden av rariteter bidrog inte heller till att vi behövde trängas i skådarmarkerna.

Årets inleddes som vanligt numera, med blidväder. Gäss som normalt borde ha lämnat landskapet lockas till att stanna kvar då både snö och kyla dröjer. Inte minst i Svartåområdet i Sala noterades tämligen höga antal av bland annat sädgäss i början av året. Också i Strömsholmsområdet var det gott om gäss i början av året. Även en hel del måsfåglar dröjde sig kvar där det fanns öppet vatten. En annan art som trivs när det är milt är kungsfiskaren. Då vintern är mild ökar chansen för överlevnad. Vintern riskerar annars att bli en väldigt tight flaskhals för en kungsfiskare. Har den otur och ”fastnar” i en vak som snabbt krymper då kylan biter sig fast, då är sagan förmodligen all för en fågel som har småfisk som basföda.

Vintern bjöd annars inte på något särskilt. Den övergick rätt odramatiskt i en ugglesäsong, som inte heller den bjöd på något utöver det vanliga. Faktiskt ett ganska mediokert år för samtliga av våra ugglor. Våren traskade på i vanda spår, med stora mängder gäss. Det är numera rätt svårt att summera ihop och förmedla en rättvisande bild över gässens uppträdande i landskapet. Det är rätt fantastiskt att tänka tillbaka till den tid (som inte är så fasligt långt tillbaka i tiden) då både bläsgås och spetsbergsgås betraktades som rariteter i Västmanland. Hade man då sagt att arterna i framtiden skulle kunna räknas i tresiffriga antal, då hade man förmodligen inte blivit trodd.

Två andra arter som rider på en framgångsvåg är ägretthäger och stäpphök. Under året gjordes minst 33 fynd av ägretthäger. Hägrarna är dock mycket rörliga och de blir sällan stationära på en och samma lokal under en längre tid. Detta försvårar givetvis bedömningen av hur många individer som ses under ett år. Även antalet observationer av stäpphök har ökat sedan mitten av 1990-talet, men inte i riktigt samma snabba takt som ägretthägern.

Figur 2. *Årligt antal rapporterade arter i landskapet Västmanland, åren 2000–2021.*

Som brukligt förde våren med sig några lite mer ovanliga gäster. Vid Frösvibäcken i Romfartuna hittades en vittrut i slutet av april och som kom att stanna till en bit in i maj. Strax efter att truten hade försvunnit hittades en svarthuvad mås bland måsarna på Johannisbergs flygfält. Blott fjärde fyndet i Västmanland. Lite senare under året gjordes även det femte fyndet!

Några andra glädjeämnen från året rörde häckningar av ett par hos oss ovanliga arter. I Lindesberg konstaterades en häckning av röd glada, Första häckningen i landskapet sedan 1944. Häckningen var dock förväntad och förmodligen genomfördes åtminstone ett häckningsförsök i trakten av Strömsholm i Kolbäck under sommaren. Året bjöd även på två ängshökshäckningar. Arten är tämligen fåtalig i landet och Västmanland ligger lite i periferin. Häckningar hittas inte varje år, men just nu tycks det dock gå ganska bra för de mellansvenska ängshökarna.

För flera av våra ”nattsångare” gjordes en uppryckning i antal individer sett till åren innan. Nattskärran är en art som har haft en spännande utveckling. I det område som drabbades av en skogsbrand 2014 sitter skärrorna nu så tätt att det där är svårt att räkna antal utan risken att dubbelräkna. Det är helt klart en upplevelse att få bege sig till brandområdet för att där avnjuta denna märkliga fågel.

Trädlärkan är kanske inte en nattsångare i dess rätta bemärkelse, men det är i alla fall en art som ofta hörs i samband med sommarnattens utflykter. Liksom nattskärran har arten bland annat funnit sig väl till rätta i det stora brandområdet. Årets antal häckningslokaler är det högsta någonsin. Det är dock inte bara positivt i nattsångargruppen, till exempel har gräshoppsångaren minskat i antal sedan åtminstone 15 år tillbaka. Och flera arter varierar ganska mycket i antal mellan olika år. Det gäller till exempel kornknarren som hade ett bra år, men inte någon toppnotering och vaktel som hade sitt bästa år sedan 2015. Kanske inte en ren nattsångare, men väldigt ofta hörs trädlärkan sjunga

Tidigare har vi frågat hur det egentligen står till med våra skogsfåglar. Det är en fråga som väl aldrig har varit mer aktuell. I granbarkborrens tidevarv går skogsbruket på högvarv. I rask takt avverkas de skogar där granbarkborren har slagits sig ner och med det försvinner en gyllene möjlighet för en art som tretåig hackspett att tillåtas öka och sprida sig. Omloppstiden för avverkad skog förkortas kontinuerligt och en stilla undran infinner sig.

Kommer det i framtiden att finnas kvar några skogar där duvhöken och bivråken kan bygga bo? Kommer våra skogsmesar att vara förpassade till de få skogsreservat som blir kvar i det brukade skogslandskapet? Fortsätt att rapportera fynd av känsliga arter. Det gäller inte minst stora rovfåglar, skogshöns, hackspettar och skogsmesar för att nämna några. Det är viktigt att kunna följa utvecklingen.

Sommarens kanske mest udda fynd avser en observation om en sjungande ringtrast i ”bergig skogsterräng” i Ljusnarsbergs kommun. Veterligt har ringtrast aldrig tidigare noterats i Västmanland i juli månad och aldrig har väl en sjungande ringtrast hittats i potentiell häckningsterräng under häckningstid. Spännande! Trevliga inslag i sommaren blev också fynd av kentsk tärna och tuvsnäppa i början av augusti. Båda har noterats med färre än 10 fynd i Västmanland.

Hösten bjöd åter på ett östligt ögonbryn, en tajgasångare och det gjordes även några fina noteringar av flyttande fåglar. I början av oktober inräknades till exempel över 7000 sträckande ringduvor vid Barkaröviken i Kungsör och vid Gnien i Ramnäs sattes ett prydligt sträckrekord för ormvråk. Hela 863 ormvråkar passerade den 8 oktober. Annars blev det återigen tallbiten som fick stå för en invasionsrörelse som inleddes i mitten av oktober och som inte klingade av förrän i början av januari 2022. Denna invasion blev dock inte riktigt lika kraftig som den år 2019.
Med detta säger vi tack och hej för den här gången och hoppas på ett något mer händelserikt 2022.

Artförteckning

I anslutning till några av fågelnamnen förekommer den aktuella rödlistningskategorin i enlighet med Rödlistade arter i Sverige 2020. Nedan följer en förklaring till använda förkortningar.

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

I anslutning till vissa av artnamnen anges även med ”**F1**” om arten är upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv.

I rapporten använda förkortningar

ad.	adult	**pull.**	pullus/pulli
ex.	exemplar	**r.**	rastande
f/ff	hona/honor	**sj.**	sjungande
f:g	församling	**s:n**	socken
honf.	honfärgad	**so. dr.**	sommardräkt
juv.	juvenil	**sp.**	spelande
K	kalenderår	**str.**	sträckande
k:a	kyrka	(riktning ofta i parentes)	
k:n/k:r	kommun, -er	**subad.**	subadult
m.	i mitten	tr	trummande
m/mm	hane/hanar	**ult.**	i slutet
pr.	I början	**vi. dr.**	vinterdräkt

Kalenderår används som ett sätt att åldersklassificera en specifik individ. ”1K” är en individ från att den kläcks fram till 31 december. Efter årsskiftet, från och med 1 januari, betecknas samma individ som ”2K” och det är fram till nästföljande årsskifte, då samma individ blir ”3K” och så vidare. I vissa fall kan det även finnas ett plustecken (+) efter K, till exempel 2K+. Detta betyder att fågeln bedöms som 2K eller äldre. Att den är inne på sitt andra kalenderår eller äldre.

Rödlistan

I anslutning till några av fågelnamnen förekommer den aktuella rödlistningskategorin, i enlighet med Rödlistade arter i Sverige 2020. Nedan följer en förklaring till använda förkortningar.

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)
CR	Akut hotad (Critically Endangered)
RE	Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

Fågeldirektivet

I anslutning till vissa av artnamnen anges även med ”F1” om arten är upptagen i bilaga 1 till EU:s fågeldirektiv.

Tuvsnäppa. Nionde fyndet för Västmanland och det första för Köpings kommun. Fågeln hittades av Göran Nilsson, den 16 augusti i Norsa.

FOTO: JÖRGEN LINDBERG

Prutgås (*Branta bernicla)*
(5, 8, 5, 4)
Ha: 16 str. (SV) Klovstenen, Kolbäck 20.9 (Ulf Carlson).
Su: 9 str. (SV) Åsen, Ramnäs 16.9 (Ralf Lundmark).
Fa: 35+55+25+80 str. (SV) Backgården, Västanfors 18.9 (Jan Hellström m.fl.). 60+50 str. (SV) Backgården 19.9 (Jan Hellström, Staffan Liljeqvist).

Lillebror Hammarström

Kanadagås *(Branta canadensis)*
Kanadagäss har under året rapporterats från samtliga månader. Större antal (fler än 500 ex.) har rapporterats från många lokaler under vår, sommar och höst. Nedan presenteras endast fynd med fler än 1 000 individer:
Vä: max 2500 r. Solinge, Romfartuna 15-19.11 (Kalle Källebrink m.fl.).
Ha: Under perioden 8-14.1 rapporterad från flera platser i Strömsholmsområdet med som mest 2 000 ex. (Bo Eriksson m.fl.). 1 000 ex. Säby udde, Kolbäck 22.11 (Bo Eriksson).
Kö: Max 1 500 ex. Storängen, Munktorp 24-25.11 (Ulf Carlson m.fl.) samt 1-2.12 (Ulf Carlson m.fl.).
Sa: Max 2 300 r. Nötmyran, Västerfärnebo 1-6.1 (Kalle Källebrink m.fl.). 1 000 ex. Ålsvarta, Västerfärnebo 3.1 (Bo Eriksson m.fl.). 3 000 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 13.3 (Kalle Källebrink, Berndt Söderlund). 4 000 r. Ålsvarta 13.3 (Kalle Källebrink). 1 200 r. Hällby, Västerfärnebo 20.10 (Berndt Söderlund). 1 800 r. Hällby 14-26.11 (Berndt Söderlund m.fl.). Max 2 300 r. Ålsvarta 17-19.11 (Berndt Söderlund m.fl.).

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås (*Branta leucopsis)*
(1 H, 2 H, 3 H, 3 H)
Årets uppträdande införll mellan 1 januari och 23 december och innefattade bland annat tre häckningar:
Ha: Två häckningar som resulterade i 4 respektive 2 pulli genomfördes vid Finntorpet i Berg (Dan Petrini).
Fa: 1 ruvande Kaffeholmarna, Åmänningen, Västervåla 28.5 (Jan Hellström, Bo Persson).
I övrigt har följande större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor rapporterats:
Vä: 200 str. (NO) Asköviken, V.-Barkarö 16.5 (Robert Ekberg). 132 str. (SV) Asköviken 27.9 (Robert Ekberg).
Ha: 200 r. Åby, Kolbäck 24.10 (Anders Johansson, Magnus Enbarr).
Kö: 140 r. Malmön, Köping 28-29.9 (Kjell Ekelund m.fl.). Max 145 r. Cementatippen, Köping 10-11.10 (Peter Ekelund, Göran Nilsson).
Su: 109 str. (NO) Gnien, Ramnäs 17.5 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Stripgås *(Anser indicus)*
(1 ex., 1 ex., 1 ex., 2 ex.)
Sa: 1 r. Forsteby, Västerfärnebo 20-24.3 (Håkan Bäcke m.fl.). 1 r. Hällby, Västerfärnebo 13-26.11 (Kalle Källebrink m.fl.).
Tillägg:
Kö: 1 r. Gamla stan, Köping 4.3 2017 (Mikke Brännström*).*

Lillebror Hammarström

Blåsgås (*Anser albifrons)*
Blåsgåsens uppträdande införll under året mellan 1 januari och 23 november. Merparten av fynden gjordes dock under våren mellan 25 februari och 31 maj samt under hösten mellan 18 september och 23 november. De blåsgäss som landade lite grand utanför ramarna var följande tre fynd:
Ha: 2 ad. r. Häggholmen, Kolbäck 13.1 (Ulf Carlson, Markus Rehnberg). Lite senare samma dag hördes förmodligen samma fåglar sträcka iväg söderut över Bärlingen i Kolbäck (Markus Rehnberg).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 10-18.8 (Ulf Carlson m.fl.).
No: 1 2K r. Skrikarhyttan, Viker 1-3.1 (Toni Berglund m.fl.).

Blåsgåsens antal i Västmanland har ökat mycket och även i år lämnades rapporter om en mängd större flockar, ansamlingar och sträcksummor. Nedan presenteras toppnoteringar (fler än 20 ex.) under vår respektive höst fördelat per kommun:
Vä: max 164 r. Asköviken, Dingtuna 22.3 (Marjatta Ericson). 21 r. Solinge, Haraker 2.11 (Kalle Källebrink).
Ha: max 80 r. Bodabäcken, Säby 1.4 (Ulf Gustafsson).
Kö: max 38 r. Norsa, Munktorp 5.4 (Göran Nilsson).
Sa: max 400 r. Hällby, Västerfärnebo 1.4 (Bo Persson). 20 r. Sand, Västerfärnebo 11.10 (Berndt Söderlund).
Su: 89 ad. + 5 2K str. (NO) Gnien, Ramnäs 13.3 (Jacob Rudhe m.fl.). 65 str. (SV) Gnien 8.10 (Ralf Lundmark).
Fa: 22 str. (NO) Backgården, Västanfors 17.4 (Jan Hellström).
Li: 25 r. Sörbysjön, Fellingsbro 14.3 (Johan Andersson, Per Andersson). 28 r. Sjömosjön, Fellingsbro 2.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson).

Lillebror Hammarström, Markus Rehnberg

Grågås (*Anser anser)*
(23 H, 64 H, 89 H, 109 H)
Åtminstone 109 häckningar har rapporterats från 43 lokaler fördelat på Västerås (23 lokaler/62 par), Hallstahammar (1/3), Köping (1/12), Kungsör (1/1), Sala (4/7), Surahammar (4/7), Lindesberg (7/11), Nora (1/5) och Fagersta (1/1).

Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser. Här redovisas endast de allra största från kommunerna med de största flockarna.
Vä: max 4 240 r. Asköviken, V.-Barkarö 3.9 (Robert Ekberg m.fl.).
Ha: 2 500 r. Olvsta, Kolbäck 24.9 (Ulf Carlson).
Kö: 2 000 r. Norsa, Munktorp 22.9 (Staffan Ekelund).
Sa: 3 800 r. Fläcksjön, Fläckebo 23.8 (Berndt Söderlund). 5 000 r. Hällby, Västerfärnebo 20.10 (Berndt Söderlund).
Li: 1 500 r. Ullersättersviken, Näsby 4.10 (Jan-Erik Malmstigen).

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås (*Anser brachyrhynchus)*
(48 FD, 441 FD, 2100 FD, 6974 FD)
Spetsbergsgåsen uppträdande inföll under våren mellan 26 februari och 25 maj samt under hösten mellan 18 september och 26 november. Flockar om minst 50 ex. har rapporterats enlig följande:
Vä: 70 r. Hällby, Tillberga 13.3 (Markus Rehnberg). Max 271 r. Solinge, Romfartuna 1-21.11 (Ralf Lundmark m.fl.).
Kö: 72 r. Fröänge, V. Skedvi 15.3 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: 90 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 13.3 (Kalle Källebrink m.fl.). 135 r. Hällby, Västerfärnebo 19.3 (Berndt Söderlund). 85 r. Sörsalbo 24.3 (Kalle Källebrink) 115 ex. Sörsalbo 31.3 (Kalle Källebrink). 147 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 20.4 (Kalle Källebrink). 105 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 20.4 (Kalle Källebrink). 105 r. Sand, Västerfärnebo 11.10 (Berndt Söderlund). 260 r. Gussjöbäck, Fläckebo 21.10 (Kalle Källebrink). 140 r. Hällby 25.10 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 125 ex. Ålsvarta 27.10 (Bo Eriksson). Max 265 r. Hällby 13.11 (Kalle Källebrink m.fl..).
Su: 72 str. (NO) Gnien, Ramnäs 13.3 (Jacob Rudhe m.fl.). 54 str. (SV) Ramnäs 21.11 (Ralf Lundmark).
No: 80 str, (N) Bergsmanshyttan, Nora 2.5 (Bengt Jalsborn).
Fa: 77 str. (N) Åvestbo ängar, Västanfors 19.4 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Lillebror Hammarström

Sädgås (*Anser fabalis)*
Årets uppträdande inföll mellan 1 januari och 2 december. En mild inledning av året bidrog till att ganska många sädgäss fanns kvar kring Västerfärnebo till en dryg vecka in i januari. Som mest räknades antalet till 321 ex. vid Gorgen den 2 januari (Ralf Lundmark m.fl.). Efter ett kalluftsinbrott tömdes landskapet snabbt och efter 17 januari var det tomt på sädgäss i Västmanland. Därefter dröjde det fram till 23 februari till nästa fynd, vilket också blev startskottet för vårens uppträdande. Sträcket pågick därefter fram till början av maj, med några efterslöntrare fram till och med 22 maj.
Därefter gjordes inga andra fynd förrän 24 augusti, vilket fick markera inledningen av det höststräck som sedan pågick fram till och med 2 december.
Större ansamlingar (minst 500 ex.) har rapporterats från många platser i landskapet. Här redovisas endast de största ansamlingarna från kommunerna med de största flockarna.
Vä: Max 4 400 r. Solinge, Romfartuna 1-23.11 (Kalle Källebrink m.fl.).
Sa: 2 500 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 17.3 (Pentti J. Tatti). 3 000 r. Gussjön, Fläckebo 16.10 (Pentti J. Tatti). 5 000 r. Hällby, Västerfärnebo 20.10 (Berndt Söderlund). 3 000 r. Hällby 14.11 (Berndt Söderlund, Staffan Liljeqvist).
Sädgäss som har uppvisat karaktärer för rasen Anser fabalis rossicus, så kallade tundrasädgäss, har under året rapporterats mellan 1 mars och 2 maj och 1 oktober och 19 november. De största (minst 10 ex.) flockarna under året var följande:
Vä: 16 r. Solinge, Romfartuna 13.11 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Kö: 100 r. Cementatippen, Malmön, Köping 6.3 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).
Sa: 18 r. Gussjön, Fläckebo 22.3 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 16 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 20.4 (Kalle Källebrink). 85 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 19.11 (Kalle Källebrink).
Li: 40 str. (NO) Rävbo, Nederby, Fellingsbro 17.4 (Johan Wretenberg).
Fa: 25 str. (N) Spannebo, Västervåla 27.4 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin).

Lillebror Hammarström, Markus Rehnberg

Fjällgås (*Anser erythropus),* CR/F1
(4 ex., 13 ex., 5 ex, 1 ex.).
Vä: 1 ad. r. Asköviken, V.-Barkarö 12-18.5 (Tobias Lundström m.fl.).

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan (*Cygnus columbianus)*:F1
(27 ex., 52 ex., 60 ex., 31 ex.)
Sträcket pågick under våren mellan 1 mars och 2 april. Under denna period rapporterades minst 28 mindre sångsvanar i Västerås (5), Hallstahammar (2), Sala (3), Surahammar (14) och Fagersta (4). Arten är betydligt sällsyntare hos oss under hösten. Detta år gjordes 2 fynd om 3 ex. Höstfynden presenteras i sin helhet nedan:
Vä: 1 ad. str. (V) Kolsta, Tortuna 8.11 (Gunnar Steinholtz).
Ha: 2 ad. str. (SV) Hörnet, Säby 10.11 (Ulf Carlson).

Lillebror Hammarström

Sångsvan *(Cygnus cygnus)* **F1**
(31 h, 27 h, 31 h, 39 h)

Trettionio (39) häckningar eller troliga häckningar har under året rapporterats från Västerås (8), Köping (1), Sala (5), Surahammar (7), Lindesberg (3), Nora (6), Fagersta (2), Skinnskatteberg (3), Ludvika (3) och Hällefors (1). Se även figur 3. Årets största flockar:
Vä: 500 r. Frövisjön, Skultuna 22-24.3 (Markus Rehnberg m.fl.). 650 r. Solinge, Romfartuna 13.11 (Kalle Källebrink m.fl.). 510 r. Solinge 19.11 (Kalle Källebrink).
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades ca 2931 fåglar och i december rapporterades ca 302 sångsvanar.

Lillebror Hammarström

Knölsvan (*Cygnus olor)*
(13 H, 5 H, 6 H, 10 H)
Under året har nio häckningar och en misslyckad häckning rapporterades från Västerås (2), Kungsör (1), Sala (2), Surahammar (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1) och Hällefors (1). En (1) misslyckad häckning rapporterades från Nora k:n. De milda vintermånaderna januari och februari har resulterat i mänger av fynd, som av utrymmesskäl inte redovisas här. I december gjordes 3 fynd av 5 ex.
Större ansamlingar om minst 10 ex.:
Vä: 11 ad. Asköviken, V.-Barkarö 28.2 (Robert Ekberg m.fl.). 10 ad. r. Asköviken 25-28.10 (Robert Ekberg). 11 r. Asköviken 6.11 (Ole Jonsson).
Ar: 11 ad. Ålhammarsudden, Arboga 8.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).

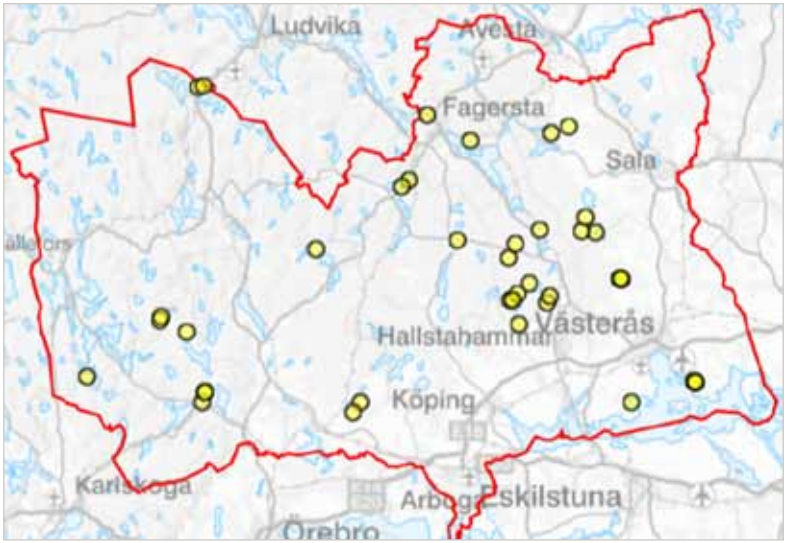
Lillebror Hammarström

Gravand (*Tadorna tadorna)* **NT**
(8 ex., 8 ex., 6 ex., 4 ex.)
Sa: 1 m r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 7-8.5 (Berndt Söderlund m.fl.).
Su: 1 m r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 25.3 (Sören Larsson m.fl.). 1 m r. Gnien, Ramnäs 28.4 (Ralf Lundmark).
No: 1 m Bergsmanshyttan, Nora 18.4 (Claes Dyst).
Fyra fynd av lika många fåglar är en ganska låg årssumma.

Thomas Pettersson

Mandarinand *(Aix galericulata)*
(1 ex., 1 ex., 2 ex., 5 ex.)
Vä: 1 m Skälängsdammen, Västerås 27.3-4.4 (Johan Karlsson m.fl.). 1 m Biskopsbron, Västerås 19-20.4 (Ole Jonsson m.fl.). 1 m Råmarbo, Irsta 13-18.5 (Tim Parksjö). 1 m Bryggargården, Västerås 7-20.9 (Petter Sahlström m.fl.).
Kö: 1 m Norsa, Munktorp 1-11.5 (Mikke Brännström).
Ar: 1 m Sjukhusgärdet, Arboga 3-23.4 (Fredrik Anmark m.fl.).
Sa: 1 honf. Ekeby damm, Sala 16-29.9 (Håkan Johansson, Bengt Ottosson).
Su: 1 m Suraslussen, Sura 10.5 (Tom Sävström).
Li: 1 m Oppboga, Fellingsbro 28.5 (Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin).
Antalet fynd (9) är ovanligt högt, men åtminstone till viss del kan det handla om samma individer som har flyttat runt. Med hänsyn taget till detta bedöms antalet individer 2021 till fem (5), vilket är näst högst genom tiderna.

Thomas Pettersson

***Figur 3. Sångsvan**. Geografisk bild över säkerställda häckningar i Västmanland 2021.*

Skedand (*Spatula clypeata)* **NT**
(15 h, 17 h, 16 h, 14 h)
Observerad 26.3-24.10. Tre (3) säkerställda häckningar:
Vä: 3 ff med 7+6+3 pulli Asköviken, V.-Barkarö 9-30.7 (Torbjörn Hegedüs).
Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid nio (9) lokaler, med sammanlagt ytterligare 11 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Asköviken vid Lövsta, Dingtuna (4 mm, 3 ff). Frövisjön, Skultuna (19 mm, 2 ff). Frösvibäcken, Romfartuna (5 mm, 2 ff).
Kö: Norsa, Munktorp (1 m, 1 f).
Sa: Nötmyran, Västerfärnebo (1 m, 1 f). Fläcksjön, Fläckebo (1 m).
Su: Gnien, Ramnäs (4 mm, 2 ff). Lisjö ängar, Sura (1 m).
Sk: Storsjön vid Ivarbyn, Skinnskatteberg (1 m, 1 f).
Två större (minst 20 ex.) ansamlingar rapporterades:
Vä: 12 mm + 9 ff Frövisjön, Skultuna 26.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 19 mm + 2 ff Frövisjön 16.6 (Markus Rehnberg m.fl.).

Skedanden håller ställningarna ganska bra, även om antalet häckningar de senaste 15 åren har legat på en lägre nivå än under 1990-talet.

Thomas Pettersson

Årta (*Spatula querquedula)* **EN**
(13 h, 10 h, 9 h, 9 h)
Observerad 17.4-1.9. Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år, senast det gjordes var 2018.
Årtan är under 2021 funnen vid åtta (8) lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande nio (9) troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Asköviken, V.-Barkarö (3 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 2 ff).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (2 mm, 1 f).
Kö: Norsa, Munktorp (1 m, 1 f).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m).
Su: Gnien, Ramnäs (3 mm, 2 ff). Lisjö ängar, Sura (2 mm, 1 f).
Li: Sörbysjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).

Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterades i år. Årtans kräftgång fortsätter tyvärr, även om fler honor sågs under häckningstid i år jämfört med 2020.

Thomas Pettersson

Bläsand *(Mareca penelope*) **VU**
(12 h, 11 h, 11 h, 6 h)
Observerad (2-28.1) 18.3-14.11. Ingen konstaterad häckning rapporterad, men arten är funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid nio (9) lokaler, motsvarande sex (6) troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Asköviken, V.-Barkarö (2 mm; 6 ex.). Frövisjön, Skultuna (22 mm; 1 f).
Kö: Norsa, Munktorp (5 ex., dock minst 2 mm, 1f).
Ku: Barkaröviken, K. Barkarö (1 m).
Su: Gnien, Ramnäs (2 mm, 2 ff). Lisjö ängar, Sura (2 mm). Felingen, Ramnäs (2 mm, 1 f).
No: Gyttorps reningsdamm, Nora (1 m).
Lu: Jan-Matsdammen (1 m).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och dagssummor av sträckande:
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 25.9-11.10, som mest 400 r. 11.10 (Berndt Söderlund).
Su: 1 030 str. (SV) Åsen, Ramnäs 16.9 (Ralf Lundmark). Gnien, Ramnäs, 7-21.10, som mest 231 r. 7.10 (Ralf Lundmark).
Vinterfynd:
Kö: 1 m r. Norsa, Munktorp 28.1 (Göran Nilsson)
Sa: 1 f r. Fläcksjön, Fläckebo 2-3.1 (Berndt Söderlund m.fl.).

Antalet rapporterade häckningar, säkerställda som troliga, fortsätter att minska. Någon säkerställd häckning har inte rapporterats från Västmanland sedan 2008.

Thomas Pettersson

Snatterand (***Mareca strepera)***
(4 h, 8 h, 15 h, 15 h)
Observerad 23.3-15.11. Tre (3) säkerställda häckningar har rapporterats:
Vä: 2 ff med 9+7 pulli Asköviken, V.-Barkarö 9.7-10.8 (Torbjörn Hegedüs).
Kö: 1 f med 7 pulli Norsa, Munktorp 1-6.8 (Göran Nilsson).
Därutöver är arten är funnen under häckningstid (16.5-30.6) enligt nedan, motsvarande ytterligare ca 12 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Sjöboden, Ängsö (1 m, 1 f). Stamdalsholmarna, Ängsö (1 m, 1 f). Holm, V.-Barkarö (1 m, 1 f). Asköviken (9 mm, 3 ff). Frösvibäcken, Romfartuna (4 mm, 2 ff). Frövisjön, Skultuna (9 mm, 3 ff). Skultunasågen, Skultuna (1 m, 1 f).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m).
Kö: Norsa, Munktorp (12 ex., dock minst 4 mm + 3 ff).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo (1 m).
Su: Sörsjön, Sura (1 f).
Li: Sjömosjön, Fellingsbro (1 m, 1 f).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar:
Vä: 45 r. Asköviken, V.-Barkarö 29.8 (Torbjörn Hegedüs). 33 r. Asköviken 1.9 (Torbjörn Hegedüs).
Snatteranden håller ställningarna väl i landskapet.

Thomas Pettersson

Stjärtand (*Anas acuta)* **VU**
(1 h, 2 h, 2 h, 2 h)
Observerad 21.3-12.11. Två fynd under häckningstid (21.5-15.7) gjordes i år, men inga ytterligare indikationer på häckning har rapporterats:
Vä: 1 m Asköviken, V.-Barkarö 21.5 (Johan Brenander). 1 honf. Frövisjön, Skultuna 10.7 (Bernt Larsson).
Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 20 honf. r. Frövisjön, Skultuna 28.8 (Bernt Larsson).
Sa: 6 mm + 6 ff r. Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo 20.4 (Kalle Källebrink).
Su: 56 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 28.8 (Frida Olsson m.fl.). 31 r. Högbymaden 4.10 (Ralf Lundmark). 26 r. Högbymaden 7.10 (Ralf Lundmark). 30 str. (SV) Gnien 8.10 (Ralf Lundmark).

Någon säkerställd häckning har inte rapporterats sedan 1978, men trots det förekommer häckningar troligen årligen, men i mycket låga antal.

Thomas Pettersson

Kricka (*Anas crecca)* **VU**
(63 FD100, 45 FD100, 62 FD100, 109 FD100)
Observerad (24.1, 24.2) 1.3-21.11 (25-27.12).
Månadsvis fördelning av dagar med minst 100 ex.: januari-februari (0), mars (14), april (44), maj (7), juni (2), juli (4), augusti (6), september (9), oktober (21), november (2), december (0). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 1 000 r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 27.3 (Marjatta Ericson m.fl.). 500 r. Frövisjön, Skultuna 7.9 (Berndt Söderlund).
Su: Gnien vid Högbyn, Ramnäs 28.8-8.9, som mest 800 r. 28.8 (Ralf Lundmark, Frida Olsson). 537 r. Gnien, Ramnäs 10.10 (Ralf Lundmark).
Sommartid kan relativt stora ansamlingar uppträda på vissa lokaler. Dessa utgörs i regel av ruggande hannar och följande uppgifter rörande minst 100 krickor i juni eller juli föreligger från 2021:
Vä: Frövisjön, Skultuna 17.6-27.7, som mest 300 r. 9.7 (Berndt Söderlund).
Su: 110 r. Gnien vid Högbyn, Ramnäs 18.7 (Sören Larsson).
Vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 m r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 24.1 (Tommy Emanuelsson, Torbjörn Hegedüs). 1 honf. Munkängen, Västerås 25-27.12 (Markus Rehnberg m.fl.).
Fa: 3 honf. St. Aspen, Västanfors 24.2 (Leif Lejdelin).

En relativt omfattande höstflyttning kunde noteras i år, bland de bästa de senaste tio åren.

Thomas Pettersson

Gräsand (*Anas platyrhynchos)*
Även i år rapporterades få ansamlingar (minst 500 ex.):
Vä: Munkängen, Västerås 18.1-9.2, som mest 800 r. 27.1 (Janne Virking). 600 r. Asköviken, V.-Barkarö 13.8 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 600 r. Frövisjön, Skultuna 7.9 och 7.10 (Berndt Söderlund). 500 r. Munkängen 5.12 (Markus Rehnberg).
Ha: 500 förbifl. Säby udde, Kolbäck 4.12 (Bo Eriksson).
Sa: 500 r. Svedboäng, Västerfärnebo 20.8 (Berndt Söderlund). 900 r. Fläcksjön vid Näs, Fläckebo 11.10 (Berndt Söderlund). 600 r. Hällby, Västerfärnebo 17.11 (Berndt Söderlund).
Su: Gnien vid Högbyn, Ramnäs 2-20.10, som mest 530 r. 4.10 (Ralf Lundmark).
Li: 650 r. Sällingsjön, 2.9 (Mattias Rudenvall).

Thomas Pettersson

Brunand (*Aythya ferina)* **EN**
(10 h, 9 h, 7 h, 5 h)
Observerad 24.3-12.11. Ingen säkerställd häckning rapporterades 2021. Brunanden rapporterades under häckningstid (1.5-30.6) från åtta (8) lokaler, motsvarande fem (5) troliga häckningar. Några av fynden under häckningstid har betraktats som tillfälliga rastande denna sena vår. Lokalerna 2021 enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):
Vä: Asköviken, V.-Barkarö (1 m). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 2 ff). Frösvibäcken, Romfartuna (2 mm, 1 f).
Kö: Norsa, Munktorp (2 mm).
Sa: 1 m r. Fläcksjön, Fläckebo 2.5 (Johan Brenander). Gussjön, Fläckebo (1 m).
Su: 2 (1 m, 1 f) r. Glåpen, Sura 2.5 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 1 m r. Lisjö ängar, Sura 17.5 (Mikael Mälberg).

Det fortsätter att gå rejält utför för brunanden i Västmanland och frågan är om inte arten kommer att betraktas som utgången som reproducerande i landskapet inom endast några få år. Arten uppträder också alltmer sparsamt under flyttningstider.

Thomas Pettersson

Vigg (*Aythya fuligula*)
(6 H, 8 H, 10 H, 6 H)
Observerad 1.1-12.12. Sex (6) säkerställda häckningar rapporterades 2021, kommunvis fördelade: Västerås (3), Nora (2), Ludvika (1). Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Ha: 100 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 4.10 (Ulf Carlson).
Ar: 150 r. Hjälmaren vid Ålhammarsudden, Arboga 31.10 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Under den första vinterperioden gjordes fynd av sammanlagt 85 ex. 1-14.1 enligt följande:
Vä: 5 r. Fulleröfjärden vid Dyudden, Irsta 1-2.1 (Bengt Stridh). Asköviken, V.-Barkarö 1-4.1, som mest 8 r. 1.1 och 3.1 (Robert Ekberg, Fredrik Engström). Västeråsfjärden, Västerås 1-14.1, som

mest 30 r. Fågelvik 2.1 (Gunnar Lignell). 2 (1 m, 1 f) r. Grisfjärden, Ängsö 6.1 (Thomas Pettersson). 3 r. Galten vid Stavsholmen, Rytterne 7.1 (Bo Eriksson). 28 ex. (24 mm, 4 ff) r. Kvicksund, Rytterne 3.1 (Markus Rehnberg).
Ha: 2 ff r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 5.1 (Ulf Carlson).
Ar: 1 f Hjälmaren vid Ålhammarsudden 1.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Sa: Gussjön, Fläckebo 1-3.1, som mest 6 r. 2.1 (Berndt Söderlund).
Fynd i december (32 ex.):
Vä: Västeråsfjärden vid Munkängen, Västerås 1-4.12, som mest 30 r. 1.12 (Anders Dahllöv).
Ha: 1 m r. Lagårdssjön, Kolbäck 12.12 (Jacob Rudhe).
Ar: 1 ex. Gamla Kanalen, Arboga 1.12 (Tommy Emanuelsson).

Thomas Pettersson

Bergand (*Aythya marila)* **VU**
(7, 9, 11, 18)
Vä: 1 f r. Frövisjön, Skultuna 16-20.6 (Johan Karlsson m.fl.).
Ha: 5 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 4.5 (Ulf Carlson).
Kö: 2 honf. r. Norsa, Munktorp 2.10 (Per Jonsson). 1 ad. f r. Västlandasjön, Kolsva 14-15.11 (Lillebror Hammarström m.fl.).
Sa: 2 (1 m, 1 f) r. Fläcksjön, Fläckebo 29.4 (Håkan Johansson). 1 1K r. Gussjön, Fläckebo 22.10 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 2 (1 m, 1 f) r. Västersjön, Sura 25.4 (Ralf Lundmark). 4 (2 mm, 2 ff) r. Glåpen, Sura 21.5 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien vid Högbyn, Ramnäs 4.10 (Ralf Lundmark). 1 ad. m r. Lisjö ängar, Sura 4.10 (Mikael Mälberg). 2 ex. (1 ad. m, 1 honf.) r. Lisjö ängar 5-6.10 (Frida Olsson, Mikael Mälberg). 1 r. Östersjön, Sura 7.10 (Tom Sävström). 1 2K+ f r. Lisjö ängar 28.10 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Li: 1 m r. Sävenästjärnen, Ramsberg 4.11 (Leif Johansson).
No: 2 1K r. Norasjön, Nora 4.10 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 ad. m r. Norasjön 4.10 (Anders Carlberg).
Fa: 12 (4 mm, 8 ff) r. St. Aspen, Västanfors 17.5 (Bo Persson m.fl.).
Lu: 1 f r. Södra Hörken vid Hörksbyn 9.8 (Bertil Rahm).

Antalet fynd är rätt högt men håller sig ändå inom det normala med 5 vårfynd, 2 sommarfynd och 11 höstfynd. Sommarfynd är långt ifrån vanligt, men görs då och då.

Thomas Pettersson

Ejder *(Somateria mollissima)* **EN**
(2, 4, 2, 1)
Vä: 1 f r. Oxfjärden vid Flottgrundet, Ängsö 20.4 (Ralf Lundmark).
Ett fåtal fynd har gjorts nästan varje år, men vissa år, till exempel 2013 och 2019, saknades fynd helt.

Thomas Pettersson

Svärta (*Melanitta fusca*) **VU**
(5, 19, 20, 34)
Under året gjordes 34 fynd av sammanlagt 85 ex., vilka återigen är höga siffror. Fynden fördelade sig på 30 vårfynd (3-14.1) 19.4-20.5 (75 ex.) och 4 höstfynd 2.10-15.11 (10 ex.). Samtliga fynd:
Vä: 2 r. (kön ej uppgivet) Gisselfjärden, Ängsö 3.1 (Petter Sundin). 3 ad. mm r. Granfjärden, Ängsö 19.4 (Fredrik Engström). 5 mm + 2 ff r. Granfjärden 20.4 (Johan Brenander). 3 mm r. Gisselfjärden 20.4 (Ralf Lundmark). 1 m + 1 f r. Granfjärden 21.4 (Ulf Hansson). 1 m r. Granfjärden 27.4 (Ulf Hansson, Janne Virking). 1 m r. Granfjärden 28.4 (Ole Jonsson). 3 mm + 1 f r. Granfjärden 1.5 (Johan Brenander, Bengt Ottosson). 1 f r. Västeråsfjärden vid Amundsgrund, Västerås 1.5 (Johan Brenander m.fl.). 2 mm + 2 ff r. Granfjärden 2.5 (Ulf Hansson). 1 m + 1 f r. Granfjärden 4.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 m + 1 f r. Västeråsfjärden 4.5 (Markus Rehnberg). 2 mm + 2 ff r. Västeråsfjärden 9.5 (Johan Brenander m.fl.). 2 r. (kön ej uppgivet) Västeråsfjärden 14.5 (Peter Josefsson). 2 (kön ej uppgivet) str. (SO) Kvicksund, Rytterne 2.10 (Johan Mellquist m.fl.).
Ha: 1 m + 1 f r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 19.4 (Ulf Carlson). 1 m + 1 f r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck 20.4 (Marjatta Ericson). 1 m + 1 f r. Galten vid Klovstenen 1.5 (Ulf Carlson). 5 r. (kön ej uppgivet) Galten vid Sävholmen 4.5 (Ulf Carlson). 2 förbifl. (kön ej uppgivet) Galten vid Klovstenen 4.5 (Kaj Engberg). 1 m förbifl. Galten vid Sävholmen 20.5 (Ulf Carlson).
Su: 1 m r. St. Nadden, Ramnäs 19.4 (Ralf Lundmark). 3 mm + 2 ff r. Glåpen, Sura 14.11 (Ralf Lundmark). 1 ad. m r. St. Nadden 15.11 (Ralf Lundmark).
No: 1 m + 1 f r. Norasjön, Nora 19.4 (Håkan Lavebratt m.fl.). 1 m + 1 f r. Norasjön 7.5 (Håkan Lavebratt m.fl.). 1 m + 1 f r. Vikern, Nora 11.5 (Roland Thuvander m.fl.).
Fa: 1 m + 1 f r. Åmänningen, Västervåla 2.5 (Leif Lejdelin m.fl.). 2 mm r. Åmänningen 2.5 (Jan Hellström m.fl.). 1 m + 1 f r. Åmänningen 14.5 (Leif Lejdelin). 1 m + 1 f r. Åmänningen 24.10 (Bo Persson).
Lu: 2 mm + 2 ff r. Södra Hörken vid Hörksbyn 10.5 (Bertil Rahm). 3 mm + 2 ff r. Södra Hörken vid Hörksbyn 17.5 (Bertil Rahm).
Hä: 1 honf. r. Skomakarsjön, Hällefors 14.1 (Nils Hultman).

Vinterfynd är mycket ovanligt i Västmanland, även om de två som gjordes i år snarare bör

betraktas som sena höstfynd.

Thomas Pettersson

Sjöorre (*Melanitta nigra*)
(41, 112, 132, 188)
Observerad 31.3-8.6 och 11.7-14.11. Hela 188 rapporterade fynd är ett mycket högt antal, slås endast av fjolårets 217 fynd.
Vä: 43 fynd av 950 ex. 11.4-21.5. 4 fynd av 41 ex. 11.7-23.10.
Ha: 17 fynd av 196 ex. 19.4-22.5. Inget höstfynd.
Kö: 7 mm + 5 ff r. Västlandasjön, Kolsva 12.5 (Staffan Ekelund m.fl.). Inget höstfynd.
Sa: 10 fynd av 79 ex. 19.4-12.5. Inget höstfynd.
Su: 10 fynd av 35 ex. 13.4-19.5. 1 honf. r. Glåpen, Sura 14.11 (Ralf Lundmark).
Li: 8 fynd av 77 ex. 31.3-16.5. 1 f r. Sällingsjön, Fellingsbro 2.10 (Arne Lundh, Mattias Rudenvall). 11 r. Ullersättersviken, Näsby 13.10 (Jan-Erik Malmstigen, Anders Hjerling).
No: 11 fynd av 31 ex. 14.4-22.5. 1 honf. r. Norasjön, Nora 20.10 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 honf. r. Norasjön 23.10 (Håkan Lavebratt m.fl.).
Fa: 59 fynd av 670 ex. 13.4-18.5. 5 fynd av 15 ex. 28.7-28.9.
Sk: 5 fynd av 22 ex. 12.4-4.5. 10 honf. r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 14.11 (Leif Johansson m.fl.).
Lu: 8 fynd av 76 ex. 14.4-8.6. Inget höstfynd.
Hä: Inget vårfynd. 1 r. Florinna, Grythyttan 21.10 (Nils Hultman).
Större (minst 100 ex.) ansamlingar, samtliga siktade den 4 maj:
Vä: 100 r. Västeråsfjärden, Västerås 4.5 (Pontus Lindberg m.fl.). 100 r. Granfjärden, Ängsö 4.5 (Johan Brenander m.fl.).
Fa: 170 r. Åmänningen, Västervåla 4.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Thomas Pettersson

Alfågel (*Clangula hyemalis*) **NT**
(6, 13, 11, 11)
Vä: 1 r. (kön ej uppgivet) Västeråsfjärden, Västerås 20.4 (Ulf Hansson). 2 honf. förbifl. Kvicksund, Rytterne 23.10 (Jacob Rudhe).
Sa: 1 f r. Gussjön, Fläckebo 1.1 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 2 mm + 1 f r. Fläcksjön, Fläckebo 29.4 (Håkan Johansson m.fl.).
Su: 1 m r. Västersjön, Sura 25.4 (Ralf Lundmark). 1 f r. Glåpen, Sura 14.11 (Ralf Lundmark).
No: 2 mm r. Vikern, Nora 11.5 (Roland Thuvander m.fl.).
Fa: 1 r. (kön ej uppgivet) Åmänningen, Västervåla 20.4 (Jan Hellström m.fl.). 1 f r. St. Aspen, Västanfors 2.5 (Roland Narfström m.fl.). 2 r. (kön ej uppgivet) Åmänningen, Västervåla 13.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.).
Sk: 1 r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 22.11 (Leif Edberg).

En tämligen normal fyndbild.

Thomas Pettersson

Knipa (*Bucephala clangula)*
(33 FD50, 11 FD50, 16 FD50, 16 FD50)
Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 955 knipor, kommunvis fördelade: Västerås (36), Hallstahammar (33), Köping (8), Arboga (729), Sala (45), Surahammar (14), Lindesberg (26), Nora (35), Fagersta (10), Skinnskatteberg (3), Hällefors (16). I december rapporterades sammanlagt ca 76 knipor med följande kommunvisa fördelning: Hallstahammar (18), Arboga (20), Surahammar (1), Lindesberg (12), Nora (13), Fagersta (1), Ljusnarsberg (5), Hällefors (6). Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Ar: Hjälmaren vid Ålhammarsudden, Arboga 1-8.1, som mest 700 r. 1.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 100 r. Hjälmaren vid Ålhammarsudden 31.10 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 11.4-7.5, som mest 310 r. 1.5 (Frida Olsson m.fl.).

Thomas Pettersson

Salskrake (*Mergellus albellus*) **F1**
(581 FD, 466 FD, 1077 FD, 1622 FD)
Förutom vinterfynden, se nedan, observerad 15.3-24.5 och 29.9-25.11. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (906) resp. efteråret (716): Västerås (184/550), Hallstahammar (36/2), Köping (1/36), Arboga (8/0), Sala (327/1), Surahammar (287/122), Lindesberg (43/5), Nora (8/0), Fagersta (10/0), Ludvika (2/0). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 22.10-13.11, som mest 46 honf. r. 29.10 (Robert Ekberg).
Sa: 22 (11 mm, 11 ff) r. Hällsjön, Fläckebo 9.4 (Bo Persson). Fläcksjön, Fläckebo 11-25.4, som mest 31 (17 mm, 14 ff) r. 11.4 (Berndt Söderlund).
Su: Glåpen, Sura 7-17.4, som mest 64 (29 mm, 35 ff) r. 7.4 (Ralf Lundmark).
Inget sommarfynd (1.6-31.8) gjordes i år. Vinterfynd (1.12-29.2; 1-31.12):
Vä: 1 honf. r. Hässlösundet, Irsta 6-7.1 (Bernt Larsson m.fl.).
No: 1 m r. Hagbyån, Nora 26.2 (Anders Carlberg m.fl.). 1 m r. Älvkröken, Nora 27.2 (Anders Carlberg m.fl.).

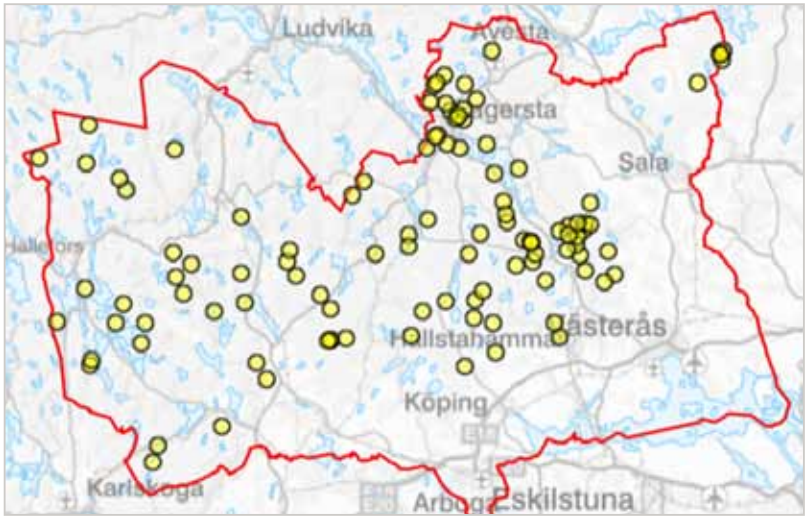
Återigen mycket rikliga uppträdanden, både vår och höst. Ansamlingen vid Glåpen i Sura är rekordstor för att vara på våren. Tredje året i följd utan sommarfynd, vad nu det skulle kunna betyda. Sommarfynd har annars gjorts nästan årligen de senaste 30 åren.

Thomas Pettersson

Storskrake (*Mergus merganser)*
(9 H, 9 H, 9 H, 15 H)
Femton (15) säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Lindesberg (5), Nora (2), Fagersta (5), Ljusnarsberg (1), Hällefors (2). Större (minst 300 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 300 r. Asköviken, V.-Barkarö 1.1 (Robert Ekberg). 500 r. Hässlösundet, Irsta 7.1 (Fredrik Engström m.fl.). 400 r. Kärrbofjärden, Kärrbo 12.1 (Bengt Stridh).
Kö: 500 r. Västlandasjön, Kolsva 25.10 (Leo Mäkinen).
Ar: 800 r. Hjälmaren vid Ålhammarsudden, Arboga 8.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 13-18.11, som mest 400 r. 18.11 (Staffan Liljeqvist).
Su: Glåpen, Sura 31.3-13.4, som mest 450 r. 31.3 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Fa: St. Aspen, Västanfors 7-8.1, som mest 350 8.1 (Roland Narfström).
Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 3804 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (2234), Hallstahammar (30), Köping (18), Arboga (817), Sala (39), Surahammar (85), Lindesberg (92), Nora (76), Fagersta (397), Skinnskatteberg (15), Hällefors (1). I december sågs sammanlagt ca 411 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (300), Hallstahammar (3), Köping (1), Arboga (10), Lindesberg (17), Nora (4), Fagersta (76).

Thomas Pettersson

Småskrake (*Mergus serrator)*
(173 FD, 243 FD, 344 FD, 463 FD)
Observerad (4.1) 1.4-27.10. Tre (3) säkerställda häckningar (3 H, 2 H, 6 H, 3 H):
No: 1 f med 9 pulli Fåsjön vid Oskarsvik, Nora 15.7 (Claes Dyst).
Lu: 1 f med 5 pulli Södra Hörken vid Hörksbyn 5.6-10.8 (Bertil Rahm). 1 f med 13 pulli Södra Hörken vid Råbron 13.7-4.8 (Berndt Larsson).
Dessutom gjordes följande fynd gjordes under häckningstid (1.6-15.8), notera att samtliga fynd avser honor (eller åtminstone honfärgade):
Vä: 1 f Fulleröfjärden vid Dyudden, Irsta 5.7 (Bengt Stridh, Maria Lindén).
Ar: 1 f Nyckelgrundsstenen, Hjälmaren, Arboga 11.8 (Zsombor Károlyi).
Fa: 1 f St. Aspen vid St. Grådänget, Västanfors 30.6 (Roland Narfström). 1 f Åmänningen vid Bockmurholmen, Västervåla 20.7 (Leif Lejdelin). 1 f Bockmurholmen 28.7 (Jan Hellström m.fl.). 1 f St. Grådänget 31.7 (Roland Narfström). 2 ff Bockmurholmen 1.8 (Sören Emet).
Hä: 1 f Norr-Älgen vid Långnäsudden, Hällefors 23.6 (Jesper Wipemo).
Vinterfynd (januari, februari, december):
Fa: 1 honf. r. Åmänningen vid Kappadocia, Västervåla 4.1 (Leif Lejdelin).
Kommunvis fördelning av fågeldagarna: Västerås (107), Hallstahammar (23), Köping (1), Arboga (4), Sala (10), Surahammar (11), Lindesberg (6), Nora (41), Fagersta (168), Skinnskatteberg (7), Ludvika (44), Hällefors (41). Månadsvis fördelning: januari (1), februari-mars (0), april (185), maj (194), juni (2), juli (23), augusti (9), september (16), oktober (333), november-december (0). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: 10 str. (V) Kvicksund, Rytterne 17.10 (Johan Mellquist).

Figur 4. Järpe. *Geografisk bild över samtliga rapporterade fynd under 2021.*

Ha: 10 förbifl. Sävholmen, Kolbäck 11.5 (Ulf Carlson).
Fa: 10 r. Åmänningen vid Bromsboudde, Västervåla 8.5 (Jan Lejdelin).

Thomas Pettersson

Järpe (*Tetrastes bonasia)* **NT/F1**
(3 H, 7 H, 8 H, 5 H)
Fem säkerställda häckningar rapporterade från Lindesberg (1 häckning), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (1) kommuner. Järpar har under året, rapporterats från sammanlagt 102 olika lokaler (se figur 4), så det är förstås sannolikt att betydligt fler häckningar har skett än de fem som har upptäckts.

Anders Carlberg

Tjäder (*Tetrao urogallus*) **F1**
Sex häckningar har rapporterats från Surahammar (2), Köping (1), Lindesberg (2) och Fagersta (1) kommuner. Spelande tjäder finns rapporterade från platser i Köping (1 plats), Sala (4), Lindesberg (3) och Skinnskatteberg (2) kommuner. I Surahammar har det under våren genomförts inventering av platser och träd där färsk tjäderspillning har påträffats. Inte mindre än 142 lokaler eller "tjädertallar" är inrapporterade med färsk tjäderspillning.

Anders Carlberg

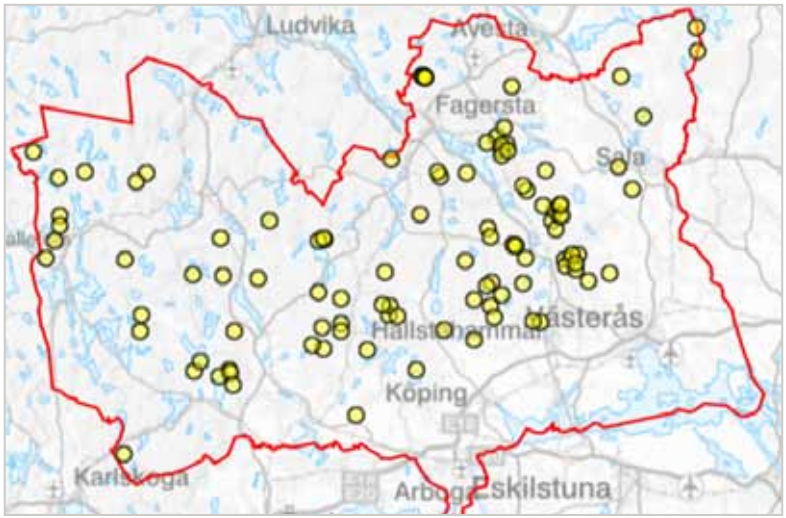
Orre (*Lyrurus tetrix)* **F1**
Tyvärr har inga häckningar rapporterats under året. Totalt finns dock under häckningssäsong (1.4-30.6) rapporter från 82 lokaler med spel i Artportalen. Dessa fördelar sig kommunvis på Västerås (7 lokaler), Hallstahammar (2), Köping (9), Sala (10), Surahammar (10), Lindesberg (12), Nora (7), Skinnskatteberg (4), Norberg (2), Fagersta (11), Ljusnarsberg (2) och Hällefors (6). Se även figur 5. I framför allt de nordliga och nordvästliga kommunerna finns säkert fler spelplatser att rapportera.

Anders Carlberg

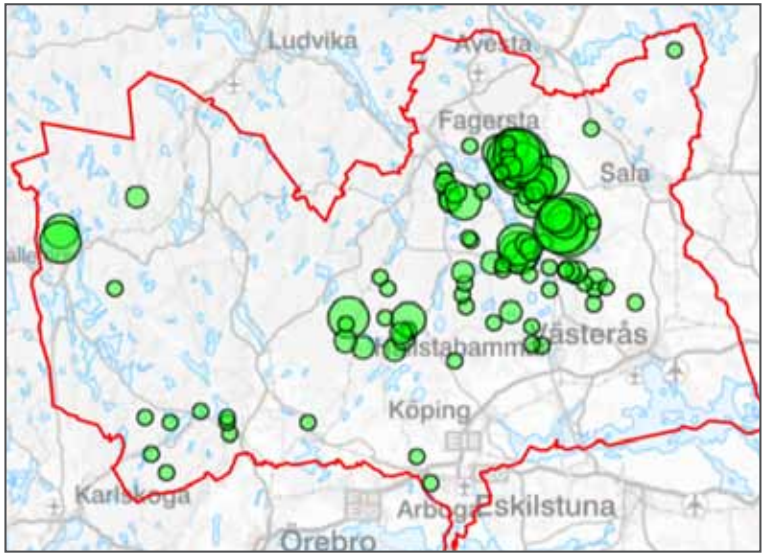
Vaktel (*Coturnix coturnix)* **NT**
(28 ex., 86 ex., 89 ex., 113 ex.)
Med sedvanlig reservation av att det kan förekomma någon eller några dubbelräkningar blev årets sammanlagda summa 113 spelande vaktlar. Dessa fördelade sig på Västerås (34), Hallstahammar (8), Köping (8), Kungsör (10), Arboga (11), Sala (16), Surahammar (8), Lindesberg (17) och Norberg (1). Med 113 spelande vaktlar blev 2021 ett bra år. Senast det hördes fler vaktlar i Västmanland var år 2015. Inga vaktlar har dock rapporterats från landskapets västra halva. Observationer har gjorts mellan 16.5-23.8.

Anders Carlberg

Nattskärra (*Caprimulgus europaeus)*
Årets uppträdande inföll mellan 17 maj och 3 september och arten har under året rapporterats från 70 ”atlasrutor” (5x5 km). Dock har ingen säkerställd häckning rapporterats under året. En försiktig summering av antalet ”spinnande” skärror landar på 220 individer. Det är dock svårt att bena ut det exakta antalet utan att riskera dubbelräkning. Ljudet bär tämligen långt och kan vara svårt att lokalisera och det finns en viss risk att fåglar på närbelägna lokaler räknas fler än en gång. Detta gäller inte minst för de fåglar som spelar över det vidsträckta

Figur 5. Orre*. Geografisk bild över rapporterade fynd om spelande orre under 2021.*

***Figur 6. Nattskärra**. Geografisk bild över lokaler med spelande nattskärra under 2021. Cirklar är satta i relation till antalet spelande individer, från 1 ex till 8 ex.*

brandområdet mellan Fagersta och Sala. Koncentrationen av spelande nattskärror till detta område blir väldigt tydligt i figur 6. Samt då vi summerar ihop de största (fler än 5 sj.) ansamlingarna av spelande nattskärror:
Sa: 8 sj. N. Röjsmossen, Fläckebo 11.6 (Marjatta Ericson). 6 sj. Skennarfallet, Fläckebo 11.6 (Marjatta Ericson).
Nb: 7 sj. Nedre Krokmossen, Karbenning 8.6 (Bo Persson). 7 sj. Kyrkberget, Karbenning 8.6 (Bo Persson). 5 sj. Ställberget, Karbenning 7.6 (Bo Persson).
Årets sista fynd:
Vä: 1 förbifl. Berg, Ängsö 3.9 (Robin Isaksson).

Markus Rehnberg

Tornseglare (*Apus apus)*
Uppträdandet inföll mellan 10 maj och 12 september. Årets sista tornseglare noterades vid Stora Nadden i Ramnäs den 12 september (Ralf Lundmark). I övrigt var antalet anmärkningsvärda fynd få.

Markus Rehnberg

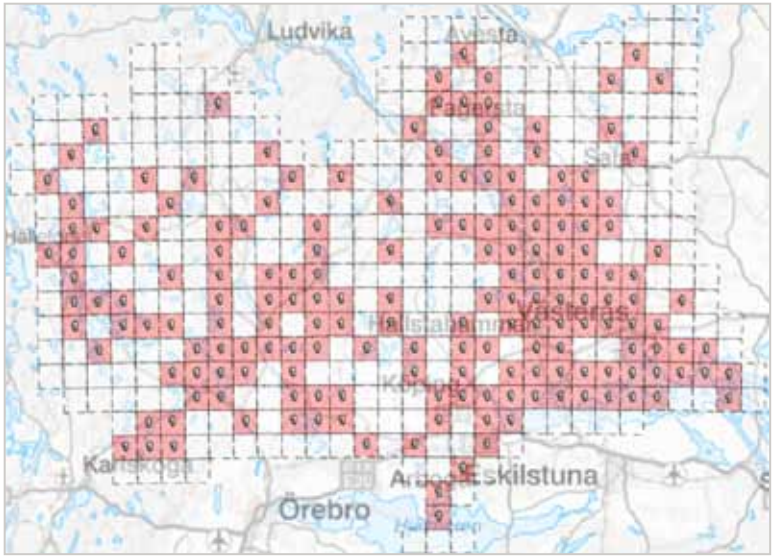
Gök (*Cuculus canorus)*
Årets tidsmässiga uppträdande inföll mellan 4 maj och 2 september. Normalt brukar antalet ropande gök minska ganska tydligt från mitten av juni, men enstaka individer brukar kunna härda ut till åtminstone första veckan i juli. Den gök som höll ut längst under året (Barkaröviken, K. Barkarö) gav sig dock inte förrän den 15 juli, vilket är ovanligt sent. Efter det datumet var det endast tysta gökar som noterades och den allra sista observationen för året gjordes vid Asköviken den 2 september (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).
Under året har gök rapporterats från 181 av landskapet 443 ”atlasrutor” (5x5 km), vilket är tämligen normalt (figur 7). Säkerligen har det skett många häckningar runt om i landskapet, men det finns endast en rapport som indikerar att en häckning har blivit genomförd.
No: 1 1K Nedre Born, Nora 13.7 (Bertil Sundberg).

Markus Rehnberg

Tamduva (*Columba livia forma domestica)*
Större ansamlingar (100 ex.):
Vä: max 200 ex. Munkängen, Västerås 1.1-30.11 (Berndt Söderlund m.fl.).
Sa: 100 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo 2.11 (Berndt Söderlund).
Su: 106 ex. Åsvägen, Ramnäs 31.12 (Ralf Lundmark).
Kö:150 ex. Köpings hamn 3.1 (Daniel Brehmer).

Markus Rehnberg

Skogsduva (*Columba oenas)*
I januari gjordes ett fynd och från 15 februari gjordes många fynd fram till slutet av februari. Samtliga fynd i februari bör dock i huvudsak betraktas som tidiga vårfåglar och inte som vinterfynd. VInterfynd:
Vä: 2 förbifl. Långängen, Västerås 23.1 (Niclas Lignell, Hannes Lignell).
Övriga fynd av särskilt intresse:
Sa: 1 häckning (1 pull.) Kolbäcksbro, Sala 23.6 (Björn Klevemark, Eva Klevemark)

***Figur 7. Gök**. Samtliga observationer gjorda under 2021 fördelat på ”atlasrutor” (5x5 km). Antalet rutor är 181 av 443.*

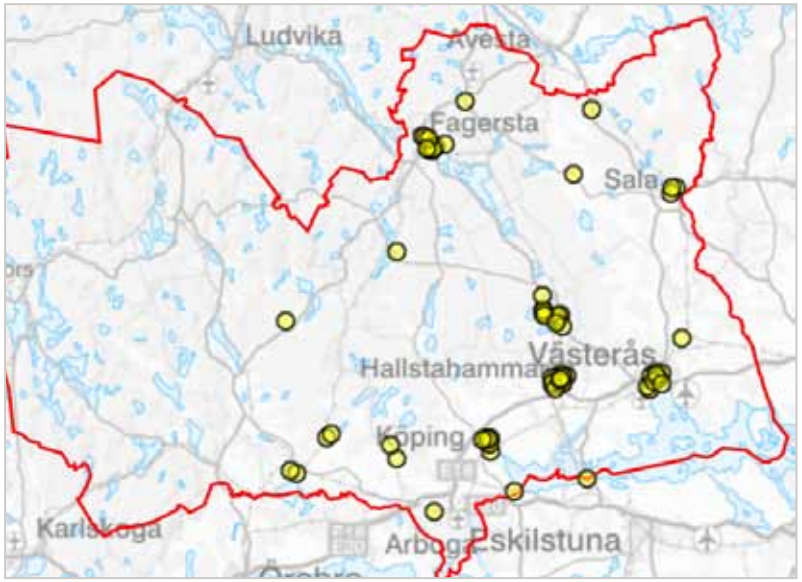
Kö: 50 r. Davids backe, Himmeta 5.4 (Peter Ekelund).
Ar: 85 r. Viby storäng, Arboga 27.3 samt 57 r. samma lokal 15.4 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).

Markus Rehnberg

Ringduva (*Columba palumbus*)
Vinterfynd har under perioden 1 januari till 15 februari rapporterat från Västerås, Strömsholm, Frövi och Fagersta. I Västerås har ringduvor noterats vid många platser. Flest i stadsdelen Viksäng, med som mest 23 ex. den 16 januari (Catharina Grabmüller). Ringduvan hör till de första arterna att dyka upp då yttertemperaturen stiger, så även detta år. Efter den 15 februari är det knivigt att försöka bena ut vilka duvor som bör betraktas som rena vinterfynd och vilka som bör betraktas som tidiga vårfåglar. I december (1-31.12) gjordes ovanligt få observationer, endast fyra fördelat på Västerås (2 fynd om 4 ex), Surahammar (1 fynd om 1 ex.) och Arboga (1 fynd om 1 ex.). Utöver fynd på vintern har fler noteringar om större antal (fler än 1000 ex.) än brukligt rapporterats i samband med höstflytten, i september och oktober:
Vä: 1300 r. Julpa, Romfartuna 27.9 (Bo Persson). 1200 str. (S) Kvicksund, Rytterne 9.10 (Elias Ernvik, Tommy Emanuelsson).
Sa: 2300 str. (SV) Notudden, Fläcksjön, Fläckebo 25.9 (Håkan Johansson). Max 5000 r. Ranstatornet, Kumla 2-4.10 (Daniel Green).
Ha: 1200 str. (SV) Rallsta, Berg 15.9 (Ulf Carlson).
Su: Gnien, Ramnäs: 2130 str. (SV) 25.9 (Mikael Mälberg). 1380 str. (S) 7.10 (Ralf Lundmark). 4330 str. (S) 8.10 (Ralf Lundmark).
Kö: 1500 r. Ållesta, Munktorp 22.9 (Göran Nilsson, Carina Nilsson). 1500 r. Davids backe, Himmeta 24.9 (Frida Olsson).
Ku: 7223 str. (SV) Barkaröviken, K. Barkarö 8.10 (Leo Mäkinen).
Fa: Backgården, Västanfors: 1300 str. (S) 5.10 (Leif Lejdelin m.fl.). 1812 str. (S) 7.10 (Jan Hellström m.fl.). 1278 str. (S) 8.10 (Jan Hellström m.fl.).
Li: 1080 r. Sjömosjön, Fellingsbro 2.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson). 1000 r. Sällingsjön, Fellingsbro 2.10 (Mattias Rudenvall).

Markus Rehnberg

Turkduva (*Streptopelia decaocto)*
Denna charmfulla lilla beigea duva noterades på fler platser än vanligt under året. Antalen är fortfarande tämligen låga, men koncentrationen till några enstaka orter (Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Köping och Fagersta) fanns där. Intressant var att det detta år gjordes fler fynd än vanligt på lite mer udda platser. Dessa lyfts fram särskilt och redovisas nedan. Se även figur 8.
Vä: 1 str. (S) Kvicksund, Rytterne 17.10 (Johan Mellquist). 1-3 r. Tillberga, Hubbo 26-31.12 (David Kihlberg, Ulf Hansson).
Sa: 1 sj. Åkra, Sala 23.3 (Bengt Ottosson). 1 r. Västerfärnebo 23.5 (Bo Eriksson). 1 par Sala järnvägstation, Sala 8.7 (Kalle Källebrink). 1 r. Långheden, Västerfärnebo 8.7 (Kjell Pålsson). 3 förbifl. Jakobsberg, Sala 8.11 (Krister Ekman).
Su: 1 häckning (2 1K) Värntorp, Sura 8.6-26.7 (Inger-Marie Carlsen m.fl.). 2 r. Sörby, Ramnäs 1.8

Figur 8. Turkduva. *Geografisk bild över lokaler med observation av turkduvor under 2021.*

(Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Ku: 3 r. Norra Kungsladugården, K. Barkarö 6.1 (Olle Sköld).
Ar: 1 sj. Hällbacken, Arboga 24.5 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 2 r. Smedby, Medåker 16.8 (Hans Jansson).
Sk: 1 r. Masbo, Skinnskatteberg 24.4 (Karl-Åke Haglund).
Fa: 9 r. Sänkmossen, Västanfors 17-18.8 (Albin Liljeqvist).
Nb: 1 förbifl. Norberg, Norberg 2.11 (Lennart Andersson).
Li: 1 r. Stenbacken, Näsby 30.4 (Åke Gustavsson). 1 r. Laggars, Ramsberg 25.5 (Johan Månsson, Johanna Månsson Wikland). 1 r. Sällinge, Fellingsbro 28.5 (Johan Andersson, Per Andersson). 1 förbifl. Sällinge 9.6 (Mattias Rudenvall). 1 sj. Frövi, Näsby 23.8 (Sven-Olof Eriksson). 2 sj. Norrby, Fellingsbro 7.9 (Hans Jansson).

Det kanske inte är turkduvan som man i första hand förknippar med långdistansflyttning. Dock är det en duva som under 1900-talet flyttade fram sina positioner betydligt. Från sydöstra Europa, vidare upp genom Europa för att slutligen komma till Sverige och Västmanland i slutet av 1960-talet. Att turkduvorna kan förflytta sig ganska långa sträckor visar också den ringmärkta turkduva som Daniel Hedenbo lyckades läsa av i Hallstahammar den 1 april. Då hade duvan redan befunnit sig i Hallstahammar sedan åtminstone början av augusti 2020 och verkade ingå i ett revir tillsammans med en annan turkduva. Ringen visade sig vara dansk och fågeln hade märkts i Pandrup på Nordjylland den 28 september 2013. Avståndet mellan Pandrup och Hallstahammar är drygt 466 kilometer och tiden som hade förflutit mellan tillfällena var nu nästan åtta år.

Markus Rehnberg

Vattenrall (*Rallus aquaticus)*
(-, 64 h, 55 h, 102 h)
Observerad (1.1-10.3) 13.3-12.11 (9.12). En (1) säkerställd häckning rapporterades 2021:
Su: 3 pulli/1K Norrsjön, Sura 28.7 (Mikael Mälberg).
Sammanlagt 102 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 44 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (9 lokaler/34 ex.), Hallstahammar (2/4), Köping (4/7), Kungsör (1/2), Arboga (4/8), Sala (3/6), Surahammar (8/22), Lindesberg (5/5), Nora (3/6), Norberg (1/1), Fagersta (2/3), Hällefors (2/4). Ovanligt många vinterfynd (januari, februari, december) gjordes i år, involverande 9 ex. 1.1-28.2 och 2 ex. 5-9.12:
Vä: 3 ex. Hamre våtmark, Västerås 9.1-21.2 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 ex. (”färska spår”) Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 5.12 (Håkan Johansson).
Ar: 1 ex. Gravudden, Arboga 27.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 1 ex. Gamla kanalen, Arboga 5-9.2 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Li: 3 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 1.1-28.2 (Anders Führ m.fl.). 1 ex. Hagaberg, Frövi 8-9.12 (Bo Runesson m.fl.).

No: 1 ex. Hagbyån, Nora 19.1-2.2 (Anita Hutter m.fl.).

En god uppryckning av antalet vattenrallar under häckningstid i år, och antalet börjar närma sig de goda åren strax efter millennieskiftet. Elfte året i följd med vinterfynd i Näsby!

Thomas Pettersson

Kornknarr (*Crex crex)* **NT/F1**
(49 sj., 80 sj., 107 sj., 85 sj.)
Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år heller, men sammanlagt hördes 85 revirhävdande fåglar under perioden 18.5-10.8. Dessa fördelade sig geografiskt på Västerås (23), Hallstahammar (8), Köping (5), Kungsör (2), Arboga (1), Sala (15), Surahammar (16), Lindesberg (7), Nora (1), Norberg (3), Fagersta (1), Skinnskatteberg (3). Årssumman är klart lägre än fjolårets 154 ex., men ändå en ganska hög siffra.

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna (*Porzana porzana)* **VU/F1**
(25 ex., 15 ex., 20 ex., 40 ex.)
Under perioden 19.4-15.7 hördes sammanlagt 39 sjungande fåglar, vilka fördelade sig på Västerås (8), Hallstahammar (2), Kungsör (1), Sala (16), Surahammar (9) och Lindesberg (3). Återigen en mycket hög årssumma och även i år är det ett par sjöar i Sala kommun som sticker ut; Storsjön i Möklinta (5 sj.), Fläcksjön i Fläckebo (5 sj.).

Viss dubbelräkning kan generellt sett inte uteslutas, men utan tvekan var 2021 ett bra år. Det gäller att i rapporterna ange fågelns position så gott det går, snarare än platsen observatören befinner sig på!
Höstfynd (fr.o.m. 1.8):
Vä: 1 sj. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 5.8 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).

Thomas Pettersson

Rörhöna (*Gallinula chloropus*)
(-, -, 18 h, 25 h)
Observerad (23.1-23.2) 26.3-31.10 (5-29.12). Tio (10) säkerställda häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (8), Köping (1), Sala (1). Därutöver iakttagen under häckningstid (16.5-31.8) på ytterligare 15 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (7), Hallstahammar (1), Köping (1), Surahammar (1), Lindesberg (2), Norberg (1), Fagersta (2). Vinterfynd:
Vä: 1 2K Munkängen, Västerås 23.1-23.2 (Fredrik Engström m.fl.). 2 ex. (1 ad., 1 1K) Munkängen 5-29.12 (Fredrik Engström, Markus Rehnberg m.fl.).
Sa: 1 ex. Sagån, Sala 20-21.12 (Kalle Källebrink m.fl.).

Rörhönan befäster sin ställning som häckande i Västmanland, i vart fall i sydost. Häckningsförekomsten är i stort sett inskränkt till den naturgeografiska regionen Mälarområdet med ett fåtal utpostlokaler i Skogslåglandet.

Thomas Pettersson

Sothöna (*Fulica atra)*
Observerad (5.1-1.2) 22.3-14.11. Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från en (1) lokal:
Vä: 60 ex. Frövisjön, Skultuna 9.5 (Håkan Johansson) resp. 9.7 (Berndt Söderlund).
Vinterfynd:
Vä: 1 ex. Färjkajen, Västerås 5.1 (Fredrik Engström).
No: 1 ex. Hagbyån, Nora 19.1-1.2 (Anita Hutter m.fl.).

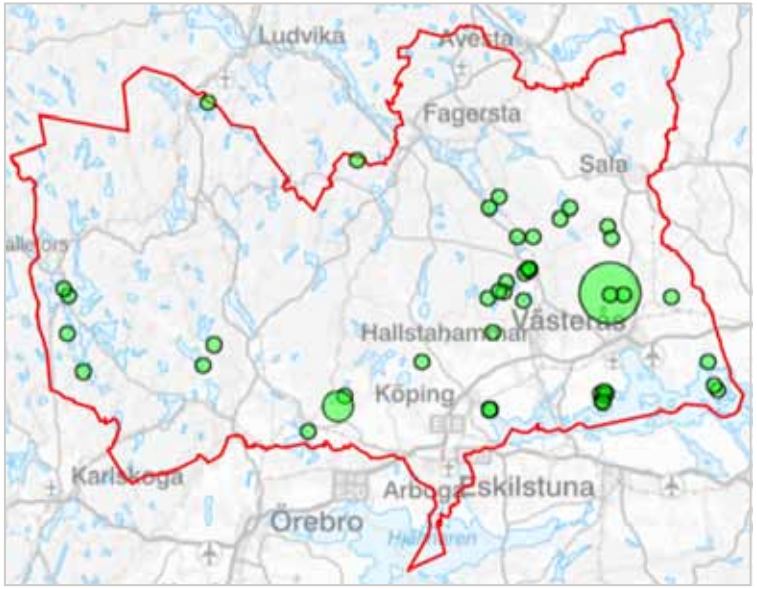
Läget är fortsatt bekymmersamt för landskapets häckande sothönor.

Thomas Pettersson

Trana (*Grus grus*) **F1**
(50 h, 59 h, 40 h, 54 h)
Under året har 54 häckningar eller troliga häckningar rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (22), Köping (2), Sala (2), Surahammar (17), Lindesberg (4), Nora (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Ludvika (1) och Hällefors (3). Anmärkningsvärd är förekomsten vid Frövisjön i Skultuna där fem bon med ruvande tranor hittades under året (Markus Rehnberg m.fl.), se figur 9, sid 42.
Höga (minst 500 ex.) sträcksummor:
Su: 1368 str. (SV) Sura skans, Sura 24.9 (Mikael Mälberg). 867 str. (SV) Gnien, Ramnäs 25.9 (Mikael Mälberg).
Fa: 1200 str. (SV) Backgården, Västanfors 11.10 (Leif Lejdelin, Anders Lundin).
Största antal rastande tranor:
Sa: 850 r. Kilboslätten, Västerfärnebo 11.9 (Yngve Hareland, Lotta Hedkvist).

Lillebror Hammarström

Smådopping (*Tachybaptus ruficollis)* **NT**
(8 ex., 12 ex., 15 ex., 14 ex.)
En säkerställd häckning rapporterades i år, nämligen från Frövisjön, Skultuna, där 2 1K sågs 5.9 och som bedömdes ha fötts på lokalen, trots det sena datumet (Markus Rehnberg). Första säkerställda häckningen i landskapet sedan 2016. Därutöver funnen under häckningstid (1.5-31.7) på ytterligare två (2) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Köping (1).
Övriga fynd:
Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna 26.3-29.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 3 ex. Frösvibäcken, Romfartuna 14.4 (Kjell Pålsson). 1 1K r. Hamre våtmark, Västerås 24.8-16.9 (Robert Ekberg m.fl.). 1 r. Frövisjön 12.9-4.10 (Bernt Larsson m.fl.). 1 1K r. Frösvibäcken 10.10 (Markus Rehnberg). 1 ex. Munkängen, Västerås 2.12 (Eilis Backström).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 8-13.4 (Göran Nilsson m.fl.).

Figur 9. Trana. *Geografisk bild över rapporterade häckningar i Västmanland 2021. Prick satt i relation till antalet häckande par, från 1 till 5.*

Ar: 1 ex. Gamla kanalen, Arboga 4.1-10.3 (Fredrik Anmark m.fl.).
Su: 1 r. Lisjö ängar, Sura 25.4 (Ralf Lundmark). 1 r. Lisjö ängar 26.9 (Mikael Mälberg).
No: 1 r. Gyttorps reningsdamm, Nora 6-8.11 (Anders Carlberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Svarthakedopping (*Podiceps auritus)* **F1**
(14 h, 14 h, 16 h, 18 h)
Observerad under vårflyttning och på häckningslokaler 15.4-5.9 samt dessutom 7.9-14.11. I år rapporterades 18 säkerställda eller troliga häckningar på fyra lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (2 lokaler/16 par), Lindesberg (1/1), Hällefors (1/1). Dessutom rapporterades svarthakedoppingar från ytterligare 11 lokaler med lika många möjliga häckningar. Detta innebär en rejäl uppryckning efter fjolårets bottennapp. Under vårflyttningen summerades sammanlagt endast 28 individer, kommunvis fördelade: Västerås (7), Sala (12), Surahammar (3), Fagersta (6). Höstfynd (fr.o.m. 1.9) utanför häckningslokalerna:
Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 25.9 (Robert Ekberg m.fl.).
Su: 1 1K r. Lisjö ängar, Sura 7-8.9 (Mikael Mälberg, Frida Olsson).
Sk: 1 1K r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 14.11 (Leif Johansson m.fl.).

Thomas Pettersson

Skäggdopping (*Podiceps cristatus)*
Observerad (1.1; 25.2-4.3) 22.3-5.12. Större (minst 100 ex.) ansamlingar:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö 15.4-4.6, som mest 130 ex. 18.4 (Pentti J. Tatti).
Vinterfynd:
Vä: 2 r. Granfjärden, Ängsö 5.12 (Fredrik Engström).
Ar: 28 r. Hjälmaren vid Ålhammarsudden, Arboga 1.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Sa: 1 r. Fläcksjön vid Färjebron, Fläckebo 25.2-4.3 (Berndt Söderlund m.fl.).
Fa: 1 r. Åmänningen vid Bockmurholmen, Västervåla 1.12 (Bo Persson).

Thomas Pettersson

Gråhakedopping *(Podiceps grisegena)*
(7 ex., 14 ex., 11 ex., 20 ex.)
Någon häckning rapporterades inte 2021, men 17 fynd gjordes under vårflyttningen 11.4-30.5:
Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna 11-18.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 2 r. Granfjärden, Ängsö 20.4 (Johan Brenander). 1 r. Granfjärden 2.5 (Ulf Hansson m.fl.). 2 r. Västeråsfjärden, Västerås 2.5 (Johan Brenander, Fredrik Engström). 1 r. Granfjärden 8.5 (Ulf Hansson m.fl.). 2 r. Frövisjön 10-30.5 (Jan Lejdelin m.fl.).
Ha: 1 r. Galten vid Sävholmen, Kolbäck 1.5 (Ulf Carlson). 1 r. Galten vid Sävholmen 3.5 (Ulf Carlson).
Sa: 1 ad. r. Gussjön, Fläckebo 8.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ad. r. Fläcksjön, Fläckebo 8.5 (Håkan Johansson m.fl.). 1 r. Fläcksjön 9.5 (Daniel Green m.fl.). 1 r. Fläcksjön 10.5 (Berndt Söderlund m.fl.).
Su: 1 r. Glåpen, Sura 13.4 (Ralf Lundmark). 1 r. Glåpen 17.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 r. Glåpen 1.5 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Fa: 1 r. St. Aspen, Västanfors 13.4 (Bo Persson m.fl.).
Sk: 1 r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg 1.5 (Janne Virking, Gunilla Virking).

Thomas Pettersson

Strandskata (*Haematopus ostralegus)* **NT**
(85 FD, 160 FD, 200 FD, 339 FD)
Säkra och troliga häckningar har rapporterats från fyra lokaler:
Vä: 2 i par (parning/parningsceremonier) Amundsgrund 3.5 (Johan Brenander m.fl.).
Li: 2 ex. (permanent revir) Lindesberg, Lindes 29.5 (Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin).
No: 2 ad. (permanent revir) Alntorpsö, Nora 25.5 (Anders Carlberg). 2 ad. (upprörd, varnande) Irisdal 19.7 (Claes Urban Eliasson, Berit Ragné).
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (116), Hallstahammar (1), Köping (96), Kungsör (8), Arboga (4), Surahammar (2), Lindesberg (36), Fagersta (12), Nora (63) och Hällefors (1).
Månadsvis fördelning: mars (8), april (147), maj (101), juni (37), juli (33), augusti (11), september (2).
Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 5 r. Skuthällan, Ängsö 7.5 (Ulf Hansson).
Kö: 5 ex. Bergudden, Munktorp 10.7 (Vahn Tellram).

Jörgen Lindberg

Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*) **F1**
(9 h, 8 h, 3 h, 1 h)
En häckning eller trolig häckning har rapporterats från Nora. De största ansamlingarna noterades i Västerås.
Vä: 300 r. Färdskär, Haraker 9-10.5 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Jörgen Lindberg

Kustpipare (*Pluvialis squatarola)*
(11, 36, 44, 45)
Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 24.5 (Anders Dahllöv, Janne Virking). 2 ad. r. Frösvibäcken, Romfartuna 27.5 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti). Kvicksund, Rytterne 3 fynd om 41 ex. 29.7-14.8 (Jacob Rudhe m.fl.). 1 ad. str. (S) Asköviken, V.-Barkarö 17.8 (Robert Ekberg). Frövisjön, Skultuna 3 fynd om 3 ex. 18-22.9 (Markus Rehnberg m.fl.).
Ha: 2 ad. str. (SV) Strömsvik, Kolbäck 6.8 (Ulf Carlson). 10 str. (SV) Strömsvik 16.8 (Ulf Carlson). Kö: 4 str. (V) Norsa, Munktorp 16.8 (Johan Brenander). 1 r. Hägnen, V. Skedvi 10-11.10 (Kjell Ekelund, Staffan Ekelund).
Sa: 1 hörd Notudden, Fläcksjön, Fläckebo 18.9 (Håkan Johansson). 3 str. (S) Ranstatornet, Kumla 4.10 (Daniel Green).
Su: Gnien, Ramnäs 11 fynd om 84 ex. 17.7-19.10 (Mikael Mälberg m.fl.). 1 1K r. Fiskartorp, Sura 15.10 (Mikael Mälberg) och 1 r. samma lokal 17.10 (Ralf Lundmark).
No: Södra Ås, Nora 3 fynd om 21 ex. 31.7-4.8 (Anders Carlberg). 27 str. (SV) Älvhyttan, Viker 1.8 (Roland Thuvander). 14 str. (SV) Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora 10.8 (Anders Carlberg). 1 str. (SV) Prästgården, Nora 21.8 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Fa: 75 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla 28.7 (Jan Hellström m.fl.). St. Grådänget, Västanfors 5 fynd om 36 ex. 29.7-9.8 (Jan Hellström, Roland Narfström). 9 str. (SV) Backgården, Västanfors 9.8 (Jan Hellström, Anders Lundin). 7 str. (SV) Östra Uggelbo, Västanfors 9.8 (Bo Persson). 1 hörd Backgården 4.10 (Anders Lundin).
Hä: 1 1K str. (S) Grythytteviken, Grythyttan 30.8 (Gunde Persson).

Jörgen Lindberg

Tofsvipa *(Vanellus vanellus*) **VU**
Kommunvis fördelning av 349 FD100: Västerås (186), Hallstahammar (39), Köping (22), Arboga (5), Sala (28), Surahammar (57), Lindesberg (9), Örebro (2) och Skinnskatteberg (1). Månadsvis fördelning: Januari-februari (11), mars (15), april (5), juli (16), augusti (98), september (93), oktober (104), november (7). Den största ansamlingen:
Vä: 800 r. Frövisjön, Skultuna 7.10 (Berndt Söderlund).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare (*Charadrius morinellus*) **F1**
(2 ex., 6 ex., 24 ex., 3 ex.)
Ha: 2 r. Rallsta, Berg 16.5 (Ulf Carlson m.fl.).
Su: 1 r. Storängen, Ramnäs 17.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare (*Charadrius dubius)*
(34 h, 27 h,15 h, 6 h)
Sex häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från följande kommuner: Västerås (3), Lindesberg (1), Fagersta (1) och Nora (1). Utanför häckningstid föreligger 54 fågeldagar fördelade på perioderna 8-30.4 (52) och 1.8-24.8 (2) samt kommunvis: Västerås (28/1), Köping (9/1), Surahammar (3/0),Nora (4/0), Fagersta (6/0) och Örebro (2/0).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare (*Charadrius hiaticula)*
(214 FD, 276 FD, 915 FD, 606 FD)
Fågeldagarna fördelade kommunvis: Västerås (117), Hallstahammar (14), Köping (295), Sala (8), Surahammar (91), Lindesberg (20) och Fagersta (61). Den månadsvisa fördelningen är följande: april (6), maj (58), juni (1), juli (8), augusti (473), september (47) och oktober (13). Ingen större (minst 50 ex.) ansamling har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Storspov (*Numenius arquata)* **EN**
(38 h, 27 h, 10 h, 6 h)
Sex häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Köping (1), Arboga (1), Sala (1), Surahammar (2) och Lindesberg (1). Inga större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor har rapporterats under året.

Jörgen Lindberg

Småspov (*Numenius phaeopus)*
(102 FD, 148 FD, 139 FD, 215 FD)
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (97), Hallstahammar (5), Köping (9), Surahammar (38), Lindesberg (36), Nora (5), Fagersta (23) och Hällefors (2). Månadsvis fördelning: april (2), maj (198), juni (0), juli (6) och augusti (9). Större (minst 10 ex.) flockar:
Vä: 17 r. Gränasjön, Haraker 6.5 (Johan Brenander m.fl.).
Fa: 10 str. (NO) Bromsboudde, Västervåla 4.5 (Staffan Liljeqvist).
Li: 12 r. Rävbo, Nederby, Fellingsbro 6.5 (Majgret Karl m.fl.).

Jörgen Lindberg

Rödspov (*Limosa limosa*) **EN**
(5 ex., 7 ex., 7 ex., 8 ex.)
Vä: 2 r. Frösvibäcken, Romfartuna 30.4 (Fredrik Engström m.fl.). 2 r. Frövisjön, Skultuna 1.5 (Bernt Larsson m.fl.). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 1.5 (Marjatta Ericson). 1 1K r. Lövsta-pumpen 12-18.8 (Johan Brenander m.fl.). 1 ex. Lövsta-pumpen 28.8 (Sten Ljungars).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 29.4 (Vahn Tellram m.fl.).
Fynd av rödspov uppvisande karaktärer för rasen Limosa limosa islandica, s.k. ”isländsk” rödspov:
Su: 1 1K r. Gnien, Ramnäs 7-8.9 (Ralf Lundmark m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrspov (*Limosa lapponica*) VU/F1
(422 ex, 579 ex, 424 ex, 1254 ex)
Vårfynd (2 fynd á 2 ex.):
Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 11.5 (Fredrik Engström).
Su: 1 str. (N) Gnien, Ramnäs 18.5 (Ralf Lundmark).
Höstfynd (47 fynd á 1 252 ex.):
Vä: Kvicksund, Rytterne 3 fynd om 37 ex. 29.7-14.8 (Jacob Rudhe m.fl.). Asköviken, V-Barkarö/Dingtuna 3 fynd om 35 ex. 1.8-16.8 (Sören Emet m.fl.).
Ha: 5 str. (SV) Lagårdssjön, Kolbäck 29.7 (Ulf Carlson). 12 str. (SV) Klovstenen, Kolbäck 30.7 (Ulf Carlson).
Kö: Norsa, Munktorp 5 fynd om 10 ex. 12.8-16.8 (Maria Barkell m.fl.).
Sa: 3 förbifl. Notudden, Fläcksjön, Fläckebo 18.9 (Håkan Johansson).
Su: Gnien, Ramnäs 6 fynd om 75 ex. 23.7-9.8 (Sören Emet m.fl.). 30 str. (SV) Åsen, Ramnäs 31.7 (Ralf Lundmark).
Li: 2 förbifl. Prästryggen, Frövi, Näsby 17.7 (Peter Gustafson).
No: 20 str. (SV) Knutsberg, Nora 31.7 (Anders Carlberg). 40 str. (SV) Södra Ås, Nora 31.7 (Anders Carlberg). 110 str. (S) Gunnarsberg, Nora 1.8 (Claes Dyst). 45 str. (SV) Södra Ås 1.8 (Anders Carlberg). 2 str. (SV) Kungsgatan, Nora 1.8 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 120 str. (SV) Kungsgatan 9.8 (Håkan Lavebratt m.fl.).
Fa: St. Grådänget, Västanfors 6 fynd om 448 ex. 28.7-9.8 (Roland Narfström). 21 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla 28.7 (Jan Hellström m.fl.). 15 str. (S) Rönningen, Fagersta, Västanfors 1.8 (Leif Lejdelin). 220 (150+70) str. (SV) Östra Uggelbo, Västanfors 1.8 (Bo Persson). 2 ad. r. Åvestbo, Västanfors 9.8 (Jan Hellström m.fl.).

Jörgen Lindberg

Roskarl (*Arenaria interpres*) **EN**
(8 ex., 5 ex., 4 ex., 3 ex.)
Ar: 1 r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 3.8 (Anders Jacobsson m.fl.).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 10.5 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien 29.8-1.9 (Ralf Lundmark m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa (*Calidris falcinellus)*
(7 ex., 8 ex., 12 ex., 3 ex.)
Su: 3 r. Gnien, Ramnäs 27.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Brushane (*Calidris pugnax*) **VU/F1**
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 65 r. Rudö, Rytterne 7.5 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 60 r. Frövisjön, Skultuna 7.5 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 55 r. Frösvibäcken, Romfartuna 12.9 (Markus Rehnberg).
Ha: 60 r. Lagårdssjön, Kolbäck 2.5 (Ulf Carlson). 65 r. Lagårdssjön 27.8 (Ulf Carlson).
Su: max 340 r. Gnien, Ramnäs 24.8-3.9 (Ralf Lundmark m.fl.).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa (*Calidris temminckii)*
(186 FD, 226 FD, 198 FD, 114 FD)
Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (38), Hallstahammar (19), Köping (8), Sala (35), Surahammar (7), Lindesberg (6) och Nora (1).
Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Sa: 10 r. Sörsalbo, Västerfärnebo 16.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 12 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 17.5 (Håkan Johansson).

Jörgen Lindberg

Sandlöpare (*Calidris alba)*
(2 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Ar: 1 ad. r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 31.7 (Jacob Rudhe m.fl.).

Jörgen Lindberg

Kärrsnäppa *(Calidris alpina)*
(24 FD10, 39 FD10, 88 FD10, 116 FD10)
Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa (*Calidris canutus)*
(6, 9, 13, 21)
Vä: Kvicskund, Rytterne 3 fynd om 25 str. (V) 29.7-14.8 (Jacob Rudhe m.fl.).
Ha: 2 ad. str. (SV) Strömsvik, Kolbäck 16.8 (Ulf Carlson).
Ar: 1 ad. r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 31.7 (Jacob Rudhe, Fredrik Engström, Ole Jonsson m.fl.). 3 ad. r. Nyckelgrundsstenen 11.8 (Daniel Green, Zsombor Károlyi).
Su: Gnien, Ramnäs 9 fynd om 89 ex. 27.7-30.8 (Ralf Lundmark m.fl.).
Fa: St. Grådänget, Västanfors 5 fynd om 80 str. (SV) 29.7-9.8 (Jan Hellström, Roland Narfström). 20 str. (SV) Backgården, Västanfors 9.8 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Jörgen Lindberg

Tuvsnäppa (*Calidris melanotos)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 16-17.8 (Göran Nilsson m.fl.)*.

Landskapets första tuvsnäppa noterades i Surahammars kommun i augusti 1996. Därefter har nu åtta ytterligare fynd gjorts. Flest fynd har gjorts i Sala och Västerås kommuner, med 3 fynd vardera. Årets tuvsnäppa blev den första att dyka upp i Köping och även den första i Västmanland sedan 2010. Tuvsnäppans uppträdande i Västmanland faller tidsmässigt in mellan 25 april och 12 maj (3 fynd) samt mellan 5 augusti och 6 november (6 fynd).

Markus Rehnberg

Spovsnäppa (*Calidris ferruginea)*
(29 FD, 50 FD, 87 FD, 26 FD)
Vä: 1 ad. r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 31.7-2.8 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ad. Lövsta-pumpen 7-8.8 (Ulf Hansson m.fl.). max 5 ad. r. Lövsta-pumpen 9-12.8 (Ulf Hansson m.fl.).
Ha: 2 ad. r. Lagårdssjön, Kolbäck 3.8 (Ulf Carlson).
Su: 1 ad. r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 28.7 (Ralf Lundmark). 3 1K r. Gnien 27.8 (Ralf Lundmark). 1

Kärrsnäppa och kustsnäppor

FOTO: PIA ÖSTERLUND

1K r. Gnien 30.8 (Mikael Mälberg).
Fa: 1 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 28.7 (Roland Narfström). 1 str. (S) Backgården, Västanfors 29.7 (Leif Lejdelin).

Jörgen Lindberg

Småsnäppa *(Calidris minuta*) **F1**
(52 FD, 31 FD, 49 FD, 67 FD)
Vä: 1 ad. r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 8-11.8 (Thomas Pettersson m.fl.). 2 1K r. Frövisjön, Skultuna 29.8 (Bernt Larsson).
Ha: 1 ad. r. Brunnsbacken, Kolbäck 18.8 (Ulf Carlson).
Kö: Norsa, Munktorp 12 fynd om 29 FD. 16-31.8 (Jacob Rudhe m.fl.)
Su: 2 1K r. Gnien, Ramnäs 24.8 (Ralf Lundmark). 3 1K r. Gnien 26.8 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien 29.8 (Mikael Mälberg).
Fa: 1 ex. Backgården, Västanfors 24.8 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Jörgen Lindberg

Morkulla (*Scolopax rusticola)*
Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):
Vä: 1 förbifl. Kallmora, Lillhärad 27.2 (Marjatta Ericson).
Su: 1 r. Usträngsbo, Ramnäs 8.1 (Tom Sävström). 1 förbifl. Persboviken, Ramnäs 11.12 (Mikael Mälberg)
Fa: 1 r. Brandbo, Västanfors 4.1 (gm Staffan Liljeqvist).
No: 1 r. Grusvägen SO om Älvlången 1.1 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin (*Lymnocryptes minimus)*
(34 FD, 52 FD, 39 FD, 39 FD)
Antalet fågeldagar fördelat kommunvis: Västerås (14), Hallstahammar (1), Köping (1), Surahammar (14), Lindesberg (3), Nora (4) och Fagersta (2). Den månadsvisa fördelningen var: januari-mars (0), april (11), maj (14), juni-juli (0), augusti (1), september (4), oktober (8), november (1), december (0).

Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin (*Gallinago gallinago)*
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 56 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 7.8 (Robert Ekberg m.fl.). 60 r. Lövsta-pumpen 13.10 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 54 r. Frövisjön, Skultuna 17.10 (Bernt Larsson).
Ha: 50 förbifl. Lagårdssjön, Kolbäck 17.8 (Per Lif).
Su: max 240 r. Gnien, Ramnäs 24.8-8.10 (Ralf Lundmark m.fl.). 54 r. Fiskartorp, Sura 15.10 (Mikael Mälberg).

Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin (*Gallinago media)* **NT**
(12 ex., 11 ex., 18 ex., 13 ex.)
Vä: 1 sp. Skultunasågen, Skultuna 11.5 (Håkan Johansson). 1 sp. Lövsta-pumpen, Asöviken, Dingtuna 11-12.5 (Brith Isaksson m.fl.). 1 sp. Lövsta-pumpen 14.5 (Jan Hellstrand m.fl.). 1 sp. Skultunasågen 15.5 (Lars Österberg). 1 sp. Lövsta-pumpen 16.5 (Pentti J Tatti m.fl.). 1 sp. Frövisjön, Skultuna 16.5 (Markus Rehnberg).
Su: 1 sp. Gnien, Ramnäs 11.5 (Ralf Lundmark, Lotta Lundmark). 1 sp. Alderudden, Sura 18.5 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 r. Backgården, Västanfors 11.9 (Leif Lejdelin).
Li: 1 sp. Morskogasjön, Ramsberg 11.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).
No: 1 r. Södra Ås våtmark, Nora 14.5 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa *(Phalaropus lobatus)* F1
(14 ex., 8 ex., 5 ex., 5 ex.)
Vä: 1 1K r. Frövisjön, Skultuna 22-27.9 (Pentti J. Tatti m.fl.).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 2.6 (Staffan Ekelund m.fl.).
Su: 2 r. Lisjö ängar, Sura 1.6 (Ralf Lundmark). 1 1K r. Gnien, Ramnäs 26.8 (Ralf Lundmark).
Fyndet vid Frövisjön var ovanligt sent. I övrigt inga egendomligheter.

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos*) **NT**
Årets första observation gjordes vid Norrkvarn, Hallstahammar 24.4 (Valto Kumpula) och årets sista gjordes vid Stora Grådänget i Västanfors 2.10 (Roland Narfström). Fynd som rör en större ansamling (minst 10 ex.):
Li: 15 ex. Prästryggen, Frövi, Näsby 10.5 (Kjell Mattsson). 11 r. Ullersättersviken, Hagaberg, Frövi, Näsby 11.5 (Jan-Erik Malmstigen).

Jörgen Lindberg

Svartsnäppa (*Tringa erythropus*) NT
Inga större (minst 20 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Rödbena (*Tringa totanus)*
(4 h, 7 h, 8 h, 12 h)
Tolv häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (10), Hallstahammar (1) och Surahammars (1) kommuner.

Jörgen Lindberg

Grönbena (*Tringa glareola)*
Tre häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Lindesberg (1), Nora (1) och Norbergs (1) kommuner. Lokaler med större ansamlingar

(minst 100 ex.):
Vä: 140 r. Hjortklippan, Asköviken, Rytterne 12.5 (Robert Ekberg).
Su: 160 r. Gnien, Ramnäs 17.5 (Ralf Lundmark).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa *(Tringa nebularia*)
Inga häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Större (minst 40 ex.) ansamlingar:
Sa: 65 r. Hogglumbacken, Västerfärnebo 10.5 (Berndt Söderlund).

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa (*Tringa ochropus*)
Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: 10 r. Frösvibäcken, Romfartuna 19.7 (Andréas Hagström). 11 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 29.7 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).
Su: 10 ex. Lisjö ängar, Sura 11.4 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).16 r. Lisjöviken 26.4 (Mikael Mälberg).
No: 10 r. Södra Ås våtmark, Nora 13.4 (Anders Carlberg).

Jörgen Lindberg

Skrattmås (*Chroicocephalus ridibundus)* **NT**
Skrattmås finns hos oss året runt. Antalet under vintern varierar till följd av hur vintern gestaltar sig. Är den mild kan antalet måsar vara högt och om vintern i stället blir sträng kan arten saknas helt. Arten är helt enkelt beroende av tillgången på öppet vatten för att övervintring ska kunna genomföras. Både slutet av föregående år och inledningen av det år var mild. Därmed fanns det ganska många skrattmåsar i omlopp i Västerås hamnområde i början av januari. Vid Notudden i Västerås inräknades till exempel 150 ex den 1 januari (Markus Rehnberg). Antalet brukar normalt minska då temperaturerna slutligen sjunker och de öppna vattnen krymper och så även i år. Dock höll sig minst 10 fåglar kvar i trakten till och med slutet av februari, då våren gjorde sitt antåg.

I samband med vårsträcket, från slutet av mars till början av maj, gjordes ett par noteringar om större antal (över 500 ex.) i Västerås, Hallstahammar, Köping och Nora kommuner.

Rapporter om häckningar och häckningsutfall är generellt låg när det kommer till måsfåglar och för skrattmåsens del väldigt ojämn mellan olika år. Ofta är den bild som ges av befintliga rapporter fragmentarisk och många rapporter skulle kunna bli bättre. Ett förbättringsområde är att rapportören blir tydligare med att ange hur många häckande par det rör sig om vid en specifik lokal. Vissa rapporter anger ett specifikt antal för en lokal och till siffra anges aktiviteten ruvande. Fråga som då kan ställs är om siffran anger det korrekta antalet ruvande individer eller om den i stället anger det totala antalet fåglar som finns vid en lokal och att några av dessa är ruvande.

Vi ser gärna att rapportörerna blir noggrannare med att ange det korrekta antalet ruvande och gärna att detta förtydligas med ytterligare information i kommentarsfältet. Har ni bara konstaterat att det finns ruvande fåglar och inte brytt er om att ta reda på det exakta antalet, då är det bättre om ni använder någon annan aktivitet, till exempel fynd i lämplig häckningsbiotop.

I år finns rapporter om häckning från 14 lokaler vilka fördelar sig på Västerås (4 lokal/116 par), Sala (1/75), Hallstahammar (1/1), Surahammar (2/7) Köping (1/4), Fagersta (2/130), Lindesberg (2/90), Hällefors (1/9). Detta är givetvis endast en liten del av det egentliga antalet häckande skrattmåsar i Västmanland, men frågan är om det verkligen finns så många som de 5000 par som anges i Pettersson (2022).

I samband med höststräcket har endast en rapport om större antal än 500 ex rapporterats:
Su: 1935 str. (SV) Gnien, Ramnäs 11.7 (Mikael Mälberg, Ralf Lundmark).

Även i december fanns en del skrattmåsar i Västerås, dock inte i samma omfattning som i början av året. Det maximala antalet i slutet av månaden var endast 5 ex. (Jörgen Lindeberg).

Markus Rehnberg

Dvärgmås (*Hydrocoloeus minutus)*
Årets uppträdande inföll mellan 19 april och 31 oktober. Flest observationer gjordes under den första hälften av maj, det vill säga under artens normala sträckperiod. Häckning har rapporterats från Rörbosjön i Fläckebo (10 par), Frövisjön i Skultuna (10), Asköviken i Västerås-Barkarö (6) samt från Lisjö ängar i Sura (1), vilket är några fler lokaler än föregående år. Inte heller detta år tycks ansträngningarna ha gått särskilt bra. Endast från Rörbosjön finns rapporter om en flygg unge.

Dvärgmåsen är i landskapet i huvudsak koncentrerad till de östra delarna och väldigt få fynd görs i de västra. Nedan presenteras därför samtliga fynd från västra Västmanland samt fynd av större (fler än 20 ex.) ansamlingar utanför häckningslokaler.
Sa: Max 45 r. Fläcksjön, Fläckebo 7-9.5 (Kalle Källebrink m.fl.).
Li: 1 r. Sjömosjön, Fellingsbro 18.5 (Johan Wretenberg). 1-3 r. Sörbysjön, Fellingsbro 22-24.5 (Johan Wretenberg m.fl.). 5 ad. r. Sörbysjön 27.5 (Mats Andersson m.fl.).
No: 1 2K r. Norasjön, Nora 20.4 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Lu: 2 1K r. Hörksbyn, Grängesberg 21.9 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Svarthuvad mås (*Ichthyaetus melanocephalus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 2 ex.)
Vä: 1 ad. r. Johannisbergs flygfält, Västerås, 15-16.5 (Petter Sahlström m.fl.)*. 1 str. (SV) Asköviken, Dingtuna 31.7 (Johan Karlsson m.fl.)*.
Blott fjärde och femte fynden i Västmanland. Tidigare fynd har gjorts vid Sörängarna i Lindes (31 maj 1989), Gnien i Ramnäs (24 maj 1999) samt vid Stora Kedjen i Gunnilbo (11-12 maj 2012).

Markus Rehnberg

Gråtrut *(Larus argentatus)*
Fynd om större ansamlingar (fler än 100 ex.) har rapporterats från flera lokaler i Västerås och Köpings kommuner samt från Stora Aspen (Västanfors) i Fagersta. Högst antal (900 ex.) inräknades vid soptippen i Köping den 2 januari (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Markus Rehnberg

Fiskmås (*Larus canus)*
Vinterfynd: I januari (1-27.1) rapporterad med enstaka exemplar från Västerås, Köping, Fagersta och Nora. I februari var det tomt på fiskmåsar i Västmanland och i december rapporterades det återigen om enstaka fiskmåsar från främst Västerås hamn. I december gjordes även ett fynd i Surahammar. I övrigt finns inget anmärkningsvärt att upprepa.

Markus Rehnberg

Silltrut *(Larus fuscus)*
(23 FD, 35 FD, 32 FD, 32 FD)
Vä: 1 ad. [fuscus] förbifl. Trådarängarna, Irsta 9.4 (Tim Parksjö). 1 ad. [fuscus] r. Frösvibäcken, Romfartuna 30.4 (Markus Rehnberg). 1 ad. [fuscus] r. Amundsgrund, Västerås 1.5 (Fredrik Engström m.fl.) och 3.5 (Anders Dahllöv). 1 3K [fuscus] r. Tå, Romfartuna 4.5 (Markus Rehnberg). 1 4K+ förbifl. Frösvibäcken 5.5 (Musse Björklund). 1 ad. [fuscus] r. Frösvibäcken 6.5 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 ad. [fuscus] r. Bocksjön, Tortuna 7.5 (Joachim Karlsson). 1 ad. [fuscus] r. Frösvibäcken 8-9.5 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 adult [fuscus] + 1 4K [fuscus] r. Frösvibäcken 10.5 (Pentti J Tatti m.fl.). 1 3K+ r. Frövisjön, Skultuna 12.5 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin). 2 ad. [fuscus] r. Johannisbergs flygplats, Västerås 15.5 (Petter Sahlström m.fl.). 1 2K+ r. Frösvibäcken 21.5 (Berndt Söderlund). 1 ad. r. Frösvibäcken 23.5 (Markus Rehnberg). 1 str. (S) Asköviken, Dingtuna 18.10 (Leif Johansson).
Ha: 1 ad. r. Strömsvik, Kolbäck 8.8 (Ulf Carlson).
Su: 1 ad. [fuscus] str (N) Gnien, Ramnäs 29.3 (Ralf Lundmark). 2 ad. [fuscus] r. Gnien 6.5 (Ralf Lundmark m.fl.).
Kö: 1 ad. r. Köpings hamn 29.3 (Johan Frölinghaus, John F. Kvarnbäck). 1 ad. r. Köpings hamn 21.8 (Leif Johansson).
Fa: 1 r. Storön, Stora Aspen, Västanfors 5-6.5 (Bo Persson m.fl.). 1 ad. [fuscus] r. Tjuvön, Stora Aspen, Västanfors 11.5 (Roland Narfström). 1 3K+ r. Bromsboudde, Västervåla 13.5 (Staffan Liljeqvist). 1 ad. r. Tjuvön, Stora Aspen 8.8 (Roland Narfström).
Li: 1 ad. r. Sällinge sand, Fellingsbro 1.5 (Jonas Kling). 1 ad. r. Sällingsjön, Fellingsbro 27.5 (Mattias Rudenvall).
No: 1 ad. str (O) Södra Ås, Nora 1.4 (Anders Carlberg).

Ett ganska lågt antal observationer, men som ligger helt i linje med senare års summor. Av årets silltrutar har hälften rapporterats som så kallad östersjötrut (L. f. fuscus). Det vill säga den ras av silltrut som häckar i Östersjön. Förmodligen torde man dock kunna knyta det stora flertalet av de observationer som görs i landskapet till just denna ras.

Markus Rehnberg

Vittrut (*Larus hyperboreus)*
(1 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 2K r. Frösvibäcken, Romfartuna, 29.4-11.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 2K r. Västeråsfjärden, Västerås 1-5.5 (Johan Brenander m.fl.).

Båda fynden rör en och samma individ som alternerade mellan olika lokaler i och kring Västerås. I övriga Sverige gjordes ovanligt få observationer av vittrut detta år.

Markus Rehnberg

Havstrut (*Larus marinus)*
Vinterfynd: I januari och början av februari (1.1-3.2) rapporterad med några enstaka individer från ett flertal lokaler i Västerås samt från två lokaler i Köping och en i Arboga. Även i slutet av februari gjordes några enstaka fynd, men dessa borde kanske snarast betraktas som tidiga flyttfåglar och inte som rena vinterfynd. I december gjordes endast tre observationer. Samtliga berättade om en ensam adult havstrut i Västeråsfjärden (Joachim Karlsson m.fl.) och rörde kanske en och samma individ. I övrigt finns inget anmärkningsvärt att berätta.

Markus Rehnberg

Skräntärna (*Hydroprogne caspia)*
(101 FD, 29 FD, 21 FD, 100 FD)
Vä: Asköviken i V.- Barkarö 4 fynd om 6 ex. (9 FD) 6-20.6 samt 14 fynd om 29 ex. (29 FD) 3-29.8 (Robert Ekberg m.fl.). Kvicksund i Rytterne 5 fynd om 8 ex. (8 FD) 1-15.8 (Frida Olsson m.fl.). Övriga fynd: 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna 16.6 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 r. Måsgrundet, Rytterne 30.7 (Johan Karlsson). 1 1K förbifl. Herrgärdet, Västerås 3.8 (Daniel Green). 1 ad. r. Kungsårafjärden, Kungsåra 29.8 (Henry Hedlund).
Sa: 2 ad. r. Gåsholmen, Fläcksjön, Fläckebo 5.8 (Berndt Söderlund). 1 ad. r. Gåsholmen 6.8 (Jan Hellström m.fl.). 1 ad. r. Stora Mörtholmen, Fläcksjön, Fläckebo 19.8 (Yngve Wiklund). 1 r. Prästgårdsviken, Fläcksjön, Fläckebo 20.8 (Stefan Karlsson).
Ha: 1 förbifl. Österängen, Kolbäck 6.6 (Henrik Berg). 2 ad. str. (V) Klovstenen, Kolbäck 6.7 (Ulf Carlson). 1 str. (V) Klovstenen 13.8 (Ulf Carlson).
Su: 1 ad. r. Gnien, Ramnäs 6.5 (Ralf Lundmark). 1 ad. r. Gnien 5.7 (Ralf Lundmark). 1 ad. str. (SV) Gnien 9.8 (Mikael Mälberg).
Ar: 2 adult + 2 1K r. Nyckelgrundet, Arboga 23.7 (Eva Georgii-Hemming, Urban Tholen). 2 adult + 2 1K r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 31.7 (Jacob Rudhe m.fl.). 3 ad. r. Nyckelgrundsstenen 3.8 (Anders Jacobsson m.fl.). 2 ad. r. Ekebergsviken, Arboga 9.8 (Frida Olsson). 18 r. Nyckelgrundsstenen 11.8 (Zsombor Károlyi). 3 adult + 4 1K r. Ålhammarsudden, Arboga 28.8 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).

En uppryckning av antalet rastande skräntärnor i Västmanland kan skönjas. Särskilt är det Asköviken och Nyckelgrundsstenen som sticker ut. Av dessa är den förra ständigt övervakad, medan den andra inte är lika så. En ansamling om 18 skräntärnor vid Nyckelgrundsstenen är bra, men samtidigt väldigt lång ifrån de antal som kunde räknas i början av 1980-talet. Det är till exempel en bra bit kvar till rekordnoteringen från 7 augusti 1983, då 200 skräntärnor räknades.

Markus Rehnberg

Kentsk tärna (*Thalasseus sandvicensis*)
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 ad. str (SV) Flässjan, Rytterne 5.8 (Sten Ljungars).

Blott sjunde fyndet av kentsk tärna i Västmanland och senast det begav sig var år 2001. Tidigare fynd är från 1976 (Bännbäck i Möklinta 13.9), 1987 (Granfjärden i Ängsö 22.8), 1992 (Ramnäs 1.9), 1993 (Kvicksund i Rytterne 5.8), 1995 (2 ex. Kvicksund i Rytterne 30.7) och 2001 (2 ad. Galten vid Dåvö i Munktorp 3.7).

Markus Rehnberg

Fisktärna (*Sterna hirundo*)
Årets uppträdande inföll mellan 17 april och 7 oktober. De första fisktärnorna dök upp tämligen sent. Normalt brukar de första fisktärnorna dyka upp en knapp vecka tidigare. Häckningar rapporterades från 12 lokaler (79 par) fördelat på Västerås (3 lokaler/51 par), Sala (2/6), Surahammar (4/4), Arboga (1/13), Skinnskatteberg (1/4) och Hällefors (1/1). Liksom för många andra vitfåglar är antalet häckningar underrapporterat. Bara i Mälaren borde det finnas ytterligare ett antal kolonier med ett tresiffrigt antal häckande par. Högre antal (fler än 100 ex.) samt ett sent fynd:
Vä: Kvicksund i Rytterne; 161 str. (SV) 28.7, 221 str. (V) 30.7 och 285 str. (V) 11.8 (Johan Karlsson m.fl.). 1 1K r. Frövisjön, Skultuna 7.10 (Berndt Söderlund).
Su: 150 r. Glåpen, Sura 10.5 (Ralf Lundmark).

Markus Rehnberg

Silvertärna *(Sterna paradisaea)*
(28, 46, 44, 52)
Årets uppträdande blev lite mer omfattande än genomsnittet för föregående år. Totalt gjordes 52 fynd som sammanlagt berörde minst 521 individer. Tidsmässigt inföll uppträdandet under våren mellan 30 april och 31 maj (46 fynd) samt under sensommaren mellan 30 juli och 15 augusti (4 fynd). Tillkommer gör två junifynd som faller något utanför ramarna. Nedan följer en lite mer detaljerad fyndbild.
Vä: 13 fynd om 58 ex. 30.4-31.5 (fl. obs.). 2 r. Asköviken, V.-Barkarö 17.6 (Marjatta Ericson). Kvicksund i Rytterne 4 fynd om 6 ex. str. (V) 30.7-15.8 (Johan Karlsson m.fl.).
Sa: Fläcksjön i Fläckebo 7 fynd om 76 ex. 7-17.5 (Berndt Söderlund m.fl.). 3 r. Hällsjön, Fläckebo 8.5 (Håkan Johansson, Ole Jonsson).
Ha: 2 str. (NO) Sävholmen, Kolbäck 2.5 (Ulf Carlson).
Su: Glåpen i Sura 5 fynd om 214 ex. 1-15.5 (Frida Olsson m.fl.). Gnien i Ramnäs 3 fynd om 51 ex. 6-28.5 (Ralf Lundmark, Sören Larsson). 5 str. Västersjön, Sura 10.5 (Tom Sävström). 2 r. Gubbhyllan, Virsbo 12.5 (Inge Larsson).
Fa: Bromsboudde i Västervåla 6 fynd om 49 ex. 4-12.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.). Övriga fynd: 5 str. (N) Stora Grådänget, Västanfors 4.5 (Roland Narfström). 5 str. (NV) Bockmurholmen, Västervåla 7.5 (Leif Lejdelin).
Li: 1 r. Råsvalen, Linde 15.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).
No: 18 str. (NO) Södra Ås våtmark, Nora 14.5 (Anders Carlberg). 14 str. (NO) Kungsgatan, Nora 14.5 (Håkan Lavebratt).
Hä: 1-2 r. Mången, Hällefors 9-10.5 (Nils Hultman m.fl.). 1 r. Florinna, Grythyttan 18.5 (Gunde Persson). 5 r. Mången 11.6 (Bengt Andersson).
Lu: 2 str. (NO) Hörksbyn, Grängesberg 10.5 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Vitvingad tärna (*Chlidonias leucopterus*)
(0 ex., 0 ex., 1 ex., 1 ex.)
Vä: 1 ad. r. Asköviken, V.-Barkarö, 22.5 (Petter Sahlström m.fl.).
Ett fynd som helt faller inom ramarna för artens uppträdande hos oss.

Markus Rehnberg

Svarttärna (*Chlidonias niger)* **VU**
Årets uppträdande inföll mellan 25 april och 11 augusti och geografisk koncentrerat till slättsjöar i landskapets östra kommuner. Helt enligt tidigare kännedom. Likt föregående år är det också väldigt svårt att få en rättvisande bild över hur många svarttärnor som egentligen häckar i landskapet och det skulle verkligen behövas en noggrann uppföljning av arten i Västmanland. Tidigare har vi räknat med att det finns cirka 50 häckande par, men om det som rapporteras faktiskt speglar verkligheten, då är det förmodligen så att svarttärnans antal minskar i antal i landskapet.

Det förefaller vara så att häckningsområdena hos oss minskar, samtidigt som flera sjöar i Uppland, speciellt sjön Tämnaren har ökat i sin betydelse för arten. En försiktig tolkning av årets population ger 24-29 häckande par, vilka fördelar sig på Asköviken (12 par), Fläcksjön (10-15 par) och Lagårdssjön (2 par). Om detta stämmer skulle det betyda att antalet svarttärnor i Västmanland har minskat med drygt hälften sedan början av 2000-talet. Årets uppträdande mer i detalj:
Vä: Asköviken 25.4-3.8. I samband med flytten i mitten av maj inräknades som mest 100 ex. den 17 maj (Henry Hedlund).

I början av häckningsperioden lever svarttärnorna ett kringflackande liv innan de slutligen bestämmer sig för en häckningsplats. Och av dessa var det endast ett mindre antal som slutligen valde Asköviken. Under juni noterades 12 häckande par utanför Tornudden. Flera av häckningarna tycks ha varit lyckosamma, då minst 10 ungar hade kommit på vingarna i mitten av juli. Om vi utgår från att siffrorna är korrekta, ger detta cirka 0,83 flygga ungar per påbörjad häckning. Ett tämligen gott häckningsutfall (Torbjörn Hegedüs m.fl.). Övriga fynd: Frövisjön i Skultuna 9 fynd (ingen indikation på häckning) om som mest 6 ex. 16.5-20.6 (Johan Brenander m.fl.). 1 r. Blacken, Rytterne 11.5 (Richard Lager). 2 r. Frösvibäcken, Romfartuna 15.5 (Bernt Larsson). 3 r. Västeråsfjärden, Västerås 16.5 (Fredrik Engström). 3 r. Frösvibäcken 17.5 (Fredrik Engström). 4 r. Holmaviken, V.-Barkarö 20.5 (Anders Dahllöv).
Sa: Fläcksjön, Fläckebo 8.5-6.8. Som mest räknades 50 ex. vid Näs den 23 juli (Bernt Söderlund). Få av årets fynd indikerar att häckning har genomförts, men kommentarer till fynd gjorda i slutet av juli berättar om åtminstone ”några juv.”. Detta ger åtminstone en liten fingervisning om att häckning verkligen har genomförts. Övriga fynd: 2 r. Rörbosjön, Fläckebo 23.5 (Daniel Green).
Ha: Lagårdssjön, Kolbäck 10.5-8.7. Som mest 21 ex. den 23 maj. Något enstaka par provade förmodligen lyckan, men efter 13 juni gjordes endast en observation den 8 juli. Övriga fynd: 2 r. Sävholmen, Kolbäck 10.5 (Ulf Carlson).
Su: Gnien, Ramnäs 10.5-13.7. Som mest noterades 32 ex. den 30 maj. Därefter gjordes endast några sporadiska noteringar, varför vi kan utgå ifrån att ingen häckning genomfördes vid lokalen. Övriga fynd: 1 ad. r. Glåpen, Sura 10.5 (Lennart Eriksson R). 4 ad. r. Glåpen 15.5 (Sören Larsson m.fl.). 2 r. Lisjö ängar, Sura 15.5 (Dan Petrini). 3 r. Glåpen 16.5 (Ing-Marie Carlsen). 2 r. Lisjö ängar 1.6 (Ralf Lundmark).
Kö: 2 r. Stora Limpan, Munktorp 14.7 (Vahn Tellram).
Ar: 34 (varav 9 1K) r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 31.7 (Jacob Rudhe m.fl.). 30 r. Nyckelgrundsstenen 11.8 (Zsombor Károlyi).

Markus Rehnberg

Fjällabb (*Stercorarius longicaudus)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Su: 1 ad. str. (N) Gnien, Ramnäs, 22.5 (Ralf Lundmark).*
Västmanlands tionde fjällabb blev också Surahammars första.

Markus Rehnberg

Kustlabb (*Stercorarius parasiticus*)
(2 ex., 3 ex., 2 ex., 1 ex.)
Vä: 1 2K+ (mörk morf) förbifl Ridöfjärden, V.-Barkarö, 4.5 (Markus Rehnberg).
Något enstaka fynd av kustlabb görs så gott som årligen i Västmanland.

Markus Rehnberg

Storlom (*Gavia arctica*) **F1**
(37 h, 49 h, 59 h, 23 h)
Observerad 24.3-4.11. Tjugotre (23) säkerställda eller troliga häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (5), Nora (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (4), Ludvika (3), Hällefors (6).

Thomas Pettersson

Smålom (*Gavia stellata*) **NT/F1**
(40 h, 38 h, 33 h, 29 h).
Observerad 24.3-22.10. Sammanlagt 29 säkerställda eller troliga häckningar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Köping (1), Lindesberg (7), Nora (1), Norberg (2), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Hällefors (15). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:
Lu: 21 ad. Södra Hörken vid Hörksbyn 24.7 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Svart stork *(Ciconia nigr*a) **RE/F1**
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Li: 1 ex. Slytermossen, Fellingsbro 18.6 (Hans Jansson).

Svart stork ses långt ifrån årligen i Västmanland och senast det begav sig var 2018.

Thomas Pettersson

Vit stork (*Ciconia ciconia*) **EN/F1**
(2 ex., 2 ex., 2 ex., 6 ex.)
Vä: 1 r. Johannisbergs flygplats, Västerås 15-16.5 (Fredrik Engström m.fl.).
Ha: 1 r. Freden, Säby 14.5 (Elsa Nordin).
Ar: 1 r. Gula Säby, Arboga 16.5 (gm Frida Olsson).
Sa: 1 ex. Fridhem, Sala 11.5 (gm Bo Eriksson). 2 r. Norrgärsbo, Västerfärnebo 13.5 (Bengt Ottosson m.fl.).

Årssumman är ovanligt hög, den näst högsta genom kända tider, men någon tydlig långsiktig trend när det gäller antal fynd synes inte föreligga.

Thomas Pettersson

Storskarv *(Phalacrocorax carbo)*
(14 H, 349 H, 392 H, 618 H)
Säkerställda häckningar har rapporterats från sex (6) lokaler, samtliga i Mälaren, med sammanlagt 618 aktiva bon. Fjolårets nya häckningslokal i St. Aspen, Västanfors, fick uppenbarligen ingen fortsättning i år. Under den första vinterperioden (1.1-15.2) noterades sammanlagt 29 storskarvar 1-30.1, kommunvis fördelade: Västerås (11), Köping (4), Arboga (8), Nora (2), Fagersta (4). I december sågs endast fem (5) storskarvar, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (2), Fagersta (2). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: Asköviken, V.-Barkarö, 13.9-4.10, som mest 160 r. 28.9 (Robert Ekberg). 136 r. Fulleröfjärden vid Dyudden, Irsta 10.11 (Bengt Stridh).
Ar: 150 r. Nyckelgrundsstenen, Arboga 3.8 (Anders Jacobsson m.fl.).

Thomas Pettersson

Rördrom (*Botaurus stellaris)* **NT/F1**
(37 sj., 56 sj., 43 sj., 55 sj.)
Våren och försommaren 2021 hördes rördrommar böla under perioden 16.3-8.7. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 55 bölande hannar bokföras, varav 21 (38 %) vid Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölande rördrommarna enligt följande: Västerås (12), Hallstahammar (6), Köping (11), Kungsör (1), Arboga (4), Sala (10), Surahammar (4), Lindesberg (6), Norberg (1). Höst- och vinterfynd (1.1-28.2; 1.9-31.12):
Vä: 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 14-15.2 (Bengt Johansson, Petter Sahlström). 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 4.10 (Robert Ekberg).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 13.12 (Göran Nilsson).
Su: 1 r. Glåpen, Sura 23.10 (Ralf Lundmark).

Antalet bölande rördrommar håller sig på en rätt konstant nivå, men notabelt är att andelen drommar i Mälaren fortsätter att minska. Det kan också noteras att bölande rördrommar i allt högre utsträckning rapporteras också från mindre sjöar i Skogslåglandet. Många av lokalerna svarar för endast enstaka eller få rapporter. Om detta beror på att dessa lokaler sällan besöks av rapporterande ornitologer eller om det i många fall handlar om kringströvande hannar är förstås svårt att säga. De årliga summeringarna av antalen sjungande rördrommar dras således fortsatt med stora osäkerheter, vilket förstås är mycket otillfredsställande. Det är av största vikt att rapporterna anger var fågeln ifråga sitter, snarare än att observationsplatsen anges som ibland kan vara kilometervis ifrån. Förklara gärna i kommentaren också! Observera att uttrycket ”hördes från” bör undvikas eftersom det kan tolkas på två helt olika sätt!

Thomas Pettersson

Gråhäger (*Ardea cinerea)*
(121 H, 78 H, 23 H, 35 H)
Endast fem (5) lokaler med sammanlagt 35 säkerställda häckningar rapporterade och antalet par fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (27), Fagersta (7), Hällefors (1). Gråhägern placerar normalt sina bon högt i träd. I år rapporterades en häckning på en lokal i Ängsö där boet var placerade i hög gräsvegetation, dvs. bladvass eller kaveldun (Thomas Pettersson). Denna typ av boplacering är mycket ovanlig och har rapporterats endast ett fåtal gånger tidigare i Västmanland. Under den första vinterperioden (1.1-15.2) sågs ca 58 gråhägrar, en hög siffra, kommunvis fördelade: Västerås (14), Hallstahammar (8), Köping (5), Arboga (6), Sala (3), Surahammar (7), Lindesberg (7), Nora (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Hällefors (2). I december sågs endast sju (7) fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (4), Arboga (1), Surahammar (1), Lindesberg (1). Ingen större (minst 50 ex.) ansamling rapporterades i år. Antalet rapporterade häckningar ligger fortsatt på en låg nivå jämfört med 1990-talet. Det är önskvärt att rapporterna om häckning blir tydligare för att undvika missförstånd och underlätta mer korrekta bedömningar. En bedömning av antalet häckande par är därför till stor hjälp, snarare än att endast ange t.ex. ”ex.”.

Thomas Pettersson

Ägretthäger (*Ardea alba)* **F1**
(0, 0, 9, 33)
Hela 33 fynd har rapporterats runt om i landskapet under perioden 31.3-7.11. Fåglarna tycks vara mycket rörliga och sällan stationära på en och samma lokal en längre tid. Detta försvårar givetvis bedömningen av antalet inblandade individer under ett år, för att uttrycka sig försiktigt. Vi har därför beslutat att övergå till att räkna antal fynd snarare

än att försöka gissa oss till hur många individer som kan vara inblandade i fynden. Samtliga fynd:
Vä: 2 r. Frövisjön, Skultuna 12.4 (Pentti J. Tatti m.fl.). 2 r. Asköviken, V.-Barkarö 18.4-17.5 (Robert Ekberg m.fl.). 1 r. Frövisjön 10.6 (Lars Österberg m.fl.). 1 r. Asköviken 17.6 (Robert Ekberg m.fl.). 2 r. Asköviken 6.9-7.11 (Jan Hellstrand m.fl.).
Ha: 2 r. Lagårdssjön, Kolbäck 27.9 (Jacob Rudhe, Ulf Öhlander).
Kö: 1 r. Norsa, Munktorp 21.4 (Frida Olsson m.fl.). 1 r. Lundbysjön, Odensvi 10-11.6 (Gunnar Niklasson m.fl.). 2 r. Norsa 27.9 (Göran Nilsson).
Ku: 1 r. Barkaröviken, K. Barkarö 3.4 (Lillebror Hammarström m.fl.). 1 r. Barkaröviken 10.5 (Olle Sköld). 1 ad. r. Barkaröviken 15.7 (Maria Barkell). 1 ex. St. Skären, Björskog 14.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).
Sa: 1 r. Fläcksjön, Fläckebo 21.6 (Anders Blomdahl). 1 str. (SV) Fläcksjön 18.9 (Håkan Johansson).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 31.3 (Inge Larsson). 1 r. Gnien 21.4 (Sören Larsson). 1 r. Hedvallsbron, Sura 21.4 (Li Dimberg, Urban Dimberg). 1 r. Lisjöviken, Sura 23-26.4 (Mikael Mälberg). 1 str. (NV) Ramnäs 6.5 (Ralf Lundmark). 1 r. Lisjö ängar, Sura 1-6.6 (Ralf Lundmark m.fl.). 3 r. Västersjön, Sura 24.8-3.9 (Lennart Eriksson m.fl.). 2 r. Gnien 4.9 (Sören Larsson, Greta Larsson). 1 r. Gnien 27.9 (Hans Larsson).
Li: 2 r. Ullersättersviken, Näsby 14.5 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 ex. St. Karsbo, Ramsberg 20.5 (Ernst Witter). 1 ex. Västvalla, Fellingsbro 29.8 (Johan Wretenberg). 2 r. Österhammarssjön, Fellingsbro 1-14.9 (Majgret Karl m.fl.).
Fa: 2 r. Lillån, Västanfors 28.4 (Jan-Olov Lundeqvist m.fl.).
Lj: 2 r. Lerviken, Södra Hörken 10-12.5 (Anders Magnusson m.fl.). 1 r. Lerviken, Södra Hörken 31.5 (Dan Thunberg m.fl.).
Hä: 1 r. Grythytteviken, Grythyttan 28.4-7.5 (Gunde Persson m.fl.). 1 ex. St. Hällsjön, Grythyttan 20.6 (Ingrid Stenman).

Sammanfattningsvis ett mycket högt antal fynd, det högsta någonsin under ett år. Trots sin storlek och färg gör ägretthägerns biotopval att den mycket väl kan hålla sig dold under långa perioder. Arten expanderar starkt i Sverige och häckningar har rapporterats. Det kan inte uteslutas att häckningar kommer att äga rum även i Västmanland i en rätt nära framtid, men kan alltså vara svårt att få koll på. En indikation på om häckning kan vara aktuellt är att hålla koll på och helst notera i rapporten är näbbens färg, gul eller mörk/svart. Det senare kan indikera häckning. Någon ägretthäger med mörk näbb har dock hittills inte uppgivits från Västmanland.

Thomas Pettersson

Fiskgjuse (*Pandion haliaetus)* **F1**
(28 H, 25 H, 39 H, 37 H)
Observerad 27.3-11.10. Trettiosju (37) säkerställda häckningar har rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (6), Hallstahammar (2), Köping (5), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (4), Norberg (1), Fagersta (9), Skinnskatteberg (5), Hällefors (1).
Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
Sa: 1 förbifl. Ransta, Kumla 2.10 (Daniel Green).
Su: 1 str. (S) Gnien, Ramnäs 8.10 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 förbifl. St. Grådänget, Västanfors 1.10 (Roland Narfström). 1 r. St. Grådänget 2.10 (Roland Narfström). 1 str. (S) Backgården, Västanfors 5.10 (Leif Lejdelin m.fl.). 1 förbifl. St. Grådänget 6.10 (Roland Narfström). 1 förbifl. Hedtjärnen, Västanfors 7.10 (Pentti Korhonen). 1 str. (S) Backgården 7.10 (Jan Hellström m.fl.). 1 str. Backgården 11.10 (Leif Lejdelin, Anders Lundin).

Thomas Pettersson

Bivråk (*Pernis apivorus)* **T/F1**
(33 h, 49 h, 63 h, 80 h)
Observerad 12.5-7.10. Ännu ett mycket gott år med hela 80 lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8). Dessa fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (16), Hallstahammar (3), Köping (4), Kungsör (2), Arboga (2), Sala (9), Surahammar (9), Lindesberg (8), Nora (8), Norberg (6), Fagersta (5), Skinnskatteberg (1), Ludvika (1), Hällefors (6). Inga högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades i år. Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
Li: 1 1K str. (S) Hagaberg, Näsby 2.10 (Andreas Sandberg m.fl.). 1 förbifl. Hagaberg 7.10 (Kjell Mattsson)

Vi kan nu konstatera ännu ett bra år för bivråken i Västmanland och bottennappet 2018 med endast 42 lokaler med fynd under häckningstid framstår nu mer som en tillfällig svacka.

Thomas Pettersson

Kungsörn (*Aquila chrysaetos*) **NT/F1**
(78 FD, 107 FD, 147 FD, 255 FD)
Fågeldagarna hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (28), Hallstahammar (4), Köping (7), Arboga (7), Sala (35), Surahammar (57), Lindesberg (21), Örebro (1), Nora (10), Norberg (6), Fagersta (36), Skinnskatteberg (13), Ljusnarsberg (2), Hällefors (28). Den månadsvisa fördelningen var: januari (64), februari (49), mars (56), april (20), maj (6), juni (3), juli (0), augusti (2), september (2), oktober (13), november (22), december (18). Dessutom gjordes 11 fynd under perioden 1.5-31.8, men ingen av dessa fåglar bedömdes som adult, dvs. någon häckning misstänks inte på någon av lokalerna. Ett rekordhögt antal fågeldagar, främst under föråret, men alltså ännu ingen häckning i sikte.

Thomas Pettersson

Sparvhök *(Accipiter nisus)*
(- H, 4 H, 2 H, 0 H)
Inte en enda säkerställd häckning rapporterades i år! Högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades vid tio tillfällen under perioden 2-16.10:
Su: 62 str. (S) Gnien, Ramnäs 8.10 (Ralf Lundmark). 16 str. (S) Gnien 10.10 (Ralf Lundmark). 19 str. (SV) Gnien 11.10 (Mikael Mälberg). 11 str. (SV) Gnien 12.10 (Mikael Mälberg). 16 str. (S) Gnien 16.10 (Ralf Lundmark).
Li: 11 str. (S) Hagaberg, Frövi, Näsby 2.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).
Fa: 12 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 2.10 (Roland Narfström). 44 str. (SV) Backgården, Västanfors 7.10 (Jan Hellström m.fl.). 29 str. (S) Backgården 8.10 (Jan Hellström m.fl.). 17 str. (SV) Backgården 11.10 (Leif Lejdelin, Anders Lundin).

Thomas Pettersson

Duvhök (*Accipiter gentilis*) **NT**
(3 H, 3 H, 3 H, 3 H)
Tre säkerställda häckningar rapporterades 2021, kommunvis fördelade: Lindesberg (2), Fagersta (1). I övrigt rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) från 12 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (5), Kungsör (1), Sala (1), Surahammar (3), Skinnskatteberg (1), Lindesberg (1). Det sammanlagda antalet fågeldagar (-, 388, 379, 402) fördelade sig månadsvis enligt följande: januari (72), februari (31), mars (51), april (73), maj (21), juni (13), juli (9), augusti (32), september (34), oktober (35), november (16), december (15). Totalt sett många fågeldagar under föråret, men under efteråret endast ungefär hälften jämfört med 2020.

Thomas Pettersson

Stäpphök (*Circus macrourus)* **F1**
(1 ex., 1 ex., 7 ex., 15 ex.)
Vä: 1 ad. m Rudö, Rytterne 18.4 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg)*. 1 1K Rudö 27.8 (Robert Ekberg)*. 1 ad. m Lövsta, Dingtuna 28.8 (Sten Ljungars m.fl.). 1 ad. m Skattgården, Dingtuna 28.8 (Marjatta Ericson)*.
Kö: 1 ad. m Hemlinge, Munktorp 24.4 (Seppo Leppälampi).
Ar: 1 ad. m Erikslund, Medåker 8.9 (Frida Olsson)*.
Sa: 1 1K Åkersbo, Kumla 23.9 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).
Su: 1 ad. m Gnien, Ramnäs 18.4 (Sören Larsson). 1 ad. m str. (S) Gnien 30.8 (Mikael Mälberg). 1 3K+ m Gnien 2.10 (Ralf Lundmark).
Li: 1 ad. m Västvalla, Fellingsbro 20.4 (Johan Wretenberg)*. 1 ad. m Västvalla 22.4 (Johan Wretenberg)*. 1 m Morskogasjön, Ramsberg 24.4 (Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin).
Nb: 1 m Hästbäck, Karbenning 23.4 (Petter Lindholm).
Sk: 1 1K str. (S) Årsbäcken, Gunnilbo 29.8 (Per Eriksson, Lena Öling).
Sammanlagt 15 individer bokfördes i år, sju på våren (18-24.4) och åtta under hösten (27.8-2.10). Årssumman är den tredje högsta genom tiderna och överträffas endast av förra årets 27 ex. och 17 ex. 2016.
Tillägg:
Vä: 1 honfärgad Hässlö, Västerås 29.4 2020 (Marcus Teveborg)*.

Thomas Pettersson

Brun kärrhök *(Circus aeruginosus*) **F1**
Observerad 21.3-16.10. Häckningar, säkerställda såväl som troliga (21 h, 37 h, 21 h, 23 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Köping (3), Arboga (2), Sala (2), Surahammar (4), Lindesberg (5), Nora (1), Fagersta (1). En större ansamling utanför häckningslokalerna eller högre sträcksumma (minst 5 ex.) rapporterades i år:
Ha: 5 r. Rallsta, Berg 7.8 (Ulf Carlson).

Antalet rapporterade häckningar ligger fortfarande på en låg nivå, ungefär en tredjedel av nivån för ett tiotal år sedan. I övrigt finns för närvarande inget som tyder på att arten skulle ha minskat så drastiskt i antal. Vi kan tänka oss åtminstone två förklaringar; dels att benägenheten att rapportera en så pass vanlig art har avtagit, dels att häckningskriterier inte angivits där så borde vara fallet. Vi ber därför alla rapportörer att försöka vara noggranna med att ange häckningskriterier där det är befogat, istället för andra ”aktiviteter” som Artportalen erbjuder. Ser man t.ex. 4 årsungar i juli vid en vassjö bör man alltså ange ”Pulli/nyligen flygga” istället för, vad som ofta tycks vara fallet, ”stationär” eller ”födosökande”. Det som är häckningskriterier i Artportalen är de 20 översta i listan Aktivitet, alltså från ”bo, ägg/ungar” till och med ”obs i häcktid, lämplig biotop”. Övriga aktiviteter är alltså inte häckningsindikerande och fångas inte upp som häckningar vid sammanställningar och analyser.

Thomas Pettersson

Blå kärrhök (*Circus cyaneus)* **NT/F1**
(287 FD, 336 FD, 290 FD, 409 FD)
Sammanlagt 409 fågeldagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (181), Hallstahammar (11), Köping (19), Kungsör (6), Arboga (10), Sala (39), Surahammar (76), Lindesberg (26), Örebro (2), Nora (5), Norberg (3), Fagersta (24), Skinnskatteberg (4), Ludvika (2), Hällefors (1). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari (36), februari (6), mars (19), april (99), maj (13), juni (2), juli (0), augusti (7), september (97), oktober (94) november (29), december (7). Ovanligt många fynd av gjordes under den första vinterperioden (1.1-15.2). Vi bedömer att så många som 8

individer kan ha varit inblandade:
Vä: 1 m + 2 honf. Asköviken, V.-Barkarö 1.1-1.2 (Robert Ekberg m.fl.).
Ha: 1 f Freden, Säby 8.1 (Lennart Groop).
Sa: 1 ad. m Ålsvarta och Västerby, Västerfärnebo 1-3.1 (Kalle Källebrink m.fl.). 1 m + 1 f Fläcksjön och Rörbosjön, Fläckebo 3-6.1 (Ralf Lundmark m.fl.).
Su: 1 f str. (SV) Gnien, Ramnäs 12.1 (Mikael Mälberg).
Fynd av tre (3) individer i december:
Vä: 1 1K Asköviken, V.-Barkarö 12-13.12 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 ad. m Asköviken 16-23.12 (Robert Ekberg m.fl.).
Su: 1 m Storängen, Ramnäs 1.12 (Ralf Lundmark).
Sommarfynd (1.6-31.7):
Kö: 1 f Norsa, Munktorp 6.6 (Per Lindh).
Li: 1 ex. (kön ej uppgivet) St. Karsbo, Ramsberg 18.6 (Ernst Witter).
Andelen adulta hannar för respektive period: januari-februari (9/42=21%), mars-maj 47/131=36%), juni-augusti (5/9=56%), september-november (84/222=38%), december (5/7=71%). Höga (minst 5 ex.) sträcksummor eller större ansamlingar:
Su: 12 (3 mm, 1 f, 6 1K, 2 honf.) str. (S) Gnien, Ramnäs 8.10 (Ralf Lundmark). 5 (1 m, 2 honf., 2 1K) str. (S) Gnien 10.10 (Ralf Lundmark).

Ett mer genomsnittligt uppträdande i år jämfört med 2020, särskilt under hösten som får betecknas som mager. Enbart i september 2020 sågs fler fåglar än under hela hösten 2021!

Thomas Pettersson

Ängshök (*Circus pygargus*) **EN/F1**
(1 h, 0 h, 1 h, 2 H)
Observerad 29.4-7.9. Två säkerställda häckningar rapporterades i år, båda i landskapets östra halva. Fynd i övrigt under häckningstid (1.6-31.7) indikerar att ytterligare några häckningsförsök kan ha gjorts, svårbedömt dock hur många, eftersom ängshökarna kan födosöka över stora arealer och därmed rapporteras från en rad olika lokaler. För övrigt gjordes en rad ströfynd under sträckperioderna vår (30.4-31.5) resp. sensommar (1.8-7.9). Det kan för övrigt noteras att inte ett enda fynd gjordes i landskapets västra halva.

Thomas Pettersson

Brun glada (*Milvus migrans)* **N/F1**
(4 ex., 5 ex., 10 ex., 30 ex.)
Observerad (2.2) 1.4-25.9. Tre särskilt anmärkningsvärda fynd:
Vä: 1 förbifl. Södra Gryta, Västerås 2.2 (Pentti J. Tatti). Första vinterfyndet någonsin i Västmanland!
Kö: 2 ad. + 1 1K Fantetorp, Köping 20.8 (Göran Nilsson m.fl.). Fyndet indikerar en lyckad häckning, kanske inte så långt ifrån lokalen!
Su: sju observationer av 1-2 ad. inom ett begränsat område i Ramnäs 17.5-13.6 kan indikera ett häckningsförsök där.
Övriga fynd:
Vä: 1 ex. Frösvibäcken, Romfartuna 25.5 (Kjell Pålsson m.fl.). 1 ex. Gryta soptipp, Västerås 1.6 (Pentti J. Tatti).
Kö: 1 str. (NO) Norsa, Munktorp 19.4 (Per Lindh). 1 ex. Oppeby, Himmeta 7.5 (Hans Jansson).
Sa: 1 ex. Täkten, Fläckebo 2.6 (Jan Hellström, Anders Lundin). 1 ex. Fläckebo 5.8 (Rolf Westerberg).
Su: 1 ad. Västersjön, Sura 29.4 (Ralf Lundmark). 1 ex. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 30.4 (Inge Larsson). 1 ad. str. (N) Gnien 8.5 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 ad. Storängen, Ramnäs 11.5 (Ralf Lundmark). 1 str. (NO) Norrby, Ramnäs 16.5 (Sören Larsson). 1 ex. Gnien 31.5 (Mikael Mälberg). 1 ad. Björsbo, Sura 1.7 (Ralf Lundmark). 1 ad. Ståltorp, Sura 25.8 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg). 1 str. (SV) Gnien 25.9 (Mikael Mälberg).
Li: 1 ad. Norrängstorp, Fellingsbro 10.5 (Lasse Eklund, Jonas Kling). 2 ex. Gillberga, Fellingsbro 29.5 (Andreas Sandberg m.fl.).
Fa: 1 ad. str. (NO) Östra Uggelbo, Västanfors 1.4 (Bo Persson). 1 str. (NO) Bromsboudde, Västervåla 15.4 (Bo Persson). 1 str. (N) Öster Mursjön, Västervåla 28.4 (Jan Hellström, Anders Lundin) och sannolikt samma individ Bartjärnsbergen, Västervåla 28.4 (Staffan Liljeqvist). 1 ad. str. Bartjärnsbergen 30.4 (Leif Lejdelin, Staffan Liljeqvist).
Sk: 1 ex. Norrgården, Gunnilbo 16.4 (gm Frida Olsson).

Ett år med rekordmånga fynd, även om summeringen av antalet individer kan vara behäftad med viss dubbelräkning. Någon säkerställd häckning i landskapet har inte rapporterats sedan 2008.

Thomas Pettersson

Röd glada (*Milvus milvus*) **F1**
(1 FDh, 4 FDh, 9 FDh, 62 FDh)
(0 H, 0 H, 0 H, 1 H)
För första gången sedan år 1944 (!) rapporterades en säkerställd häckning i Västmanland, nämligen på en lokal i Lindesbergs kommun, där en flygg unge kom på vingarna. Arten har en lång och brokig historia som häckande i landskapet, med förekomst åtminstone under 1800-talet men som befanns utgången kring förra sekelskiftet. Därefter finns uppgifter om häckningar under perioden 1925-1944.

Årets häckningsfynd var inte direkt oväntat med tanke på den kraftiga ökningen av antalet iakttagelser de senaste tio åren, men icke desto mindre glädjande! Under året rapporterades ett stort antal fynd under perioden 20.3-19.9. Merparten tycks ha gällt kringströvande ettåringar, men det kan förstås inte uteslutas att ytterligare ett och annat häckningsförsök kan ha gjorts. Särskilt synes en koncentration

av många fynd inom ett område i Hallstahammars k:n vara intressant i det avseendet.

Det synes praktiskt taget omöjligt att försöka utröna hur många individer som rapporterna kan ha gällt, så vi får övergå till att räkna fågeldagar, liksom vi gör för en del andra arter. Till att börja med fågeldagar under häckningstid som sätts till perioden 1.5-31.7, kommunvis fördelade (exklusive häckningen ovan): Västerås (9), Hallstahammar (26), Köping (4), Kungsör (3), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (10), Nora (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1). Antal fågeldagar under övriga delar av året, månadsvis fördelade: januari-februari (0), mars (9), april (33), maj-juli (se ovan), augusti (21), september (3), oktober-december (0).

Thomas Pettersson

Havsörn *(Haliaeetus albicilla)* **NT/F1**
(1 H, 5 H, 7 H, 5 H)
Fem säkerställda häckningar med totalt minst 5 boungar rapporterade, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning på ytterligare sex lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (4), Hallstahammar (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (1), Nora (1). En större (minst 20 ex.) ansamling rapporterades i år:
Vä: 34 förbifl. Asköviken, V.-Barkarö 30.3 (Gunnar Steinholtz).

Thomas Pettersson

Ormvråk (*Buteo buteo)*
Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades hela ca 120 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (38), Hallstahammar (7), Köping (15), Kungsör (5), Arboga (11), Sala (10), Surahammar (6), Lindesberg (18), Örebro (2), Nora (2), Norberg (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2). I december rapporterades sammanlagt ca 47 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (19), Hallstahammar (3), Köping (8), Kungsör (2), Arboga (5), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (2), Fagersta (3). Höga (minst 25 ex.) sträcksummor noterades under perioden 24.9-23.10:
Vä: 27 str. (S) Kvicksund, Rytterne 23.10 (Johan Mellquist).
Ha: 89 str. (SV) Kvalsta, Berg 8.10 (Ulf Carlson, Torbjörn Dahlgren).
Ku: 160 str. (SV) Barkaröviken, K. Barkarö 8.10 (Leo Mäkinen).
Sa: 55 str. (SV) Fläcksjön, Fläckebo 25.9 (Håkan Johansson).
Su: 48 str. (SV) Sura skans, Sura 24.9 (Mikael Mälberg). 25 str. (SV) Gnien, Ramnäs 24.9 (Mikael Mälberg). 52 str. (SV) Gnien 25.9 (Mikael Mälberg). 863 (!) str. (S) Gnien 8.10 (Ralf Lundmark). 155 str. (S) Gnien 10.10 (Ralf Lundmark). 371 str. (SV) Gnien 11.10 (Mikael Mälberg).
Fa: 26 str. (SV) St. Grådänget, Västanfors 2.10 (Roland Narfström). 426 str. (SV) Backgården, Västanfors 7.10 (Jan Hellström m.fl.). 207 str. (SV) Backgården 8.10 (Jan Hellström m.fl.). 38 str. (SV) Backgården 11.10 (Leif Lejdelin, Anders Lundin).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar av stationära fåglar:
Ku: 27 r. Stora Skären, Björskog 14.9 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Dagssumman av sträckande i Ramnäs 8.10 är den högsta noterade i Västmanland.

Thomas Pettersson

Fjällvråk (*Buteo lagopus)* **NT**
(429 FD, 631 FD, 848 FD, 1087 FD)
Sammanlagt 1087 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (200), februari (158), mars (175), april (157), maj (9), juni (1), juli (1), augusti (0), september (40), oktober (215), november (77), december (54). Under den första vinterperioden 1.1-15.2 rapporterades ca 71 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (22), Hallstahammar (7), Köping (11), Kungsör (4), Arboga (6), Sala (9), Surahammar (4), Lindesberg (8). I december rapporterades ca 27 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (11), Hallstahammar (2), Köping (6), Arboga (2), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (1). Sommarfynd (16.5-15.8):
Li: 1 ex. Rösjön, Lindes 9.6 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 ad. Tjärnen, Ramsberg 22.7 (Johan Tikkanen).
Högre (minst 15 ex.) sträcksummor:
Su: 35 str. (S) Gnien, Ramnäs 8.10 (Ralf Lundmark). 15 str. (S) Gnien 16.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Pärluggla (*Aegolius funereus)* **F1**
(28 h, 62 h, 86 h, 102 h)
Ingen säkerställd häckning rapporterad i år. Under häckningstid hördes 102 ropande hannar, kommunvis fördelade: Västerås (13), Köping (19), Sala (1), Surahammar (14), Lindesberg (7), Nora (5), Norberg (6), Fagersta (3), Skinnskatteberg (25), Hällefors (9). Övriga fynd (1.7-31.12):
Li: 1 sj. Norrby, Fellingsbro 2.9 (Hans Jansson).
Lj: 1 ex. sett St. Kumlan 23.10 (David Tverling).

Ett rätt genomsnittligt år när det gäller antal ropande fåglar, men bättre än 2020 (71 sj.).

Thomas Pettersson

Hökuggla (*Surnia ulula)* **F1**
(4 ex., 4 ex., 53 ex., 42 ex.)
Sammanlagt 42 hökugglor rapporterades med följande månadsvisa fördelning (vissa långstannare inräknade i flera månader): januari (31), februari (12), mars (5), april-maj (0), juni (1), juli (1), augusti-

oktober (0), november (1) och december (1). Kommunvis fördelning av hökugglorna 2021, uppdelade på föråret (39) resp. efteråret (3): Köping (1/1), Sala (14/2), Surahammar (3/0), Lindesberg (3/0), Nora (2/0), Norberg (1/0), Fagersta (5/0), Skinnskatteberg (5/0), Hällefors (5/0). Den invasionsartade förekomsten senhösten 2020 ebbade snabbt ut. Fynd under häckningstid gjordes på tre lokaler, dock utan starkare indicier på häckning, kommunvis fördelade: Sala (2), Skinnskatteberg (1).

Thomas Pettersson

Sparvuggla (*Glaucidium passerinum)* **F1**
(-, 70 h, 77 h, 104 h)
Sammanlagt 104 revirhävdande fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (23), Hallstahammar (6), Köping (6), Arboga (2), Sala (5), Surahammar (14), Lindesberg (3), Örebro (1), Nora (12), Norberg (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (14), Ljusnarsberg (1), Hällefors (10). En (1) säkerställd häckning rapporterades också, från Ljusnarsbergs k:n. Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt 34 ex., fördelade på augusti (1), september (4), oktober (12), november (5) och december (12). Liksom 2020 var 2021 ett ganska bra år, särskilt i jämförelse med bottenåret 2019.

Thomas Pettersson

Jorduggla *(Asio flammeus)* **F1**
(5 FD, 11 FD, 34 FD, 36 FD)
Observerad 14.3-25.6. Antalet fågeldagar (36) fördelade per månad: januari-februari (0), mars (4), april (15), maj (12), juni (5), juli-december (0). Antalet inblandade individer bedöms uppgå till 14 och dessa fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (5), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (2), Nora (1), Norberg (1). Således inget vinterfynd i år.

Ett tämligen mediokert år för jorduggla i Västmanland.

Thomas Pettersson

FOTO: JÖRGEN LINDBERG

Jorduggla

Hornuggla (*Asio otus)*
(25 H, 29 H, 32 H, 21 H)
Sammanlagt 21 säkerställda häckningar rapporterades i år, kommunvis fördelade: Västerås (4), Köping (1), Sala (2), Lindesberg (5), Nora (3), Norberg (1), Fagersta (3), Ljusnarsberg (1), Hällefors (1). Därutöver har fynd gjorts under häckningstid (1.3-31.7) på ytterligare 43 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (5), Hallstahammar (2), Köping (5), Sala (4), Surahammar (6), Lindesberg (6), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (8), Ludvika (1), Hällefors (1). Ännu ett mycket magert år för hornugglan i Västmanland. Visserligen varierar beståndet i storlek mellan olika år beroende på födotillgång, men sammantaget är trenden sedan åtminstone början av 1990-talet vikande. Ropande fåglar hördes mer regelbundet från och med mitten av februari, men följande tre bör räknas som ”äkta” vinterfynd (januari, februari, december):
Ha: 1 f Årby, Svedvi 4.1 (Stefan Johansson). 1 sj. Årby 16.1 (Ulf Carlson). 2 ex. Skogstorp, Svedvi 17.1 (Stefan Johansson).
Hä: 1 sj. Småsjömarken, Hällefors 9.1 (Maria Flykt, Jan Larsson).

Thomas Pettersson

Berguv (B*ubo bubo*) **VU/F1**
(6 h, 10 h, 8 h, 10 h)
Tre säkerställda häckningar rapporterades i år, samtliga i landskapets östra halva, kommunvis fördelade: Västerås (1), Sala (1), Surahammar (1). Dessutom rapporterades ropande berguvar på ytterligare åtta (8) lokaler under året, fördelade kommunvis: Västerås (2), Köping (2), Sala (1), Surahammar (1), Norberg (1), Fagersta (1). Den branta minskningen sedan 10-15 år tillbaka fortsätter, tyvärr.

Thomas Pettersson

Kattuggla (*Strix aluco)*
(23 H, 39 H, 30 H, 29 H)
Kommunvis fördelning av årets 29 säkerställda häckningar: Västerås (4), Hallstahammar (3), Köping (1), Arboga (2), Sala (3), Surahammar (4), Lindesberg (3), Nora (3), Fagersta (1), Skinnskatteberg (4), Hällefors (1). Årstotalen 29 säkerställda häckningar är återigen en mycket låg siffra, långt under toppåren 1989 (84 häckningar) och 2003 (82 häckningar). Sedan millennieskiftet har antalet rapporterade säkerställda häckningar minskat mer eller mindre kontinuerligt.

Thomas Pettersson

Slaguggla (*Strix uralensis)* **NT/F1**
(8 H, 14 H, 9 H, 9 H)
Nio säkerställda häckningar rapporterade, kommunvis fördelade: Sala (2), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Hällefors (5). Utöver det rapporterades slagugglor under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö från 49 lokaler, med reservation för viss dubbelräkning pga. osäkra lokalangivelser i rapporterna, kommunvis fördelade: Västerås (11), Hallstahammar (1), Köping (5), Surahammar (6), Lindesberg (2), Norberg (2), Skinnskatteberg (9), Hällefors (13). Slagugglan tillhör de arter som är hopplöst (?) underrapporterad från flera håll i landskapet. Slagugglan är en rödlistad art och som vi borde ha bättre koll på!

Thomas Pettersson

Lappuggla *(Strix nebulosa)* **NT/F1**
(- h, 14 h, 16 h, 13 h)
Sju säkerställda häckningar rapporterades, kommunvis fördelade: Lindesbergs (6), Norberg (1). Utöver det har lappugglor rapporterats under häckningstid (1.3-31.7) och i lämplig häckningsmiljö från sex lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (1), Surahammar (1), Lindesberg (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (2). Höstfynd (1.9-31.12):
Nb: 1 ex. Igeltjärnen (Flängan), Norberg 10.9 (gm Ralf Lundmark). 1 ex. Norberg, Norberg 11.9 (Thore Alm). 1 ex. Hästbäck, Karbenning 27.11 (Bengt Ottosson).
Hä: 1 ex. Jordantjärnen, Grythyttan 9.12 (Lars Jansson). 1 ex. Vargåsen, Grythyttan 16.12 (Lars Jansson). 1 ex. Vargåsen 19.12 (Lars Jansson).

Lappugglan är, liksom slagugglan, sannolikt underrapporterad från vissa håll. Rapportkommittén hoppas på bättre rapportering framöver så att vi bättre kan hålla koll på artens status i landskapet.

Thomas Pettersson

Härfågel (*Upupa epops)* **RE**
(3 ex.,1 ex., 2 ex., 2 ex.)
Vä: 1 r. Solinge, Romfartuna 3.5 (Ulf Hansson).
No: 1 förbifl. Södra Ås, Nora 13.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).

Något fynd av härfågel görs så gott som årligen i Västmanland.

Markus Rehnberg

Kungsfiskare (*Alcedo atthis)* **VU/F1**
(7 h, 6 h, 12 h, 49 h)
Fynd under häckningstid (15.4-15.9) har under året rapporterats från åtminstone 49 lokaler fördelat på Västerås (12 lokaler), Hallstahammar (2 lokal), Surahammar (1), Köping (7), Kungsör (2), Arboga (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (1), Lindesberg (8), Nora (8) och Ljusnarsberg (2). Det är ju dock högst osäkert om häckning verkligen har genomförts vid samtliga dessa. Säkra häckningar har annars endast rapporterats från fem lokaler i Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (1) och Nora (1) kommuner. Hur som helst tycks det för närvarande gå väldigt bra för kungsfiskaren i landskapet, men vi vet dock att populationen kan variera väldigt mycket som en följd av hur svåra vintrarna blir i övervintringsområdena. Vinterfynd (1.1-15.3 och 1-31.12) har rapporterats enligt följande:
Vä: 1-4 ex. Ångkraftverket, Västerås 1.1-22.2 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 förbifl. Färjkajen, Västerås 5.1 (Fredrik Engström). 1 ex. Hamre våtmark, Västerås 17.1 (Fredrik Engström). 3 ex. Ångkraftverket 28.11 - 29.12 (Ole Jonsson m.fl.). 1 förbifl. Kvicksund 1.12 (Kjell Ingeström). 1 förbifl. Färjkajen, Västerås 18.12 (Petter Sahlström).
Ha: 1 r. Borgåsund, Kolbäck 1.1 (Bo Eriksson). 1 r. Slottsholmarna, Kolbäck 3-11.1 och 28.9-2.12 (Bo Eriksson m.fl.). 1 r. Strömsvik, Kolbäck 22.1 (Jacob Rudhe).
Su: 1 förbifl. Gnien, Ramnäs 4.1 (Ralf Lundmark). 1 r. Suraslussen, Sura 16.1 - 17.2 (Inger-Marie Carlsen m.fl.). 1 förbifl. Spången, Ramnäs bruk, Ramnäs 6.3 (Teet Sirotkin, Jeanin Day).
Kö: 1 r. Köpings hamn, Köping 2.1-29.3 (Peter Ekelund m.fl.). 1 förbifl. Ågärdet, Köping 28.1 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 1 förbifl. Gamla stan, Köping 29-31.1 (Per Jonsson m.fl.). 1 r. Supradiket, Köping 5.2 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 1 r. Malmön, Köping 6.2 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 1 r. Supradiket 30.12 (Peter Ekelund).
Ar: 1-3 ex. Gamla kanalen, Arboga 18.1-7.2 (Fredrik Anmark m.fl.).
Fa: 1 ex. Andra sidan, Fagersta, Västanfors 3-7.1 (Pentti Korhonen m.fl.). 1 förbifl. Västanfors kyrka, Västanfors 7.1 (Sören Emet). 1 ex. Ängelsberg, Västervåla 17.1 - 1.2 (Staffan Liljeqvist, Mats Eriksson). 2 ex. Semla, Västanfors 27.1-7.2 (Pentti Korhonen m.fl).
Nb: 1 ex. Olofsfors, Norberg 14.1 (Kjell Gustafsson).
Sk: 1 ex. Tarmansbo, Gunnilbo 15.1 (Leif Edberg).
Li: 1 förbifl. Tomasboda, Ramsberg 1-10.1 (Jan Myhlback). 1 r. Dalkarlshytteån, Linde 10.1 (Anna-Karin Törnblom). 1 förbifl. Kaninholmen, Näsby 18.1 (Majgret Karl). 1 ex. Museet, Frövifors, Näsby 18.1 (Sven-Olof Eriksson). 1 förbifl. Strandpromenad, Lindes 9.2 (Juho Könönen). 1 r. Nedre dammen, Frövifors, Näsby 13.2 (Torbjörn Lorin). 1 r. Storbron, Arbogaån, Fellingsbro 23.12 (Andreas Sandberg). 2 r. Nedre dammen, Frövifors 27.12 (Bo Dahlström).

No: 1 förbifl. Järnvägsbron, Hagbyåns utlopp, Nora sn 16-24.1 (Camilla Pettersson m.fl.). 1 r. Hyttfallet, Hammarbyån, Nora 23.1 (Anders Carlberg m.fl.). 1 r. Hagbyån 21.11-31.12 (Berit Ragné m.fl.).

Markus Rehnberg

Göktyta (*Jynx torquilla)*
(-, 146 ex., 190 ex., 196 ex.)
Fem säkerställda häckningar rapporterades i år, fördelade kommunvis: Köping (1), Sala (1), Lindesberg (3). Ytterligare 191 ex. har rapporterats under tiden 23.4-25.8 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (67), Hallstahammar (14), Köping (9), Kungsör (7), Arboga (5), Sala (13), Surahammar (15), Lindesberg (18), Nora (14), Norberg (2), Fagersta (19), Skinnskatteberg (3), Ljusnarsberg (2), Hällefors (8).

Thomas Pettersson

Tretåig hackspett *(Picoides tridactylus)* **NT/F1**
(2 H, 3 H, 2 H, 1 H)
En säkerställd häckning rapporterades 2021, från Västra Skedvi. Fynd under häckningstid (1.4-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 13 lokaler, kommunvis fördelade: Köping (2), Surahammar (4), Lindesberg (1), Nora (1), Fagersta (1), Hällefors (4). Under övriga året 59 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 49) resp. efteråret (1.7-31.12; 10), kommunvis fördelade: Västerås (0/2), Sala (5/0), Surahammar (37/3), Lindesberg (4/2), Nora (1/0), Fagersta (0/2), Skinnskatteberg (2/0), Hällefors (0/1).

Thomas Pettersson

Mindre hackspett (*Dryobates minor)* **NT**
(68 h, 98 h, 85 h, 62 h)
Sammanlagt rapporterades 62 lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6), i fyra (4) fall med säkerställd häckning. Häckningsfyndens kommunvisa fördelning: Västerås (13), Hallstahammar (4), Köping (4), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (3), Surahammar (2), Lindesberg (13), Nora (5), Norberg (3), Fagersta (5), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1), Hällefors (4). Under övriga året 257 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 131) resp. efteråret (1.7-31.12; 125), kommunvis fördelade: Västerås (24/35), Hallstahammar (6/2), Köping (5/3), Arboga (0/3), Sala (3/3), Surahammar (12/11), Lindesberg (16/10), Örebro (2/0), Nora (27/19), Norberg (1/1), Fagersta (13/29), Skinnskatteberg (4/7), Ljusnarsberg (1/1), Hällefors (17/3). Förvisso ett något högre antal fynd under häckningstid i år jämfört med de tre närmast föregående åren, men en tendens till minskning sedan åtminstone 15 år är ändå tydlig.

Thomas Pettersson

Större hackspett *(Dendrocopos major)*
Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat i år.

Thomas Pettersson

Spillkråka (*Dryocopus martius)* **NT/F1**
(7 H, 5 H, 6 H, 9 H)
Nio säkerställda häckningar har rapporterats, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (1), Lindesberg (1), Nora (3), Hällefors (1). Fynd under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö har rapporterats från 90 lokaler, tämligen väl fördelade över landskapet. Spillkråkan tycks hålla ställningarna bra i Västmanland, men möjligen kan anas en vikande tendens de tio senaste åren.

Thomas Pettersson

Gröngöling *(Picus viridis)*
(-, 9 H, 9 H, 0 H)
Inte en enda säkerställd häckning rapporterades i år! Normalt brukar 5-10 häckningar rapporteras årligen, så årets nollresultat är förhoppningsvis en tillfällighet. Under häckningstid (1.3-30.6) och i lämplig häckningsmiljö rapporterades gröngöling från 85 lokaler, vilket ligger inom det normala för de senaste tio åren.

Thomas Pettersson

Gråspett (*Picus canus)* **F1**
(14 ex., 80 ex., 80 ex., 87 ex.)
Ingen säkerställd häckning rapporterades i år, men arten är funnen under häckningstid (1.4-31.7) och i lämplig häckningsmiljö på 14 lokaler. Dessa fördelade sig på följande kommuner: Västerås (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (4), Norberg (2), Fagersta (3), Ludvika (1) och Hällefors (1). Under övriga året noterades 73 gråspettar, fördelade på föråret (1.1-31.3; 34) resp. efteråret (1.8-31.12; 39), kommunvis fördelade: Västerås (7/0), Hallstahammar (0/2), Köping (0/1), Sala (4/4), Surahammar (6/3), Lindesberg (1/4), Nora (3/2), Norberg (1/3), Fagersta (3/10), Skinnskatteberg (5/4), Ludvika (0/1), Hällefors (4/5).

Thomas Pettersson

Aftonfalk (*Falco vespertinus*)
(2 ex., 1 ex., 2 ex., 1 ex.)
Su: 1 ad. f Gnien, Ramnäs 21.5 (Ralf Lundmark).
Enstaka fynd görs så gott som årligen. Vårfynden brukar dock i två fall av tre gälla hannar.

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk (*Falco peregrinus)* **NT/F1**
En (1) säkerställd häckning:
Vä: 1 par + 2 1K Munkängen, Västerås (Anna Olshäll m.fl.). Detta par, som etablerades 2016, häckade även 2017, 2018 och 2019 på samma lokal. Hannen förolyckades i juni 2020, men en ny hanne dök upp

i början av april 2021 och bildade par med honan ”BH”. Sjätte häckningen på lokalen. Den första genomfördes 2015 av samma hona (”BH”) men då med en annan hanne. Sannolikt gjordes också ett häckningsförsök på en lokal i Köpings k:n, där parning noterades vid åtminstone tre tillfällen 21.3-1.5.

Fågeldagarna (89; observationerna i Västerås och Köping ej medräknade) hade följande månadsvisa fördelning: januari (5), februari (3), mars (6), april (12), maj (3), juni (2), juli (3), augusti (11), september (17), oktober (22), november (2), december (3). Vinterfynd (januari, februari, december), exklusive de häckande och stationära paren i Västerås resp. Köping:
Vä: 1 ex. Frövisjön, Skultuna 2.1 (Fredrik Engström, Ole Jonsson). 1 ex. födosökande Asköviken, V.-Barkarö 7.2 (Janne Virking).
Ha: 1 ad. Frössvi, Svedvi 23.12 (Jacob Rudhe).
Kö: 1 r. Davids backe, Himmeta 1.2 (Frida Olsson). 1 ex. Danby, Himmeta 2.12 (Frida Olsson).
Ar: 1 ad. r. Viby storäng, Arboga 1.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 1 r. Ängslund, Medåker 19.1 (Frida Olsson).
Sa: 1 r. Ålsvarta, Västerfärnebo 12.1 (Eva Edmert, Hans Norelius). 1 ad. f r. Storängen, Fläckebo 14.12 (Daniel Green).
Fa: 1 ad. Backgården, Västanfors 23.1 (Thomas Österholm, Sören Emet). 1 ex. Backgården 26.2 (Staffan Liljeqvist m.fl.).
Sommarfynd (juni, juli), exklusive häckningslokalerna i Västerås och Köping:
Vä: 1 ex. Asköviken, V.-Barkarö 8.7 (Sven Bågesund, Violis Bågesund).
Li: 1 ex. Västvalla, Fellingsbro 8.7 (Johan Wretenberg).
No: 1 m Alntorp, Nora 9.6 (Anders Carlberg).
Lj: 1 ad. Rällsälven 26.7 (Fredrik Johansson).
Hä: 1 ex. Björskogsnäs, Grythyttan 3.6 (Karin Bergh).
Sommarfynd görs allt oftare och rör ibland adulta fåglar. Måhända ser vi förtrupperna till en spontan etablering någonstans i landskapet?!

Thomas Pettersson

Stenfalk (*Falco columbarius)* **NT/F1**
(100 FD, 113 FD, 120 FD, 140 FD)
Observerad (1.1, 23.1) 5.3-24.10. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (78) resp. efteråret (62): Västerås (30/10), Hallstahammar (4/3), Köping (0/5), Kungsör (1/1), Arboga (2/1), Sala (4/0), Surahammar (7/19), Lindesberg (10/5), Örebro (2/0), Nora (2/0), Norberg (1/0), Fagersta (13/13), Skinnskatteberg (1/1), Hällefors (4/1). Månadsvis fördelning: januari (2), februari (0), mars (7), april (57), maj (15), juni-juli (0), augusti (4), september (27), oktober (28), november-december (0). Vinterfynd (januari, februari, december):
Li: 1 f Västvalla,Fellingsbro 1.1(Johan Wretenberg).
Hä: 1 ex. Grythytteviken, Grythyttan 23.1 (Leena Zander m.fl.).
Inget sommarfynd (1.6-31.7) rapporterades i år.
Hög dagssumma av sträckande:
Su: 5 str. (S) Gnien, Ramnäs 10.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Tornfalk (*Falco tinnunculus)*
(4 H, 20 H, 54 H, 20 H)
(30 h, 47 h, 131 h, 132 h)
Sammanlagt har endast 20 säkerställda häckningar rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (2), Köping (1), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (3), Norberg (1), Fagersta (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (2), Hällefors (5). Antalet rapporterade säkerställda häckningar i år är mycket lågt, särskilt i jämförelse med åren 2011-2015, då som mest 74 häckningar rapporterades år 2013. Det är oklart vad detta kan bero på, men troligen inte på grund av att tornfalken skulle ha minskat i motsvarande grad. Antalet fyndlokaler under häckningstid har de senaste tio åren legat på en rätt stabil nivå med fynd i runt 120-130 s.k. atlasrutor (5x5 km) per år och i år var detta antal 132. Vi får nog därför överge antal säkerställda häckningar som ett mått på populationens utveckling. Under perioden 1.1-28.2 rapporterades 21 tornfalkar, kommunvis fördelade: Västerås (7), Köping (6), Kungsör (1), Arboga (3), Lindesberg (4). I december sågs fem (5) tornfalkar, kommunvis fördelade: Västerås (2), Köping (1), Lindesberg (2). Inga högre sträcksummor eller större ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterades i år.

Thomas Pettersson

Lärkfalk *(Falco subbuteo)*
(53 h, 68 h, 85 h, 87 h)
Observerad 30.4-7.10. Sammanlagt 87 lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8), varav sex (6) med säkerställd häckning, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (15), Hallstahammar (4), Köping (5), Kungsör (2), Arboga (3), Sala (7), Surahammar (11), Lindesberg (16), Nora (7), Norberg (1), Fagersta (5), Skinnskatteberg (1), Ludvika (2), Hällefors (8). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:
Vä: 12 ex. Asköviken, V.-Barkarö 19.5 (Gunnar Steinholtz, Lena Steinholtz).
Sena fynd (fr.o.m. 1.10):
Vä: 1 ex. Jotsberga, V.-Barkarö 7.10 (Bo Persson).
Li: 1 ex. Sjömosjön, Fellingsbro 2.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson).
Lärkfalken håller ställningarna väl i landskapet som helhet.

Thomas Pettersson

Sommargylling (*Oriolus oriolus)* **EN**
(2, 1, 3, 1)
Ku: 2 sj. Södra Hästhagen, Björskog 6.6 (Per Jonsson m.fl.).

Sommargyllingen ses inte årligen i landskapet. Exempelvis saknades fynd såväl 2011 som 2020. Det är också mycket ovanligt med mer än en individ på samma lokal.

Thomas Pettersson

Varfågel *(Lanius excubitor)*
Någon säkerställd häckning rapporterades inte i år, vilket inte heller görs årligen. Fynd under häckningstid (1.6-31.7) och i lämplig häckningsmiljö gjordes på fyra lokaler:
Kö: 2 ex. Porskärret, Kolsva 5.7 (Kjell Ekelund).
Sa: 1 ex. Myckelmossen, Västerfärnebo 20.7 (Lennart Eriksson).
Su: 1 ex. Norrsjön, Sura 28.7 (Mikael Mälberg).
Fa: 1 ad. Märrsjön, Västervåla 19.7 (Andréas Hagström).
Vinterrevir har rapporterats under den första vinterperioden (1.1-28.2; 88) respektive den sista (1.11-31.12; 62). Ovanligt få vinterrevir under den sista vinterperioden.

Thomas Pettersson

Törnskata (*Lanius collurio)* **F1**
(23 H, 29 H, 29 H, 32 H)
Observerad 12.5-14.9. Sammanlagt rapporterades 32 säkerställda häckningar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (5), Köping (2), Kungsör (2), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (6), Lindesberg (2), Nora (5), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Ludvika (1), Hällefors (3). Antalet rapporterade säkerställda häckningar är lägre än för 2020, men ändå rätt nära genomsnittet för de senaste tjugo åren.

Thomas Pettersson

Nötskrika *(Garrulus glandarius)*
Större (minst 25 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Sa: 50 str. (SV) Fläcksjön, Fläckebo 25.9 (Håkan Johansson).
Su: 34 str. (S) Gnien, Ramnäs 16.10 (Ralf Lundmark).
Fa: 40 str. (S) Backgården, Västanfors 14.9 (Leif Lejdelin m.fl.).

Thomas Pettersson

Skata *(Pica pica)*
En större ansamling:
Ar: 55 ex. Arboga 31.1 (Fredrik Anmark, Lars Anmark). För övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Nötkråka (*Nucifraga caryocatactes)* **NT**
(11 h, 10 h, 11 h, 10 h)
Under häckningstid (1.3-30.6) föreligger rapporter från 10 lokaler representerande lika många häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (2), Hallstahammar (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (3), Nora (1), Fagersta (1). Övriga rapporterade fynd som avser eller kan avse rasen N. c. macrorhynchos ”smalnäbbad nötkråka”:
Ha: 1 ex. i cembratall Barnängen, Svedvi (Daniel Hedenbo, Lena Hedenbo).
Ar: 1 ex. i cembratall Hällbacken, Arboga 30.9 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 1 ex. i cembratall Sura k:a, Sura 7.8 (Mikael Mälberg).
No: 1-4 ex. i cembratallar Nora järnvägsstation, Nora 28.7-14.9 (Anders Carlberg m.fl.).
Fa: 1 ex. N. c. macrorhynchos Hindrik-Pers, Västanfors 27.11 (Jan-Olov Lundeqvist).

Bilden av vilken eller vilka raser som uppträder i Västmanland är oklar. Det är mycket svårt att i fält bestämma fåglarna till ras, vilket förstås bidrar till oklarheten. Fåglarnas födoval tycks inte heller vara någon otvetydig ledtråd i sammanhanget, även om nominatrasen i hög grad är specialiserad på hasselnötter, och i viss mån ekollon, tycks den smalnäbbade föredra kottfrön från cembratall och andra exotiska barrträd. Förr var alltså bilden rätt klar; den häckande populationen i landskapet tillhörde nominatrasen (”tjocknäbbad nötkråka”) medan vi vissa år berördes av invasionsrörelser av ”smalnäbbad nötkråka”. Fågeldagarna 2021 (85, 172, 225, 260) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (34), februari (22), mars (18), april (1), maj (7), juni (3), juli (4), augusti (32), september (59), oktober (41), november (23), december (16). Det bör dock framhållas att en hög andel (45 %) av fågeldagarna har rapporterats från en och samma av rapporterande ornitologer välbesökta lokal, en utfodringsplats i Fläckebo.

Thomas Pettersson

Kaja *(Corvus monedula)*
Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: Gryta soptipp, Västerås 5.1-4.4, som mest 5000 ex. 7.2 (Markus Rehnberg). 1200 ex. Solinge, Romfartuna 10.11 (Kalle Källebrink).
Kö: 3000 ex. Köping 20.7 (Göran Nilsson).
Sa: Hällby, Västerfärnebo 20.10-17.11, som mest 3000 ex. 17.11 (Berndt Söderlund). 1200 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo 24.3 (Kalle Källebrink).
I övrigt rapporterades inget särskilt anmärkningsvärt fynd.

Thomas Pettersson

Råka (*Corvus frugilegus*)
(113 FD, 239 FD, 187 FD, 440 FD)

Månadsvis fördelning av fågeldagarna: januari (8), februari (15), mars (164), april (30), maj (1), juni (1), juli-augusti (0), september (1), oktober (210), november (6), december (4). Ovanligt många vinterfynd (1.1-15.2, 1-31.12) även i år, inalles 7 ex. 9.1-13.2 och 4 ex. 8-25.12. Liksom 2020 gjordes ett fynd i juni, de första sedan 2014. Senvår- och sommarfynd (1.5-31.8):
Vä: 1 ad. r. Tibble, Skultuna 19.5 (Bo Persson).
No: 1 r. Born, Nora 4.6 (Kjell Store, Hans Ljungkvist).
Större (minst 25 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:
Vä: 51 str. (SV) Kvicksund, Rytterne 16.10 (Jacob Rudhe, Daniel Hedenbo).
Ar: 30 str. (SV) Gålsjön, Arboga 17.10 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 31 str. (SV) Gnien, Ramnäs 19.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Kråka (*Corvus corone)* **NT**
Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 500 ex. Gryta soptipp, Västerås 7.2 (Markus Rehnberg).
No: 500 ex. Södra Ås, Nora 28.11 (Anders Carlberg).

För övrigt inte något annat särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Korp (*Corvus corax)*
Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
Vä: 50 r. Bocksjön, Tortuna 7.3 (Markus Rehnberg). 90 ex. Frösvibäcken, Romfartuna 24.5 (Markus Rehnberg). 100 r. Gryta soptipp, Västerås 7.2 (Markus Rehnberg) och 1.8 (Zsombor Károlyi).
Ar: 55 r. Viby storäng, Arboga 27.3 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 75 ex. Lisjö ängar, Sura 2.3 (Mikael Mälberg). 50 r. Lisjö ängar 20.3 (Mikael Mälberg). 60 ex. Turkiet, Ramnäs 9.3 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Li: 120 ex. St. Värhult, Ramsberg 6.3 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

För övrigt inte något annat särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Entita (*Poecile palustris)* **NT**
Tre rapporterade häckningar rapporterade från Västerås (1) och Lindesberg (2). Detta är givetvis bara en bråkdel av det faktiska antalet. Arten minskar, så rapportera gärna observerade entitor och speciellt om det förekommer häckningar.

Anders Carlberg

Talltita (*Poecile montanus)* **NT**
Talltitan fortsätter att minska i de svenska skogarna. Fyra häckningar är rapporterade från Köping (1), Surahammar (2) och Nora (1). Det vore väldigt bra om vi rapporterar alla talltitor under häckningstid och anger platsen så noga som möjligt, för att ha koll på talltitans status över tid i Västmanland.

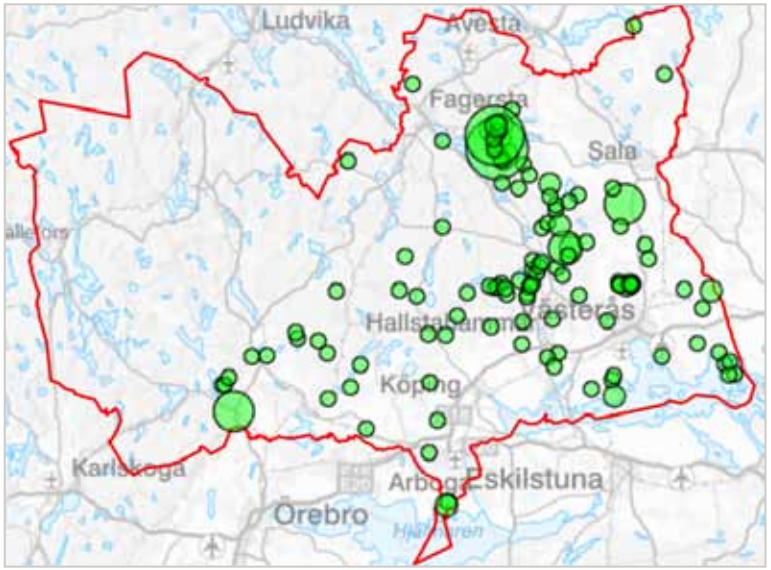
Anders Carlberg

Skäggmes (*Panurus biarmicus)*
(7 h, 7 h, 5 h, 5 h)
Funnen på fem (5) lokaler under häckningstid (1.4-31.8). Häckning är konstaterad i Asköviken vassar: 5 1K Lövsta-pumpen, Dingtuna 29.6 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 2 1K Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö 9.7 (Torbjörn Hegedüs).
Funnen under häckningstid (1.4-31.8) utan att kunna säkerställa någon häckning har gjorts enligt följande:
Vä (exkl. Asköviken där det finns många observationer): Max 5 ex. Hässlösundet, Irsta 3.5-24.8 (Robert Ekberg m.fl.). 2 ex. Kurösundet, Ridön, V-Barkarö 30.4 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Ha: 1 par St. Sumpen, Kolbäck 19.4 (Markus Rehnberg). 1 ex. Hamraviken, Kolbäck 20.4 (Ulf Carlson).
Su: 1 m Glåpen, Sura 21.5 (Ralf Lundmark).
Utöver redan nämnda lokaler har skäggmes observerats under icke-häckningstid på följande lokaler:
Vä: 1 par Långholms brygga, Ängsö 14.11 (Thomas Pettersson). 5 ex. Gäddeholms hamn, Irsta 8.10 (Johan Karlsson).
Kö: Max 5 ex. Malmön, Köping 4-6.2 (Staffan Ekelund m.fl.).
Ku: 23 ex Barkaröviken, K. Barkarö 8-11.10 (Leo Mäkinen).
Li: 3 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 5.10 (Jan-Erik Malmstigen).

Anders Carlberg

Trädlärka (*Lullula arborea)* **F1**
(21 h, 38 h, 63 h, 133 h)
Observerad 28.2-16.10. Antalet fyndlokaler med häckningsindikation som har rapporterats uppgick till 133 och med följande kommunvisa fördelning: Västerås (32), Hallstahammar (6), Köping (7), Arboga (3), Sala (18), Surahammar (24), Lindesberg (11), Nora (5), Norberg (3), Fagersta (18), Skinnskatteberg (6), se figur 10. För övrigt gjordes fynd av sammanlagt 95 ex. under flyttningsperioderna, månadsvis fördelade: februari (3), mars (35), april (26), augusti (2), september (22), oktober (7). Större (minst 10 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Kö: 16 r. Karlskog, Odensvi 25.9 (Bo Eriksson).
Det går bra för trädlärkan i Västmanland och årets antal häckningslokaler är det högsta någonsin och följer på en kraftig ökning sedan millennieskiftet. Se fig 10.sid. 62.

Thomas Pettersson

***Figur 10. Trädlärka**. Geografisk bild över antalet sjungande trädlärkor i Västmanland 2021. Prickar satta i relation till antalet sjungande individer, från 1 till 8.*

Sånglärka (*Alauda arvensis)*
Observerad 21.2-3.11 (12.12). Vinterfynd (1.1-15.2; 1-31.12):
Ha: 1 r. Lagårdssjön, Kolbäck 12.12 (Jacob Rudhe).
Stora samlingar och höga sträcksummor (minst 100 ex.):
Vä: 110 r. Lövsta, Dingtuna 12.3 (Robert Ekberg). 100 r. Bocksjön, Tortuna 11.10 (Pentti J. Tatti).
Ha: 100 r. Lagårdssjön, Kolbäck 12.3 (Ulf Carlson).
Sa: 150 r. Ranstatornet, Kumla 2.10 (Daniel Green).
Su: 117 str. (N) Gnien, Ramnäs 23.3 (Ralf Lundmark, Frida Olsson). 130 str. (N) Gnien 25.3 (Ralf Lundmark).
Li: 100 r. Sjömosjön, Fellingsbro 1.5 (Johan Andersson, Per Andersson). 210 r. Sjömosjön 2.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson).

Thomas Pettersson

Berglärka (*Eremophila alpestris)* **VU**
(2 ex., 2 ex., 1 ex., 1 ex.)
Su: 1 str. (S) Gnien, Ramnäs 16.10 (Ralf Lundmark).
Oktober är den höstmånad då flest fynd har gjorts.

Thomas Pettersson

Backsvala *(Riparia riparia)* **VU**
(705 h, 183 h, 41 h, 165 h)
Observerad 1.5-29.8. Häckningar har rapporterats från tre lokaler med sammanlagt ca 165 häckningar. På ytterligare en lämplig lokal i Västerfärnebo rapporterades 12 individer vid ett tillfälle i juni. Dessa fyra lokaler fördelade sig kommunvis enligt följande: Sala (3 lokaler/155 bohål), Lindesberg (1/10). Antalet lokaler med häckande backsvalor är fortfarande mycket lågt, men i ett par grustäkter fanns i år ett par skapligt stora kolonier, 80 resp. 75 bohål. Det återstår att se om detta var en tillfällig återhämtning eller om den kan bli mer bestående.

Thomas Pettersson

Ladusvala *(Hirundo rustica)*
Observerad 23.4-8.10. Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Su: 1 000 r. Glåpen, Sura 15.5 (Sören Larsson). 500 r. Gnien, Ramnäs 20.8 (Mikael Mälberg). 3 000 r. Gnien 24.8 (Ralf Lundmark). 2 300 r. Gnien 26.8 (Ralf Lundmark). 1 000 r. Gnien 26.8 (Lennart Eriksson). 700 r. Gnien 27.8 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Hussvala (*Delichon urbicum)* **VU**
Observerad 28.4-16.9. Större (minst 50 ex.) ansamlingar:
No: 50 ex. Nedre Bondborn, Nora 14.8 (Bertil Sundberg).
Lj: 77 ex. Rällsögården 4.8 (Lasse Eklund).

Thomas Pettersson

Stjärtmes (*Aegithalos caudatus)*
Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (18), februari (10), mars-maj (0), juni (1), juli (0), augusti (1), september (8), oktober (10), november (7), december (13). Inga flockar över 25 ex. noterade under året.

Anders Carlberg

Gransångare (*Phylloscopus collybita)*
(6 h, 8 h, 32 h, 47 h)
Observerad 19.3-1.11. Antalet iakttagna individer under häckningstid (1.6-31.7; 47), merparten sjungande, fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (15), Köping (3), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (6), Nora (8), Norberg (2), Fagersta (6), Ljusnarsberg (1), Hällefors (2). Antalet fågeldagar (725) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: januari-februari (0), mars (4), april (224), maj (226), juni (34), juli (13), augusti (24), september (102), oktober (97), november (1), december (0). Ingen större (minst 10 ex.) ansamling rapporterades i år. Ytterligare ett rekordhögt antal gransångare under häckningstid. Den kraftiga ökningen sedan ett femtontal år håller i sig.

Thomas Pettersson

Sibirisk gransångare (*Phylloscopus collybita tristis)*
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 30.9 (Sören Larsson)**.
Utifrån de kriterier som presenteras i artikel om tristis-gransångare (och som finns på BirdLife Sveriges hemsida) gör RK bedömningen att denna individ kan publiceras som en tristis-gransångare.

Markus Rehnberg

Tajgasångare (*Phylloscopus inornatus)*
(0 ex., 0 ex., 2 ex., 1 ex.)
Fa: 1 r. Högbyn, Västanfors 26.9 (Pentti Korhonen)*.
Årets fynd innebär att tajgasångaren nu har setts vid 27 tillfällen i landskapet. Av dessa har alla utom tre gjorts på hösten. Tyngdpunkten ligger från mitten av september till början av oktober.

Thomas Pettersson

Grönsångare (*Phylloscopus sibilatrix)* **NT**
Observerad 28.4-7.8. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Lövsångare (*Phylloscopus trochilus)*
Observerad 16.4-7.10. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Trastsångare (*Acrocephalus arundinaceus)* **NT**
(16 ex., 13 ex., 12 ex., 11 ex.)
Samtliga fynd: Vä: 1-2 sj. Asköviken, V.-Barkarö 13.5-4.7 (Markus Rehnberg m.fl.). 1-3 sj. Hässlösundet, Västerås/Irsta 14.5-15.7 (Sören Larsson m.fl.). 1 sj. Sjöhagen, Västerås 22.5 (Petter Sahlström). 1 sj. Ångsjön, Irsta/Kärrbo 3.6 (Thomas Pettersson). 1 sj. Bergsviken, Ängsö 8-13.6 (Thomas Pettersson). 1 ex. föda åt ungar Asköviken 16.6 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg).
Kö: 1 sj. Skedvisjön vid Alvik, V. Skedvi 8.7 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Ar: 1 sj. Hjälmarsvik, Arboga 24.5-23.7 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Li: 1 sj. Österhammarssjön, Fellingsbro 27-29.5 (Mats Andersson m.fl.).
Sammanlagt 11 individer är ännu en mycket låg siffra. Trastsångaren har stadigt minskat i antal de senaste tjugo åren.

Thomas Pettersson

Busksångare *(Acrocephalus dumetorum)*:**NT**
(4 ex., 5 ex., 9 ex., 15 ex.)
Observerad 29.5-27.6. Antalet sjungande (15) fördelades på följande kommuner: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (2), Surahammar (5), Nora (1), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1). Med 15 sjungande busksångare är vi tillbaka på en mer genomsnittlig nivå, jämfört med förra årets toppnotering med 22 ex. På en lokal i Sura noterades varnande par vid två tillfällen 17-30.6 (Ralf Lundmark), vilket starkt indikerar häckning där.

Thomas Pettersson

Kärrsångare (*Acrocephalus palustris)*
(38 ex., 66 ex., 76 ex., 82 ex.)
Observerad 17.5-13.7 (24.8). Antalet sjungande (81) fördelades på följande kommuner: Västerås (22), Hallstahammar (7), Köping (4), Kungsör (3), Arboga (6), Sala (11), Surahammar (3), Lindesberg (7), Nora (11), Norberg (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1), Hällefors (2). Ett höstfynd (fr.o.m. 1.8):
Vä: 1 r. Asköviken vid Lövsta, Dingtuna 24.8 (Kenneth Tens).
Årssumman är rätt hög och i nivå med de bästa åren efter millennieskiftet.

Thomas Pettersson

Sävsångare (*Acrocephalus schoenobaenus)*
Observerad 28.4-11.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Rörsångare (*Acrocephalus scirpaceus)* **NT**
Observerad 1.5-24.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Härmsångare *(Hippolais icterina*)
Observerad 11.5-21.8. Sena fynd (fr.o.m. 1.8):
Vä: 1 r. Asköviken, V.-Barkarö 1.8 (Sören Emet).
Fa: 1 r. Backgården, Västanfors 21.8 (Jan Lejdelin).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Flodsångare *(Locustella fluviatilis)* **NT**
(20 ex., 15 ex., 18 ex., 14 ex.)
Sammanlagt rapporterades 14 sjungande fåglar 17.5-3.7, kommunvis fördelade: Västerås (1), Hallstahammar (1), Arboga (4), Sala (1), Surahammar (3), Nora (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (2). Fjorton sjungande flodsångare 2021 innebär en uppryckning jämfört med de låga årssummorna 2018 (6), 2019 (5) resp. 2020 (10), men är ändå en mycket låg siffra i ett perspektiv av de senaste decennierna. Så sent som 2013 rapporterades 75 ex.!

Thomas Pettersson

Vassångare (*Locustella luscinioides)* **VU**
(1 ex, 1 ex., 4 ex., 6 ex.)
Vä: 1 sj. Asköviken, V.-Barkarö 1.5-5.8 (Marjatta Ericson m.fl.). 1 sj. Hässlösundet vid Halsen, Björnön, Västerås 14.5-8.6 (Zsombor Károlyi m.fl.).
Ha: 1 sj. Borgåsund, Kolbäck 16.5 (Ulf Carlson, Stefan Johansson).
Ku: 1-2 sj. Barkaröviken, K. Barkarö 10.5-26.7 (Maria Barkell m.fl.).
Su: 1 sj. Västersjön, Sura 19-21.5 (Ralf Lundmark).
Den plötsliga ökningen av antalet sjungande vassångare som inleddes för tio år sedan har uppenbarligen kommit av sig och antalet har de senaste åtta åren legat stadigt på 4-6 ex.

Thomas Pettersson

Gräshoppsångare (*Locustella naevia)*
(117 ex., 176 ex., 129 ex., 130 ex.)
Observerad 12.5-5.8. Sammanlagt 130 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (55), Hallstahammar (15), Köping (4), Kungsör (3), Arboga (4), Sala (21), Surahammar (6), Lindesberg (14), Norberg (5), Fagersta (2), Skinnskatteberg (1). Ännu en mycket låg årssumma, om än något högre än både 2019 och 2020. Gräshoppsångarens minskning sedan åtminstone 15 år är tydlig.

Thomas Pettersson

Svarthätta (*Sylvia atricapilla)*
Under ”ordinarie” tid observerad 17.4-30.10. Fynd vintertid (1.1-31.3; 1.11-31.12):
Vä: 1 m Skultuna 2.1-2.2 (Lars Österberg). 1 m Norra Gryta, Västerås 2.1-30.3 (Lars Dahlberg). 1 f Norra Malmaberg, Västerås 7-13.2 (Johan Karlsson m.fl.). 1 f Tibbletorp, Rytterne 14.12 (Ingemari Jansson). 1 f Skattgården, Dingtuna 18.12 (Marjatta Ericson).
Kö: 1 Kolsva 18.11 (Leo Mäkinen). 1 m Arbmansberg, Köping 8.12 (Per Lindh).
Su: 1 f Ramnäs 18.11 (Ralf Lundmark).
No: 1 m Nora 13.11 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt). 1 m Dalsta, Nora 18.11 (Berit Ragné).

Thomas Pettersson

Trädgårdssångare (*Sylvia borin)*
Observerad 10.5-4.9. Höstfynd (fr.o.m. 1.9):
No: 1 r. Södra Ås, Nora 4.9 (Anders Carlberg).
I övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Törnsångare *(Curruca communis)*
Observerad 10.5-19.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Ärtsångare *(Curruca curruca)* **NT**
Observerad 3.5-19.9. Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Kungsfågel (*Regulus regulus)*
Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid 12 tillfällen, månadsvis fördelade: januari (2), februari-mars (0), april (1), maj-augusti (0), september (3), oktober (4), november (2), december (0). Inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Sidensvans (*Bombycilla garrulus)*
Observerad 1.1-28.4 resp. 19.9-31.12. Antal dagar med minst 100 ex. rapporterade, fördelat per månad: januari (2), februari-mars (0), april (1), maj-september (0), oktober (8), november (21), december (34). Inget sommarfynd (juni-augusti) gjordes i år, vilket för övrigt är mycket ovanligt. Någon större (minst 1000 ex.) ansamling rapporterades inte i år, trots ett i övrigt relativt rikligt uppträdande under senhösten.

Thomas Pettersson

Gärdsmyg *(Troglodytes troglodytes)*
Från vintermånaderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 219 gärdsmygar, 145 ex. resp. 74 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (36/26), Hallstahammar (9/6), Köping (18/7), Arboga (6/2), Sala (4/1), Surahammar (9/13), Lindesberg (14/5), Nora (33/8), Norberg (2/0), Fagersta (8/6), Skinnskatteberg (3/0), Hällefors (3/0). Ännu ett rekordhögt antal vinterfynd, särskilt många under föråret.

Thomas Pettersson

Stare (*Sturnus vulgaris)* **VU**
Från vintermånaderna (1.1-15.2; 1-31.12) rapporterades sammanlagt 232 starar, 132 ex. resp. 101 ex., med följande kommunvisa fördelning på föråret respektive efteråret: Västerås (25/26), Hallstahammar (25/9), Köping (16/10), Arboga (0/50), Sala (5/0), Surahammar (4/0), Lindesberg (30/3), Nora (26/0), Fagersta (0/3), Hällefors (1/0). Större (minst 500 ex.) ansamlingar:
Vä: 1000 ex. Asköviken, V.-Barkarö 27.3 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling). 500 r. Asköviken 27.6 (Berndt Söderlund). 660 r. Asköviken 24.7 (Robert Ekberg). 800 ex. Asköviken 29.7 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 800 r. Asköviken 15.8 (Robert Ekberg). 800 r. Skattgården, Dingtuna 19.8 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 500 r. Asköviken 21.8 (Robert Ekberg, Åsa Ekberg). 800 r. Skattgården 22.8 (Robert Ekberg). 500 r. Frösvibäcken, Romfartuna 12.9 (Markus Rehnberg). 700 ex. Asköviken 15.9 (Torbjörn Hegedüs). 500 r. Asköviken 20.9 (Robert Ekberg). 500 r. Asköviken 29.9 (Robert Ekberg). 500 r. Bocksjön, Tortuna 11.10 (Pentti J. Tatti). 600 ex. Asköviken 17.10 (Torbjörn Hegedüs).
Ha: 600 r. Utnäs, Säby 23.8 (Ulf Carlson).
Sa: 500 ex. Nötmyran, Västerfärnebo 15.6 (Max Green Ekelin). 500 ex. Näs, Fläckebo 26.9 (Daniel Green).
Su: 700 r. Storängen, Ramnäs 12.6 (Tom Sävström).

Thomas Pettersson

Taltrast *(Turdus philomelos)*
Vinter: Landskapets tionde januarifynd och dessutom ett decemberfynd:
Vä: 1 ex. Bergbo, Romfartuna 10.1 (Markus Rehnberg).
Li: 2 ex. Hagabergsliden, Linde 2.12 (Mats Andersson, Ally Andersson).
Tidiga fynd (t.o.m. 31.3): Ca 60 taltrastar rapporterades mellan 26-31.3.
Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
Fa: 1 ex. Nedre Flobo, Västanfors 6.11 (Pentti Korhonen).

Anders Carlberg

Dubbeltrast (*Turdus viscivorus)*
Under januari och februari rapporterades sammanlagt minst 83 dubbeltrastar enligt följande:
Vä: Västerås (10), V.-Barkarö (13), Rytterne (35), Irsta (1), Dingtuna (3), Ängsö (1), Kärrbo (1).
Ku: K. Barkarö (12).
Kö: Himmeta (2).
Su: Ramnäs (2), Sura (1).
Fa: Västanfors (1), Västervåla (1).
Under december månad (1-31.12) rapporterades 42 dubbeltrastar enligt följande:
Vä: Västerås (15), V.-Barkarö (4), Rytterne (13), Irsta (1), Dingtuna (3), Ängsö (3).
Ku: K. Barkarö (2).Li: Ramsberg (1).

Anders Carlberg

Rödvingetrast (*Turdus iliacus)* **NT**
Från januari och februari finns inga rapporter om rödvingetrastar i Västmanland. Årets första anlände till flera olika platser den 27.3. Följande större (minst 200 ex) ansamlingar och sträcksummor har rapporterats:
Vä: 200 r Tornudden, Asköviken, V.-Barkarö, 5.11 (Janne Virking).
Su: 5 690 str. (V) Gnien, Ramnäs 19.10 (Ralf Lundmark). 350 str. (V) Gnien 21.10 (Ralf Lundmark m.fl.). 590 str. (V) Gnien 24.10 (Ralf Lundmark). 265 str. (V) Gnien 25.10 (Ralf Lundmark).
I december är arten flitigt rapporterad, men då endast från den östra delen av landskapet. Totalt rapporterades 62 ex. fördelat på Västerås (28 fynd/39 ex.), Hallstahammar (5/9), Köping (5/5), Arboga (2/2), Sala (1/2), Surahammar (2/4) och Fagersta (1/1).

Anders Carlberg

Koltrast *(Turdus merula)*
Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller andra anmärkningsvärda fynd av arten har rapporterats. Det fynd som kommer närmast:
Su: 38 str. (S) Gnien, Ramnäs 19.10 (Ralf Lundmark).

Anders Carlberg

Björktrast *(Turdus pilaris)* **NT**
Från föråret finns endast tre rapporter och från "efteråret" hela 123 rapporter om större flockar (minst 200 ex.). Nedan redovisas flockar om minst 1 000 ex.:
Vä: Minst 1 000 ex. Tystheten, Irsta 6.12 (Tim Parksjö). 1500 r. Nordanby gärde, Västerås 15.12 (Joachim Karlsson).
Kö: 1 000 r Vallby, Kolbäck 12.12 (Jacob Rudhe).
Ar: 2 000 r Vasastaden, Arboga 11.12 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Sa: 1 000 r Storängen, Fläckebo 13.11 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Su: 8 790 str. (V) Gnien, Ramnäs 24.10 (Ralf Lundmark). 1 140 str. (V) Gnien, Ramnäs 25.10 (Ralf Lundmark). 1 000 r Storängen, Fläckebo 13.11 (Ralf Lundmark, Frida Olsson). 1 200 r Åliden, Ramnäs 29.11 (Ralf Lundmark). 1 000 r Åliden, Ramnäs 10.12 (Ralf Lundmark). 2 000 r. Hovgårdsgärde, Sura 15.12 (Mikael Mälberg). 1 000 ex. Åsvägen, Ramnäs 31.12 (Ralf Lundmark).
Ör: 1 100 r Torpa, Ervalla, 15.11 (Anders Hutter), 1 700 r Torpa 23.11 (Anders Hutter).
No: 1 000 r Nora Golfbana, Nora 3.11 (Joakim Barkestam).

Anders Carlberg

Ringtrast (*Turdus torquatus)*
(18 FD, 33 FD, 44 FD, 40 FD)
Vårfynd:
Vä: 1 m Lövsta, Dingtuna 22.4 (Ulla Lodesten). 1 r. Björnöändan, Västerås, 25.4 (Håkan Johansson). 1 ex. Askholmen, Tidö-Lindö, Rytterne 1.5 (Leif Johansson).
Sa: 1 m Hagaberg, Västerfärnebo 22.4 (Jan Stavlind) och 25.4 (Daniel Green).
Su: 1 m Seglingbo backe, Ramnäs 22.4 (Inge Larsson, Ralf Lundmark). 1 m Baståsen, Sura 22.4 (Ralf Lundmark). 1 m Jobsbo, Sura 24.4 (Mikael Mälberg). 1 m Västsura, Sura 3.5 (Tom Sävström).
Li: 1 ex. Österhammar, Fellingsbro 26.4 (Jonas Kling).

No: 2 mm + 1 f r. Tolvsbörd, Järnboås 24.4 (Anders Carlberg, Claes Dyst). 1 m Skofttorp, Nora 25.4 (Stefan Wahlstedt). 2 ex. St. Mon, Nora 26.4 (Peter Bernövall). 2 mm Tovsbörd, Järnboås 29.4 (Joakim Barkestam m.fl.). 1 m Södra Ås, Nora 6.5 (Anders Carlberg). 1 ex. Älvhyttan, Viker 8.5 (Roland Thuvander). 1 f Gyttorp, Nora 10.5 (Claes Dyst).
Fa: 1 honf.+ 1 m r. Bastmora, Västanfors 30.4 (Pentti Korhonen, Kerstin Aneusson m.fl.) och 1 honf. 1.5 (Sören Emet). 1 m Backgården, Västanfors 1.5 (Thomas Österholm, Mats Eriksson). 1 m + 1 f r. Brandbo, Västanfors 8.5 (Bo Persson).
Lu: 1 m Hörksbyn, Grängesberg 25.4 och 28-30.4 samt 1 2K m 2.5 (Bertil Rahm).
Hä: 1 f Balundstorp, Grythyttan 21.4 (Ann Larsson), 1 m Bergslagsgatan, Grythyttan 22.4 (Gunde Persson m.fl.). 1 m Bovik, Grythyttan 27.4 (Maria Flykt, Nils Hultman). 1 m Kyrkan, Hällefors 30.4 (Nils Hultman m.fl.). 1 ex. Hällevi fotbollsplan, Hällefors, 3.5 (Leena Zander m.fl.).
Sommarfynd:
Lj: 1 sj. Salboknös, Ljusnarsberg 11.7 (Kjell Store).
Höstfynd:
Su 1 m Gnien, Ramnäs 20.10 (Ralf Lundmark).

Årets mest anmärkningsvärda är fyndet om en sjungande ringtrast i bergig skogsterräng i Ljusnarsbergs kommun i juli.

Anders Carlberg

Grå flugsnappare (*Muscicapa striata)*
Årets första grå flugsnappare noterades vid Asköviken i V-Barkarö 10 maj (Johan Karlsson). Följande dag gjordes ytterligare två fynd; Skattgården i Dingtuna (Marjatta Ericson) och Persbo i Skerike (Johan Karlsson). Mellan 12-15.5 rapporterades det om ytterligare 39 ex. Årets sista observation blev fyra individer vid Macksta i Köping den 8 september (Staffan Ekelund, Maria Eriksson).

Anders Carlberg

Rödhake *(Erithacus rubecula)*
Sammanlagt finns rapporter om 30 rödhakar under de två första månaderna (1.1-28.2). Dessa fördelade sig på Västerås (11), Hallstahammar (1), Köping (5), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (1), Surahammar (1), Lindesberg (4), Nora (3) och Fagersta (2). Under december finns 11 rapporterade rödhakar i Västerås (4), Köping (3), Surahammar (1), Lindesberg (1) och Nora (2). Trenden håller i sig, att allt fler rödhakar övervintrar i Västmanland.

Anders Carlberg

Näktergal (*Luscinia luscinia)*
Inga tidiga fynd (före 1.5). Näktergalar anlände på flera platser först den 10.5. Sena fynd (efter 15.8):
No: 1 ex. Karlsängs idrottsplats, Nora 24.8 (Anders Carlberg).

Anders Carlberg

Blåhake (*Luscinia svecica*)
Vår- och sommarfynd (3 ex., 3 ex., 3 ex., 4 ex.):
Vä 1 m Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 15.5 (Mårten Lundgren).
Li: 1 ex. Lia Skogalund, Näsby 14.5 (Kate Dahlgren).
No: 1 f Södra Ås våtmark, Nora 15.5 (Anders Carlberg, Fredrik Johansson).
Hä: 1 m Högborstjärnen, Grythyttan 25.5 (Gunde Persson).
Inga sena höstfynd (efter 1.10). Höstrastande fåglar rapporterades mellan 20.8-22.9. I övrigt kan nämnas att hela 12 ex. rapporterades från Lövsta-pumpen, Dingtuna den 5.9 (Johan Brenander).

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare *(Ficedula hypoleuca)* **NT**
De svartvita flugsnapparna anlände ovanligt sent under den kalla våren. Det finns faktiskt inte ett enda aprilfynd. Det har inte hänt någon gång tidigare under 2000-talet. Årets första blev därför en hane vid Norra Torpa i Ervalla 1 maj (Anita och Anders Hutter).

Höstfynd (fr.o.m. 15.8):
Su: 1 honf. Sörby, Ramnäs 17.8 (Mikael Mälberg). 1 honf. Blåbärsvägen, Sura 18-19.8 (Mikael Mälberg). 1 ex. Djupen, Ramnäs 25.8 (Sören Larsson).

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare *(Ficedula parva)* **NT/F1**
(10 ex., 8 ex., 10 ex., 14 ex.)
Vår- och sommarfynd:
Vä: 1 m Alphyddan, Skerike, Västerås 30.5 (Lars Karlsson).
Ha: 1 sj. Näs, Svedvi 18.6 (Torbjörn Dahlgren m.fl.).
Su: 1 sj. Bolagssjön, Ramnäs 6.5 (Ralf Lundmark).
No:1 sj. Knutsberg, Nora 28.5-2.6 (Anders Carlberg m.fl.). Minst 1 sj. Dalbotorpravinen, Nora 31.5 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Fa: 2 sj. Rudgruvan, Västanfors 22.5 (Pentti Korhonen m.fl.). 1 sj. Kvarnbacka, Västanfors 13.6 (Pentti Korhonen m.fl.). 1 sj. Melingsbäcken, Västanfors 16.5 (Pentti Korhonen).
Sk: 1 honf. Årsbäcken, Gunnilbo 31.5 (Per Eriksson).
Hä: 1 sj. Björskogsnäs, Grythyttan 11.6 (Annika Lorin m.fl.).
Höstfynd:
Su: 1 r. Sörby, Ramnäs 15.9 (Mikael Mälberg).
No: 1 r. Fransåsen, Nora 21.9 (Calle Olsson).
Fa: 1 r. Björksta, Västanfors 9.9 (Jan Hellström).
Inga konstaterade häckningar, men med sammanlagt 14 rapporterade fåglar (11 vår/sommarfynd + 3 höstfynd) blev 2021 ett förhållandevis bra år.

Anders Carlberg

Svart rödstjärt *(Phoenicurus ochruros)* **NT**
(1 h, 3 h, 8 h, 6 h)
Fyra säkerställda häckningar:
Kö: 1 par föda åt ungar Yara, Sjötullen, Köping (Magnus Nyström).
Su: 1 pull. Sura bruk, Sura 12.7 (Ralf Lundmark).
Fa: 3 1K Uddnäs, Fagersta, Västanfors 13.4-7.9 (Sören Emet m.fl.). 1 ad. f (föda åt ungar) Fagersta Stainless, Västanfors 27.5-30.7 (Bo Persson).
Två troliga häckningar:
Li: 1 par permanent revir Arvin Meritor, Lindesberg, Linde 24.4-7.6 (Mats Andersson m.fl.). Den 11.6 hördes tre olika hanar sjunga i och i närheten av Arvin Meritors industriområde. (Mats Andersson).
Hä: 1 par permanent revir Ovako, Hällefors 21.4-2.6 (Mikael Zander m.fl.). Dessutom sågs en 1K på samma lokal den 18.8 (Ann Larsson).
Vinter:
Vä: 1 ad. m + 5 honf. r. Kraftvärmeverket, Västerås, 1-6.1 (Håkan Johansson m.fl.). Kvarvarande från året innan.
Övriga observationer:
Vä: Max 3 ex. Kraftvärmeverket, Västerås 11.4-17.5 (20.6) 21.8-3.10. (Pontus Lindberg m.fl.).
Ha: 1 honf. Årby, Svedvi 12.4 (Stefan Johansson). 1 m Berg 23.5 (Ulf Carlson).
Su: 1 m Virsbo bruk, Ramnäs 17.4 (Mikael Mälberg).
Li: 1 ex. Frövifors, Näsby 12.5 (Johan Miller).
No: 1 2K m Älvhyttan, Viker 27.4 (Roland Thuvander, Anders Carlberg). 1 ad. f Nora järnvägsstation 1.5 (Joakim Barkestam m.fl.). 1 m Sinderstigen, Järnboås 20.8 (Kjell Store).
Fa: 1 ex. Backgården, Västanfors 13.4 (Jan Hellström m.fl.). 1 m Bartjärnsbergen, Västervåla 30.4 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin). 1 par Gamla bruksområdet, Västanfors 2.5 (Pentti Korhonen). 1 m Norra station, Fagersta, Västanfors 7-29.5 (Zsombor Károlyi m.fl.). 1 m Centrum, Fagersta, Västanfors 16.7 (Sören Emet). Max 3 ex. Uddnäs, Fagersta, Västanfors 2.10-1.11 (Jan Hellström m.fl.).

Anders Carlberg

Rödstjärt *(Phoenicurus phoenicurus)*
(18 H, 9 H, 10 H, 8H)
Åtta konstaterade häckningar vilka fördelade sig på Västerås (5), Sala (1), Surahammar (1) och Lindesberg (1). Tidiga fynd (t.o.m. 30.4):
Vä: 1 m Naturskolans hus, Asköviken, V-Barkarö, 29.4 (Johan Karlsson).
Li: 1 sj. Marielunds Gård, Gusselby, Linde, 30.4 (Jonas Kling).
No: 1 ex. Gunnarsberg, Nora, 30.4 (Claes Dyst).
Sena fynd (efter 1.10): Kö: 1 ex. Ringvägen, Köping, 1.10 (Göran Nilsson).

Anders Carlberg

Buskskvätta (*Saxicola rubetra)* **NT**
Årets första buskskvätta rapporterades från Malmön i Köping 29 april (Kjell Ekelund, Staffan Ekelund). Följande dag även rapporterad från Hjortbo i Västanfors (Kerstin Aneusson, Anders Lundin) och Skultunaåsgen i Skultuna (Lars Österberg). Med endast dessa tre sena aprilfynd går det att konstatera att buskskvättorna liksom många andra "afrikaflyttare" anlände ovanligt sent 2021. Årets sista buskskvätta noterades vid Åvestbo ängar i Västanfors den 22 september (Kerstin Aneusson).

Anders Carlberg

Stenskvätta *(Oenanthe oenanthe)* **NT**
Säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats från sex olika platser. Årets första stenskvätta (en hane) noterades vid Utvreta i Dingtuna (Vä) den 4.4 (Benjamin Rodling, Johan Karlsson).
Sedan dröjde det till 13-15.4 då sex observationer gjordes. Sena höstfynd (fr.o.m. 1.10):
Su: 2 ex. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 30.10 (Ulf Broberg).
Fa: 1 ex. Åvestbo ängar, Västanfors 2.10 (Kerstin Aneusson).

Anders Carlberg

Strömstare (*Cinclus cinclus)*
(5 h, 12 h, 11 h, 3 h)
Endast tre (3) häckningar, säkerställda eller troliga, har rapporterats från Nora (1), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1).

Thomas Pettersson

Järnsparv (*Prunella modularis)*
Observerad 10.3-24.10 (20-31.12). Större (minst 10 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Ar: 15 str. (S) Flaggberget, Arboga 5.9 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Li: 17 ex. Hagaberg, Näsby 2.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).
Två vinterfynd gjordes i december, vilket fortfarande är mycket ovanligt även om dessa fynd tenderar att öka:
Su: 1 ex. Ramnäs 29-31.12 (Ralf Lundmark).
Fa: 1 ex. Strömbacken, Västanfors 20-21.12 (Roland Narfström).
För övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Sädesärla (*Motacilla alba)*
Observerad 20.3-16.10 (5.12). Större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Ar: 150 r. Eriksslund, Medåker 18.8 (Frida Olsson).
Su: 100 r. Lisjö ängar, Sura 13.4 (Mikael Mälberg).
Vinterfynd:
Vä: 1 1K Centrum, Västerås 5.12 (Johan Karlsson m.fl.).
Vinterfynd är ovanligt, men görs då och då, i genomsnitt vartannat år.

Thomas Pettersson

Forsärla *(Motacilla cinerea)*
(4 h, 56 h, 68 h, 35 h)
Observerad (9.1-23.2) 1.3-16.12. Sammanlagt rapporterades 35 säkerställda eller troliga häckningar, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (4), Arboga (2), Sala (1), Surahammar (2), Lindesberg (10), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnskatteberg (2), Hällefors (2).
Vinterfynd (januari, februari, december):
Vä: 1 ex. Sjöhagen, Västerås 6.2 (Fredrik Engström). 1 ex. Svanå, Haraker 11.12 (Johan Brenander, Ulf Hansson). 1 ex. Storbron, Västerås 16.12 (Zsombor Károlyi).
Kö: 1 ex. Köpings hamn, Köping 9.1 (Anita Hutter, Anders Hutter). 1 ex. Soptippen, Köping 18.2 (Albin Liljeqvist).
Li: 1 ex. Frövifors, Näsby 13-23.2 (Torbjörn Lorin m.fl.).

Thomas Pettersson

Gulärla *(Motacilla flava)*
(-, 36 h, 34 h, 2 h)
Observerad 29.4-13.9. Endast två (2) säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats, dels i Västerås (1), dels i Hällefors (1). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 200 r. M. f. thunbergi (”Nordlig gulärla”) Rålken, Haraker 16.5 (Johan Brenander, Ulf Hansson).
Ha: 150 r. Häggholmen, Kolbäck 10.5 (Ulf Carlson). 100 r. Häggholmen 21.8 (Ulf Carlson).
Ar: 400 r. Erikslund, Medåker 18.8 (Frida Olsson). 100 r. Karsnäs, Arboga 28.8 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 100 r. Lisjöviken, Sura 17.5 (Mikael Mälberg). 150 r. Gnien, Ramnäs 16.8 (Ralf Lundmark, Frida Olsson). 200 r. Gnien 21.8 (Sören Larsson). 175 r. Gnien 22.8 (Mikael Mälberg). 150 r. Högbymaden, Gnien 28.8 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Lu: 100 r. Hörksbyn, Grängesberg 8.8 (Bertil Rahm).

Thomas Pettersson

Skärpiplärka *(Anthus petrosus)*
(8 FD, 11 FD, 8 FD, 14 FD)
Nio fynd under året, fyra på våren och fem på hösten:
Vä: 1 r. Lövsta, Dingtuna 29.3 (Marjatta Ericson, Johan Mellquist). 2 r. Kraftvärmeverket, Västerås 26.9 (Johan Karlsson m.fl.). 1 r. Johannisberg, Västerås 4.10 (Marjatta Ericson).
Su: 2 r. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 31.3 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) Gnien 3.10 (Ralf Lundmark). 1 r. Gnien 7.10 (Ralf Lundmark). 3 r. Gnien 10.10 (Ralf Lundmark).
No: 1 r. Södra Ås, Nora 11.4 (Anders Carlberg).
Fa: 2 r. Backgården, Västanfors 12.4 (Jan Hellström m.fl.).

Thomas Pettersson

Större piplärka (*Anthus richardi)*
(1 ex., 0 ex., 1 ex., 0 ex.)
Inget fynd av större piplärka gjordes i Västmanland 2021. I stället presenteras här ett tillägg av ett äldre fynd.
Tillägg:
Vä: 1 förbifl. Kvicksund, Rytterne 8.11 2014 (Johan Mellquist, Tommy Emanuelsson).*
Fyndet har tidigare godkänts och publicerats av rrk Södermanland eftersom fågeln även noterades på den Sörmländska delen av Kvicksund.

Markus Rehnberg

Ängspiplärka (*Anthus pratensis)*
Observerad 14.3-11.11. Tidigt fynd (före 15.3):
Vä: 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 14.3 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).
Sena fynd (fr.o.m. 1.11):
Vä: 1 ex. Skrapberget, Romfartuna 1.11 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 1 r. Trådarängarna, Irsta 4.11 (Gunnar Lignell). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken 4.11 (Johan Brenander m.fl.).
Su: 1 r. Gnien, Ramnäs 11.11 (Ralf Lundmark).
Större (minst 200 ex.) ansamlingar och sträcksummor:
Vä: 200 r. Solinge, Romfartuna 8.5 (Markus Rehnberg).
Kö: 250 r. Eklunda, Munktorp 3.5 (Johan Frölinghaus).
Su: 100 r. Lisjö ängar, Sura 22.4 (Ralf Lundmark). 200 r. Alderudden, Sura 1.5 (Frida Olsson, Ralf Lundmark). 117 str. (S) Gnien, Ramnäs 2.10 (Ralf Lundmark). 189 str. (S) Gnien 4.10 (Ralf Lundmark). 101 str. (S) Gnien 16.10 (Ralf Lundmark).
Li: 100 ex. Sörbysjön, Fellingsbro 28.4 (Johan Wretenberg).
Fa: 100 r. Hälltjärnen, Västervåla 21.4 (Roland Narfström). 100 ex. Smittsbo, Västanfors 15.9 (Jan Hellström).

Thomas Pettersson

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus)* **VU/F1**
(33 FD, 27 FD, 44 FD, 51 FD)
Årets fyndskörd, som var rätt stor, avser enbart höstfynd under perioden 23.8-16.10 med sammanlagt 51 fågeldagar, kommunvis fördelade: Västerås (25), Hallstahammar (2), Köping (2), Arboga (1), Surahammar (9), Nora (3), Fagersta (7), Ludvika (1), Hällefors (1). Sena fynd (efter 30 september):
Su: 1 str. (S) Gnien, Ramnäs 2.10 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) Gnien 16.10 (Ralf Lundmark).

Thomas Pettersson

Trädpiplärka (*Anthus trivialis)*
Observerad 16.4-9.10. Sena fynd (efter 30 september):
Vä: 1 ex. Erikslund, Dingtuna 9.10 (Markus Rehnberg).

Su: 1 str. (S) Gnien, Ramnäs 7.10 (Ralf Lundmark).
Li: 1 str. (S) Sällingsjön, Fellingsbro 2.10 (Mattias Rudenvall).

För övrigt inget särskilt anmärkningsvärt fynd rapporterat.

Thomas Pettersson

Bofink (*Fringilla coelebs)*
Sammanlagt 146 bofinkar rapporterades från vintermånaderna, januari (63), februari (13) och december (70). Större (minst 500 ex.) flockar:
Vä: 3 000 r. Berga, Skultuna 2.4 (Petter Sahlström m.fl.). 1 000 ex. Frövisjön, Skultuna 12-13.4 (Markus Rehnberg m.fl). 500 ex. Rålken, Haraker 9.5 (Markus Rehnberg).
Ha: 500 r. Lagårdssjön, Kolbäck 14.4 (Jacob Rudhe).
Kö: 985 ex. Huvhällsmossen, Odensvi 1.4 (John F. Kvarnbäck). 500 ex. Spabotorp, V. Skedvi 2.4 (Maria Barkell, Daniel Brehmer).
Su: 1 000 r. Lisjö ängar, Sura 13.4 (Mikael Mälberg). 130 str. (S) Gnien, Ramnäs 4.10 (Ralf Lundmark).
Li: 500 r. Sjömosjön, Fellingsbro 2.10 (Johan Andersson, Sven-Olof Eriksson).

Gunilla Hammarström

Bergfink *(Fringilla montifringilla)*
Från att tidigare ha häckat spritt över i stort sett hela landskapet under 1970- och 1980-talen görs numera fynd under häckningstid knappt årligen. Inget fynd som indikerar häckning har heller gjorts under 2021. Under vintermånaderna rapporterades 2278 bergfinkar. Dessa fördelades på januari 28, februari 17 och december 2233. Större ansamlingar med minst 400 ex.:
Su: Max 450 ex. Åsvägen, Ramnäs 21.11-6.12 (Ralf Lundmark). 1 000 ex. Norrby, Ramnäs 30.9 (Sören Larsson).

Gunilla Hammarström

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes)*
Tre troliga eller säkerställda häckningar har rapporterats:
Kö:1 pull. Nibble backe, Köping 16.6 (Mikke Brännström).
No: 2 pull. Ulriksdal, Nora 29.5 (Camilla Pettersson).
Lu: 2 i par föda åt ungar Hörksbyn, Grängesberg 23.6 (Bertil Rahm).
Under vintermånaderna (1.1-28.2 och 1-31.12) har sammanlagt 145 fåglar rapporterats från flera kommuner. Större (minst 12 ex.) ansamlingar:
Vä: Som mest 17 ex. Skattgården, Dingtuna 20-23.4 (Ulla-Britt Östholm, Marjatta Ericson). 12 str. (S) Kvicksund, Rytterne 2.10 (Johan Mellquist m.fl.). 14 str. (S) Kvicksund 9.10 (Elias Ernvik, Tommy Emanuelsson).

Gunilla Hammarström

Tallbit *(Pinicola enucleator)* **VU**
Under våren endast noterad vid två tillfällen. Den ena fågeln hade slagit följe med domherrar och besökte en skogsmatning i Skinnskatteberg vid ett par tillfällen i januari och februari.
Sk: 1 honf. r. Dammsjön (Karmansbo), Hed 17.1-11.2 (Leif Edberg mfl.).
Li: 1 hörd Hagaberg, Frövi, Näsby 17.3 (Jan-Erik Malmstigen).

I oktober fick vi åter nöjet att få uppleva tallbit i Västmanland. Förtruppen blev en ensam tallbit som observerades vid Messlångstorp i Västra Skedvi den 6 oktober (Gustav Eriksson). Från och med mitten av oktober ökade antalet observationer och bara någon dag senare fanns rapporter från spridda platser över hela landskapet. På många platser var tillgången på rönnbär god, vilket gjorde att väldigt många tallbitar stannade till för att frossa på godsakerna. Större flockar (minst 35 ex) har rapporterats från följande platser:
Vä: 35 r. Åby, Skerike, Västerås 7.12 (Janne

Figur 11. *Tallbitens tidsmässiga uppträdande i Västmanland 2021.*

Virking). 40 r. Stenby, Västerås 11.12 (Markus Rehnberg),
Kö: 40 r. Centrum, Köping, Köping 29.12 (Daniel Brehmer m.fl.),
Su: 40 r. Åsen, Ramnäs, Ramnäs 11.11 (Ralf Lundmark),
Li: 40 r. Hagabergsliden, Lindesberg, Linde 26.12 (Mats Andersson m.fl.),
Fa: 38 r. Centrum, Fagersta, Västanfors 23.12 (Roland Narfström m.fl.).

Fortfarande i slutet av december fanns det ganska många tallbitar kvar i landskapet. Men med ett sinande bärförråd avtog antalet sakta med säkert och bara någon vecka in på det nya året fanns det inte särskilt många tallbitar kvar i omlopp. Det tidsmässiga uppträdandet av tallbit i Västmanland 2020 visas i figur 11.

Markus Rehnberg

Domherre *(Pyrrhula pyrrhula)*
Nio fynd med minst 20 fåglar har rapporterats enligt nedan:
Su: 22 str. (S) Gnien, Ramnäs 16.10 (Ralf Lundmark), 29 str. (S) Gnien, Ramnäs 24.10 (Ralf Lundmark).
Li: 20 ex. Grönbo Oxmossen, Fellingsbro 16.1 (Björn Wennberg).
No: 20 ex. Norra kyrkogården, Nora 8.1 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Fa: 21 ex. Smittsbo, Västanfors 2.1 (Jan Hellström). 20 ex. Morbyn, Västanfors 5.11 (Bo Persson). 21 ex. Semla, Västanfors 14.11 (Pentti Korhonen).
Lu: 20 ex. Hörksbyn, Grängesberg 19.10 (Bertil Rahm).
Hä: 28 ex. St. Kråkvik, Grythyttan 1.1 (Leena Zander, Mikael Zander).

Gunilla Hammarström

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus)* **NT**
(65 ex., 92 ex., 76 ex., 59 ex.)
Under året noterad mellan 17 maj och 30 juli. Under den perioden registrerades 59 sjungande hannar, vilka fördelade sig på Västerås (9), Hallstahammar (3), Köping (2), Kungsör (2), Sala (2), Surahammar (3), Lindesberg (10), Nora (15), Fagersta (8), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1) och Hällefors (2).

Gunilla Hammarström

Grönfink (*Chloris chloris)* **EN**
De största flockarna som rapporterats:
Su: 160 ex. Åsvägen, Ramnäs 4.1 (Ralf Lundmark). 120 ex. Dammgården, Virsbo, Ramnäs 10.1 (Inge Larsson). 210 ex. Åsvägen, Ramnäs 25.1 (Ralf Lundmark).

Gunilla Hammarström

Vinterhämpling (*Linaria flavirostris)* **VU**
(805 FD, 912 FD, 1485FD, 2032 FD)
Antalet fågeldagar fördelade sig på januari (210), februari (1004), mars (41), april (261), maj (3), september (8), oktober (298), november (87), december (120). De största rapporterade flockarna:
Vä: 70 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 12.2 (Markus Rehnberg).
Kö: 75 ex. Majaskeka, Köping 9.1 (Anita Hutter, Anders Hutter). Som mest 86 ex. Energiskogen, Malmön, Köping 9.2 (Leo Mäkinen m.fl.).

Gunilla Hammarström

Hämpling (*Linaria cannabina)*
Under året har inga ”renodlade” vinterfynd gjorts. Det finns dock ett flertal rapporter om fynd gjorda mellan 17 - 31 mars, som nog snarast bör betraktas som tidiga vårfåglar. Större (minst 30 ex) ansamlingar:
Vä: 30 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 25.9 (Janne Virking).
Ha: 30 ex. Lagårdssjön, Kolbäck 2.4 (Johan Mellquist). Som mest 100 ex. Lagårdssjön 13-29.4 (Ulf Carlson m.fl.). 80 ex. Lagårdssjön 8.5 (Henrik Berg).
Kö: 50 r. Davids backe, Himmeta 5.4 (Peter Ekelund). Som mest 60 r. Malmön, Köping 10-13.4 (Peter Ekelund) och 5-8.5 (Peter Ekelund).

Gunilla Hammarström

Gråsiska (*Acanthis flammea)*
Under året har följande fem observationer rapporterats under häckningstid:
Vä: Max 2 ex. Rudö, Rytterne 8.5 (Marjatta Ericson m.fl.). 1 sj. Hässlö, Västerås 20.6 (Åke Berg, Hannah Berg).
Su: 1 sj. Djupebo, Ramnäs 10.5 (Sören Larsson).
Nb: 1 ex. Uggelskogen, Norberg 10.5 (Johan Frölinghaus).
Fa: 1 ex. Björksta, Fagersta, Västanfors 5.5 (Jan Hellström).
Under perioden 1.1-31.3 har en rapport om större (minst 80 ex.) flockar rapporterats och från perioden 1.9-31.12 finns tre rapporter. De största ansamlingarna med minst 80 ex.:
Li: 80 ex. Morskoga, Ramsberg 30.10 (Anita Hutter, Anders Hutter). 80 ex. Lindesberg, Lindes 4.11 (Björn Wennberg).
No: 100 ex. Södra Ås, Nora 9.1 (Anders Carlberg).
Fa: 250 ex. Godkärra, Västanfors 5.11 (Bo Persson).

Gråsiskan är uppdelad i flera olika underarter. Förutom nominatrasen (A. f. flammea) gästas Västmanland regelbundet av både brunsiska (Acanthis f. cabaret) och snösiska (A. f. exilipes). Båda de senare har tidvis betraktats som egna arter, men nu är de att betrakta som underarter till gråsiska. Brunsiska (Acanthis f. cabaret) (19 ex. 99 ex. 37

ex. 9 ex.) har tidsmässigt under året rapporterats under januari (5 ex.), april (1), september (1) och november (2). Den geografiska fördelningen var Surahammar (2), Nora (1), Fagersta (1), Ludvika (3) och Hällefors (1) kommuner.

Även snösiska (Acanthis f. exilipes) har under året rapporterats med totalt 9 ex. under perioden januari till mars. Fyndens kommunvisa fördelning var Västerås (1), Köping (2), Surahammar (4), Nora (1) och Hällefors (1).

Gunilla Hammarström

Större korsnäbb *(Loxia pytyopsittacus)*
Inga häckningar har konstaterats. I övrigt 475 observationer fördelade på januari (25), februari (7), mars (10), april (4), maj (2), juni (18), juli (32), augusti (20), september (65), oktober (129), november (124) och december (38). *Gunilla Hammarström*

Mindre korsnäbb (*Loxia curvirostra)*
Fyrtio fynd av flockar om minst 20 fåglar har rapporterats i augusti (3), september (9), oktober (14), november (10) och december (4).
De största (minst 40 ex.) flockarna:
Vä: 50 ex. Gryta soptipp, Västerås, 14.11 (Zsombor Károlyi).
Su: 109 str. (SO) Gnien, Ramnäs 24.10 (Ralf Lundmark).
No: 40 ex. Vassland, Järnboås 24.10 (Anita Hutter, Anders Hutter).
Nb: 40 ex. Trollbo naturreservat, Norberg 10.9 (Berndt Söderlund).
Fa: 85 ex. Bredatjärnen, Västervåla 21.10 (Roland Narfström).
Hä: 40 ex. Sundsjömarkerna, Grythyttan 15.9 (Lars Jansson).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb (*Loxia bifasciata)*
(7 ex., 18 ex., 42 ex., 46 ex.)
Sammanlagt sågs 46 ex. under året. Dessa fördelade sig på Västerås (7), Hallstahammar (3), Köping (2), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (10), Örebro (3), Nora (1), Fagersta (10), Skinnskatteberg (3) och Hällefors (4) kommuner. Den månadsvisa fördelningen av dessa var september (3), oktober (14), november (26) och december (3). I huvudsak rörde fynden ensamma individer och de individrikaste fynden utgjordes av följande observationer:
Ha: 3 ex. Viby, Kolbäck 9.12 (Ulf Carlson).
Fa: 3 r. Norrby, Fagersta, Västanfors 6.11 (Sören Emet).

Gunilla Hammarström

Steglits (*Carduelis carduelis)*
Följande sex rapporter som indikerar genomförd häckning i närområdet har rapporterats:
Vä: 1 pull. Ekeborg, Västerås 18.7 (Markus Rehnberg).
Kö:1 pull. Tibnor, Köping 19.6 (Mikke Brännström, Ewa Thelen).
Li: 4 pull. Lindesberg, Lindes 18.7 (Björn Wennberg). 5 pull. Storåbadet, Råsvalen, Lindes 30.7 (Andreas Sandberg).
No: 2 pull. Vikers kyrka, Viker 22.8 (Anders Carlberg).
Lj: 5 pull. Vårfallet, Ljusnarsberg 14.7 (Lars Haneskog).
Större flockar (minst 200 ex.) har under året rapporterats från följande platser:
Vä: 210 ex. Slagårda, Lillhärad 11.10 (Tom Sävström). 500 ex. Frövisjön, Skultuna 21.11 (Markus Rehnberg). 500 ex. Frövisjön 2.12 (Ole Jonsson). 200 ex. Frövisjön 25.12 (Fredrik Engström).
Sa: 200 ex. Hogglumbacken, Västerfärnebo 29.10 (Bo Persson).
Från vintermånaderna har minst 1 965 steglitser rapporterades. Den tidsmässiga fördelningen av dessa var januari (807), februari (183) och december (975). Merparten av vinterfynden görs i landskapets östra delar, men enstaka steglitser kan dock dyka upp i princip vart som helst i Västmanland

Gunilla Hammarström

Grönsiska *(Spinus spinus)*
Rapporter om större (minst 100 ex.) flockar finns från september (2), oktober (18), november (8) och december (16). De största flockarna om minst 300 ex redovisas nedan:
Vä: 320 str. (S) Kvicksund, Rytterne 2.10 (Johan Mellquist m.fl.).
Ar: 500 ex. Gamla kanalen, Arboga 11.12 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 475 str. (S) Gnien, Ramnäs 4.10 (Ralf Lundmark). 570 str. (S) Gnien 7.10 (Ralf Lundmark). 435 str. (S) Gnien 16.10 (Ralf Lundmark).
Li: 430 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby 2.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg). 500 ex. Pumphuset, Frövi, Näsby 4.11 (Kjell Mattsson). 350 ex. Prästryggen, Frövi, Näsby 4.11 (Kjell Mattsson).
Nb: 300 ex. Snytsbo, Karbenning 30.10 (Jan Hellström, Anders Lundin).
Fa: 300 ex. Solliden, Fagersta, Västanfors 31.12 (Bo Persson).

Gunilla Hammarström

Lappsparv (*Calcarius lapponicus)* **VU**
(20 FD, 35 FD, 19 FD, 26 FD)
Vä: 1 m r. Furuvik, Haraker 3.5 (Bo Persson). 1 r. Skattgården, Dingtuna 11.9 (Johan Karlsson m.fl.). 1 ex. Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö 11.9 (Johan Brenander, Ulf Hansson). 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 16.9 (Jan Hellstrand). Vid samma lokal även 3 ex. 20.9 (Marjatta Ericson). 1 ex. 22.9 (Thomas Pettersson) och 1 r. 25.9 (Janne Virking).
Ha: 2 r. Nibble, Kolbäck 9.9 (Ulf Carlson).

Su: 1 m r. Lisjö ängar, Sura 22.4 (Ralf Lundmark). 1 r. Lingärdet, Ramnäs 9.9 (Ralf Lundmark). Gnien, Ramnäs: 3 r. 7.9 (Ralf Lundmark). 1 str. (SV) 13.9 (Mikael Mälberg). 1 str. (S) 4.10 (Ralf Lundmark). 1 str. (S) 8.10 (Ralf Lundmark). 2 r. 10.10 (Ralf Lundmark). 1 r. 24.10 (Ralf Lundmark).
No: 1 r. Bergsmanshyttan, Nora 29.9 (Anders Carlberg). 1 honf r. Bergsmanshyttan 3.11 (Anders Carlberg, Claes Dyst).
Sk: 2 mm r. Sotebo, Skinnskatteberg 21.4 (Leif Edberg).

Lillebror Hammarström

Snösparv (*Plectrophenax nivalis)*
Snösparv är under året rapporterad vid 82 tillfällen mellan 11 januari och 22 april samt vid 20 tillfällen mellan 16 oktober och 4 december. Fynd av flockar med minst 25 ex. har under året noterats vid fyra tillfällen:
Sa: 35 r. Björkbacken, Fläckebo 24.3 (Daniel Green).
No: 27 r. Bergsmanshyttan, Nora 18.3 (Roland Thuvander). 40 r. Bergsmanshyttan 20.3 (Håkan Lavebratt, Magdalena Wennberg Lavebratt).
Hä: 25 ex. Bäcketorpsmossen, Hällefors 3.11 (Nils Hultman).

Lillebror Hammarström

Ortolansparv (*Emberiza hortulana)* **CR/F1**
(45 sj., 40 sj., 31 sj., 28 sj.)
Tjugoåtta sjungande hanar har rapporterats under häckningstid. Dessa fördelades på Västerås (1), Kungsör (25) och Surahammar (2).
Brev från Patrik Rhönnstad: "Sammanlagt lokaliserades 30 sångplatser varav 23 bedöms vara permanenta revir, vilket är ett konstaterat revir färre än 2020. Honor noterades i vid 30 tillfällen fördelat på 13 olika revir och i åtta revir konstaterades honorna mata. Ytterligare sex individer obestämda till kön noterades i samband med sjungande hanar. Efter inventeringen, 9 augusti, besöktes delar av kärnområdet och en kull med tre flygga ungar som matades av föräldraparet konstaterades, ytterligare tre hanar noterades i sina revir men dessa följdes inte upp vidare. Liksom tidigare år ligger reviren väldigt tätt och centralt i området. Som mest noterades 25 sjungande hanar den sjätte juni och 21 hanar den 20 juni då också sju honor noterades vilken i viss mån verifierar antalet revir i området. Utanför kärnområdet återfanns endast en sjungande hane vid ett tillfälle."

Lillebror Hammarström

Gulsparv (*Emberiza citrinella)* **NT**
Större (minst 100 ex) ansamlingar:
Vä: 200 ex. Rålken, Haraker 13.11 (Ralf Lundmark, Frida Olsson). 120 r. Solinge, Romfartuna 13.11 (Ralf Lundmark, Frida Olsson).
Ha: 200 ex. Vallberga, Berg 25.12 (Ulf Carlson, Anders Ulander).
Kö: Max 200 ex. Köpings hamn, Köping 1.1 (Lillebror Hammarström m.fl.). 250 ex. Köpings hamn 30.12 (Peter Ekelund).
Ar: 100 ex. Berga, Medåker 27.1 (Frida Olsson, Ralf Lundmark).
Su: 156 ex. Kungshammaren, Ramnäs 13.1 (Tom Sävström). 130 ex. Seglingsberg, Ramnäs 16.1 (Ralf Lundmark m.fl.). 160 ex. Gnien, Ramnäs 26.10 (Ralf Lundmark). 100 ex. Lisjö ängar, Sura 27.10 (Mikael Mälberg). 130 ex. Seglingsberg, Ramnäs 12.12 (Tom Sävström). 160 ex. Säter, Ramnäs 15.12 (Mikael Mälberg).
Li: 100 ex. Västvalla, Fellingsbro 12.1 (Johan Wretenberg). 150 ex. Västvalla 24.12 (Johan Wretenberg).

Lillebror Hammarström

Sävsparv *(Emberiza schoeniclus)* **NT**
Vinterfynd:
Vä: 1 r. Lövsta, Dingtuna 26-28.2 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 ex. Asköviken, Dingtuna 13.12 (Marjatta Ericson).
Kö: Max 5 ex. Malmön, Köping 1-15.2 (Staffan Ekelund m.fl.).
Höga rastande och sträcksiffror:
Su: 50 r. Lisjö ängar, Sura 13.4 (Mikael Mälberg).

Lillebror Hammarström

Videsparv *(Emberiza rustica)* **NT**
(7 ex., 3 ex., 0 ex., 1 ex.)
Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna 13.9 (Marjatta Ericson m.fl.)*.
Första fyndet i Västmanland sedan 2016. Från att tidigare ha varit årligen rapporterad har antalet fynd av videsparv i landskapet minskat drastiskt.

Thomas Pettersson

Arter som troligtvis inte har nått landskapet på naturlig väg

Under denna rubrik presenteras fynd av fåglar som troligtvis inte har nått landskapet på naturlig väg. De har på ett eller annat sätt fått en hjälpande hand att ta sig hit. Dessa fåglar brukar indelas i två kategorier D och E. Kategori A-C utgör naturligt förekommande arter, alternativt arter (t.ex. fasan, tamduva, mandarinand och stripgås) som har uppnått en självreproducerande stam efter att de en gång har planterats eller släppts ut.
Kategori D rör arter eller taxa som skulle kunna betraktats som spontana om det inte funnit ett visst tvivel om hur de har anlänt. Hit räknas t.ex. snögås som finns i närliggande fågelparker, men i sällsynta fall skulle de även kunna komma till oss på naturlig väg.

Snögås (*Anser caerulescens)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Sa: 1 (vit morf) r. Sand, Västerfärnebo 11.10 (Berndt Söderlund).

Lillebror Hammarström

Kategori E rör arter eller taxa vilka betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap (t.ex. undulat och rapphöna (!)). Till denna kategori förs även införda fåglar som har häckat eller häckar i frihet, men som ännu inte har uppnått ett självreproducerande bestånd. Hit räknades tidigare både stripgås och mandarinand. Dessa har dock sedan våren 2021 uppgraderats till kategori C och har redovisats ovan.

Rapphöna (*Perdix perdix)* **NT**
Endast en observation har rapporterats under året.
Vä: 2 1K Frösåker, Kärrbo 18.9 (Karin Norén).
Det finns förmodligen inte längre några självföryngrande populationer av rapphöns kvar i Västmanland. I stället dyker rapphöns upp på platser där det nyligen har skett utsättningar för jaktändamål. Sedan något år tillbaka har rrk därför valt att behandla alla observationer av rapphöns i landskapet som ospontana.

Anders Carlberg

Hybrider

Årligen rapporteras fåglar som uppenbart har föräldrar som tillhör två olika arter, så kallade hybrider. Till största delen hittar vi dessa hybrider bland gäss och den klart vanligaste hybridkombinationen är den mellan grågås och kanadagås. Hur fruktsamma dessa avkommor är vet vi nog generellt ganska lite om, men det händer att även sådana hybrider hittas i parbildningar. Det är dock inte bara bland gäss vi kan hitta hybrider.

Foto: Christer Crille Pettersson

Vitkindad gås x kanadagås (*Branta leucopsis x B. canadensis)*
Ha: 1 r. Bodabäcken, Säby 13.3 (Henry Hedlund, Inger Hedlund). Max 7 ex. Skanssjön, Svedvi 28.3-1.4 (Torbjörn Dahlgren m.fl.). 1 ex. Lyckhem, Kolbäck 14-18.6 samt 2 ex. Lyckhem 27.6 (Henrik Berg).
Sa: 1 r. Nötmyran, Västerfärnebo 6.1 (Berndt Söderlund). 1 r. Gåsholmen, Fläcksjön, Fläckebo 26.3 (Jan Hellström, Anders Lundin).

Lillebror Hammarström

Grågås x kanadagås (*Anser anser x Branta canadensis)*
(1 ex., 44 ex., 69 ex., 88 ex.)
Under detta år har minst 68 fynd rapporterats från Västerås (20), Hallstahammar (6), Köping (2), Sala (10), Surahammar (18), Lindesberg (9), Nora (1) och Hällefors (2). I antal rör det sig om minst 88 ex. En häckning med föräldrar av vardera arten rapporterades i år från Grythyttan.

Lillebror Hammarström

Amerikansk bläsand x bläsand (*Mareca americana x M. penelope)*
(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)
Kö: 1 m r. Norsa, Munktorp 12-18.4 (Mikke Brännström m.fl.)*.
Andra fyndet av en liknande hybrid i landskapet. Föregående fynd gjordes på Blacken i Mälaren i maj 2007. Liksom föregångaren först rapporterad som en trolig amerikansk bläsand. Fågeln uppvisade dock inslag från både bläsand och amerikansk bläsand och således en korsning mellan dessa båda arter. Sedan tidigare finns endast tre fynd av ”rena” amerikanska bläsänder i Västmanland.

Markus Rehnberg

Litteratur

Jirle, Erling, Gustav Asplund, Markus Lagerqvist, Tommy Tyrberg & Johan Fromholtz (2022). Förändringar i Tk:s lista. Rapport 12 från Taxonomikommittén. https://cdn.birdlife.se/wp-content/uploads/2022/02/Rapport12-2022.pdf
Pettersson, Thomas (2022). Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt utvecklad och aktualiserad. http://vastmanlandsfaglar.se/
SLU Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala. ■■■■■

Stor tack till alla som rapporterar på Artportalen. Utan er skulle det inte bli någon Fågelrapport.